

УКРАЇНА
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
3 позачергова сесія 8-го скликання

Р І Ш Е Н Н Я

22 грудня 2020

Мукачево

№110

**Про Програму економічного і соціального
розвитку Мукачівської міської
територіальної громади на 2021 рік
та основні напрямки розвитку на 2022-2023 роки**

Відповідно до рішення позачергового засідання виконавчого комітету Мукачівської міської ради від 22.12.2020 р. № 524 “Про схвалення проєкту Програми економічного і соціального розвитку Мукачівської міської територіальної громади на 2021 рік та основні напрямки розвитку на 2022-2023 роки», враховуючи рекомендації постійної комісії з питань бюджету та регламенту (протокол №2 від 21.12.2020 р.; 22.12.2020 р.), керуючись п.22 ч.1 ст.26, ч.1 ст.59 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, Мукачівська міська рада **ВИРІШИЛА:**

1. Затвердити Програму економічного і соціального розвитку Мукачівської міської територіальної громади на 2021 рік та основні напрямки розвитку на 2022-2023 роки згідно додатку.

2. Виконавчим органам Мукачівської міської ради забезпечити виконання заходів Програми.

3. Встановити, що дане рішення набирає чинності з 01.01.2021 року.

4. Вважати такими, що втратило чинність рішення 69 позачергової сесії Мукачівської міської ради 7-го скликання “Про Програму економічного і соціального розвитку на 2021 рік та основні напрямки розвитку на 2022-2023 роки» від 05.12.2019 р. № 1683 з 01.01.2021 року.

5. Контроль за виконанням даного рішення покласти на постійну комісію з питань бюджету та регламенту та начальника відділу економіки Мукачівської міської ради (М. Дерев’яник).

Міський голова

А. БАЛОГА

Додаток
до рішення 3 позачергової сесії
Мукачівської міської ради 8-го скликання
від 22.12.2020 року № 110

**Програма
економічного і соціального розвитку
Мукачівської міської територіальної громади
на 2021 рік та основні напрямки розвитку
на 2022-2023 роки**

ЗМІСТ

№ п/п	Найменування розділу	Сторінка
	ВСТУП	4
1.	Аналіз та оцінка тенденцій економічного і соціального розвитку Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади за 9 місяців 2020 року	5
2.	Мета, пріоритети та цілі розвитку Мукачівської міської територіальної громади на 2021 рік	7
3.	Розвиток реального сектору економіки	10
3.1.	Промисловий комплекс	10
3.2.	Транспорт, зв'язок та дорожнє господарство	11
3.3.	Енергозабезпечення та енергозбереження	14
3.4.	Інвестиційна та зовнішньоекономічна діяльність	15
3.5.	Будівництво житла та об'єктів соціально-культурної сфери	18
3.6.	Розвиток житлово - комунального господарства	20
3.7.	Сфера обігу споживчих товарів і послуг	23
3.8.	Розвиток туристичної галузі	26
3.9.	Сільське господарство	28
4.	Розвиток гуманітарної та соціальної сфери	29
4.1.	Соціальна сфера	29
4.1.1.	Доходи населення та стан оплаті праці	29
4.1.2.	Зайнятість населення та ринок праці	31
4.1.3.	Соціальне забезпечення	32
4.1.4.	Пенсійне забезпечення	35
4.2.	Гуманітарна сфера	36
4.2.1.	Здоров'я населення	36
4.2.2.	Освіта	38
4.2.3.	Підтримка сім'ї, дітей та молоді	41
4.2.4.	Культура і мистецтво	42
4.2.5.	Розвиток інформаційного простору	44
4.2.6.	Фізична культура і спорт	45

5.	Забезпечення умов для економічного розвитку та структурні перетворення	46
5.1.	Регуляторна політика та розвиток підприємництва	46
5.2.	Управління об'єктами комунальної власності, містобудування	49
5.2.1.	Нерухомість	49
5.2.2.	Земельні ресурси та земельні відносини	49
5.2.3.	Містобудування	51
5.2.4.	Фінансові ресурси	52
6.	Охорона навколишнього природного середовища, безпека життєдіяльності	54
6.1	Охорона навколишнього природного середовища	54
6.2.	Техногенна безпека та цивільний захист населення	55
7.	Розвиток транскордонного співробітництва	56

Додаток 1. Основні показники економічного і соціального розвитку Мукачівської міської територіальної громади на 2021 рік та прогноз на 2022-2023 роки

Додаток 2. Перелік місцевих/регіональних програм, які фінансуватимуться за рахунок коштів міського бюджету у 2021 році

Додаток 3. Розподіл коштів бюджету розвитку на здійснення заходів із будівництва, реконструкції, реставрації та капітального ремонту об'єктів виробничої, комунікаційної та соціальної інфраструктури за об'єктами бюджету Мукачівської міської територіальної громади у 2021 році

Вступ

Програма економічного і соціального розвитку Мукачівської міської територіальної громади на 2021 рік та основні напрямки розвитку на 2022-2023 роки (далі – Програма) розроблена відповідно до Конституції України та Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Методологічною основою розробки Програми є Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» № 1602-III від 23.03.2000 р. та постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проектів Бюджетної декларації та державного бюджету».

Програма враховує положення Стратегії регіонального розвитку Закарпатської області на період 2021–2027 років, розроблена з урахуванням пріоритетних завдань, визначених Стратегією розвитку Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади до 2027 року та Планом заходів з реалізації стратегії розвитку Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади на 2020–2022 роки.

Програма містить основні показники економічного і соціального розвитку Мукачівської міської територіальної громади на 2021 рік та прогноз на 2022-2023 роки (додаток 1), які враховують існуючі тенденції розвитку та прогнозні показники економічного і соціального розвитку України, визначені постановою Кабінету Міністрів від 29.07.2020 р. № 671 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2021-2023 роки» та відповідають завданням та індикаторам їх досягнення, закладеним у Стратегії розвитку Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади до 2027 року та розраховані на підставі статистичних даних, намірів підприємств, установ та організацій, виконавчих органів Мукачівської міської ради щодо їх діяльності у наступному році. До Програми включено перелік місцевих/регіональних програм, які фінансуватимуться за рахунок коштів міського бюджету у 2021 році (додаток 2), а також розподіл коштів бюджету розвитку на здійснення заходів із будівництва, реконструкції, реставрації та капітального ремонту об'єктів виробничої, комунікаційної та соціальної інфраструктури за об'єктами бюджету Мукачівської міської територіальної громади у 2021 році (додаток 3).

Метою Програми є створення умов для зростання економічного добробуту через розвиток конкурентноспроможного промислового сектору, зміцнення малого та середнього підприємництва, залучення іноземних інвестицій у соціально-економічний розвиток, створення якісних та комфортних умов проживання, забезпечення належного функціонування інфраструктурних об'єктів, підвищення енергоефективності, покращення якості та доступності суспільних послуг, екологічного стану довкілля.

На основі аналізу економічного і соціального стану розвитку за підсумками 9 місяців 2020 року та тенденцій на кінець звітної періоду у Програмі визначено проблеми соціально-економічного розвитку, пріоритети, завдання та заходи економічної і соціальної політики на 2021 рік, очікувані результати їх реалізації.

Завдання та заходи Програми фінансуватимуться за рахунок коштів міського бюджету, державного бюджету, кредитних ресурсів, інвестиційних коштів, коштів, залучених у рамках грантових програм, власних коштів суб'єктів господарювання та інших джерел відповідно до чинного законодавства.

Підготовка проєкту Програми здійснювалася відділом економіки Мукачівської міської ради спільно з виконавчими органами Мукачівської міської ради та старостинськими округами, з урахуванням пропозицій підприємств, організацій та установ усіх форм власності, виходячи із загальної оцінки соціально-економічної ситуації, наявних матеріально-технічних ресурсів та фінансових можливостей.

Заходи з реалізації Програми у 2021 – 2023 роках відповідатимуть показникам міського бюджету на плановий бюджетний період та виконуватимуться у чіткій кореляції з

бюджетом на відповідний період, оскільки формування бюджету здійснюється за програмно-цільовим методом.

Програма є відкритою для участі у її реалізації юридичних, фізичних осіб, у тому числі підприємств, приватних підприємств, громадських організацій тощо.

У процесі виконання Програма може уточнюватися та доповнюватися. Зміни та доповнення до Програми схвалюються виконавчим комітетом Мукачівської міської ради та затверджуються рішенням Мукачівської міської ради за поданням постійної комісії Мукачівської міської ради з питань бюджету та регламенту.

Звітування про виконання Програми здійснюватиметься щоквартально на засіданнях виконавчого комітету Мукачівської міської ради та за підсумками року на сесії Мукачівської міської ради.

З метою забезпечення представництва інтересів жителів населених пунктів сформованої Мукачівської міської територіальної громади, відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від № 572-р від 13.05.2020 р. «Про затвердження перспективного плану формування територій громад Закарпатської області», враховуючи Постанову Верховної Ради України «Про утворення та ліквідацію районів» від 17.07.2020 № 807-IX, керуючись п. 1 ч. 3 ст.26, ч. 1 ст. 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», рішенням 1 сесії Мукачівської міської ради 8-го скликання від 26.11.2020 р. № 5 «Про утворення старостинських округів Мукачівської міської територіальної громади» утворено 8 старостинських округів, а саме: Дерценський старостинський округ з центром в селі Дерцен, до складу якого входять території сіл Дерцен, Форнош; Доробратівський старостинський округ з центром в селі Доробратово, до складу якого входять території сіл Горбок, Доробратово, Негрово; Завидівський старостинський округ, до складу якого входить територія села Завидово; Залужанський старостинський округ з центром в селі Залужжя, до складу якого входять території сіл Барбово, Залужжя, Макарьово, Пістрялово, Ромочевиця; Ключарківський старостинський округ, до складу якого входить територія села Ключарки; Лавківський старостинський округ, до складу якого входить територія села Лавки; Новодавидківський старостинський округ, до складу якого входить територія села Нове Давидково; Павшинський старостинський округ з центром в селі Павшино, до складу якого входять території сіл Нижній Коропець, Павшино, Шенборн.

1. Аналіз та оцінка тенденцій економічного і соціального розвитку Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади за 9 місяців 2020 року

Робота виконавчих органів Мукачівської міської ради, установ, підприємств та організацій була спрямована на виконання пріоритетних завдань соціально-економічного розвитку, забезпечення першочергових потреб мешканців громади. Завдяки спільній співпраці влади, громади та бізнесу вдалося досягти певних результатів в соціально-економічному розвитку громади.

Зокрема в рамках конкурсу SMART MICTO 2020 м. Мукачево отримало відзнаки в двох номінаціях «Найкраще мобільне місто» та «Найкраще цифрове місто» за досягнення з впровадження електронних сервісів та інноваційних рішень в інфраструктуру. Зокрема для розвитку громади за останні 5 років було впроваджено систему електронного документообігу, електронну систему охорони здоров'я, геоінформаційну систему, муніципальну картку мукачівця, програмне забезпечення для фінансового аналізу та бухгалтерського обліку, а також запущено в режимі тестування та наповнення веб-портал «Smart City».

Також м. Мукачево перемогло у конкурсі цифровізації «Дієва громада», який проводило Міністерство цифрової трансформації. Місто здобуло перемогу у номінації «Розбудова цифрової громади». Це перший етап оцінки цифрової трансформації

територіальних громад для написання майбутньої стратегії цифрової трансформації регіонів.

КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади» присвоєно статус «Лідер галузі 2020». Підприємство стало лауреатом Національного бізнес-рейтингу, укладеного за підсумками незалежного аналізу фінансово-господарських показників діяльності підприємств України. Медичний заклад здобув 1 місце серед державних та комунальних підприємств Закарпатської області у номінації «Результативність та рентабельність» та 11 місце серед суб'єктів господарювання України у номінації «Результативність та рентабельність».

Аналіз результатів основних показників економічного і соціального розвитку свідчить про досягнення окремих позитивних результатів господарської діяльності, що дає змогу прогнозувати відновлення позитивної динаміки економічного і соціального розвитку у 2021 році.

За підсумками січня - вересня 2020 р. обсяг реалізованої продукції промислових підприємств міста Мукачева згідно щомісячної звітності за статистичними даними становить 2 313 965,9 тис. грн. (січень – вересень 2019 р. – 2 106 970,2 тис. грн.), або 13,5 відсотка до загальнообласного показника.

Рівень середньомісячної заробітної плати за статистичними даними для юридичних осіб за III квартал 2020 р. по місту Мукачево склав 10 246,0 грн. (10 432,0 грн. по області), що складає 98,2 відсотка до загальнообласного показника та 99,2 відсотка до відповідного періоду 2019 року. Середньоблікова кількість штатних працівників за III квартал 2020 р. за статистичними даними по місту Мукачево - 22 179 особи.

За 9 місяців 2020 р. суб'єктами господарювання міста Мукачева експортовано послуг на 70 036,1 тис. дол. США, що становить 102,5 відсотка до відповідного періоду 2019 року; імпортовано послуг - на суму 2 570,9 тис. дол. США, що становить 62,0 відсотка до відповідного періоду 2019 р.. Сальдо позитивне і становить – 67 465,2 тис. дол. США.

За 9 місяців 2020 р. суб'єктами господарювання міста експортовано товарів на суму 304 573,9 тис. дол. США, що становить 99,9 відсотка до відповідного періоду 2019 р.; імпортовано товарів на суму 283 856,6 тис. дол. США, що становить 88,6 відсотка до відповідного періоду 2019 р.. Сальдо позитивне і становить – 20 717,3 тис. дол. США.

Будівельними організаціями міста за 9 місяців 2020 р. вироблено будівельної продукції на суму 274 259 тис. грн., що складає 25,4 відсотка до загальнообласного обсягу будівництва.

Транспортними підприємствами міста за 9 місяців 2020 р. перевезено 659,3 тис. тонн вантажів, що складає 87,0 відсотків до відповідного періоду минулого року.

Пасажи́рським транспортом за 9 місяців 2020 р. перевезено 4 221,5 тис. пасажирів, що складає 67,1 відсотка до відповідного періоду 2019 р.

При цьому обсяг вантажообігу становить 538 812,8 тис. тонно-кілометрів, що складає 84,2 відсотка до відповідного періоду минулого року, пасажирообіг – 66 535,6 тис. пасажиро-кілометрів, що складає 59,8 відсотка до відповідного періоду минулого року.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств роздрібної торгівлі - юридичних осіб за січень - вересень 2020 р. становить 1 639 833,1 тис. грн., що складає 16,6 відсотка від загальнообласного показника. Індекс фізичного обсягу роздрібного товарообороту (у порівнянних цінах) до відповідного періоду 2019 р. становить 80,9 відсотка. Обсяг роздрібного товарообороту підприємств роздрібної торгівлі за січень - вересень 2020 р. на одну особу становить 19 112,3 грн.

Обсяг оптового товарообороту підприємств оптової торгівлі м. Мукачева за січень - вересень 2020 р. становить 2 867 100,6 тис. грн., що складає 38,2 відсотків до загальнообласного показника та 141,4 відсотків до відповідного періоду 2019 року. Питома вага продовольчих товарів в оптовому товарообороті – 13,8 відсотків, непродовольчих товарів - 86,2 відсотків.

Обсяг послуг, реалізованих споживачам підприємствами сфери послуг м. Мукачева за

січень - вересень 2020 р., становить 920 732,5 тис. грн., у тому числі реалізованих населенню – 147 806,9 тис. грн., що складає у загальному обсязі – 16,1 відсотка.

За підсумками 9 місяців 2020 р. в структурі Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України в м. Мукачеві кількість юридичних осіб станом на 01.10.2020 р. становить - 2 226 од.

На пенсійному обліку станом на 01.10.2020 р. в Мукачівському відділі обслуговування громадян (сервісний центр) управління обслуговування громадян Головного управління Пенсійного фонду України в Закарпатській області по м. Мукачеві перебуває 17 710 пенсіонерів, серед яких 4 639 - працюючі, що складає 26,0 відсотків до загальної кількості пенсіонерів міста.

Впродовж 9 місяців 2020 р. проводилась значна робота по втіленню у життя законодавчо визначеної системи державної допомоги, виконано певний обсяг робіт по зміцненню матеріальної бази закладів освіти, культури, охорони здоров'я, об'єктів житлово - комунального господарства, створенню належних умов для отримання населенням Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади якісних освітніх, медичних, культурних та соціальних послуг.

Проте, поряд з позитивними тенденціями в економічно – соціальному розвитку Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади мають місце окремі негативні показники. Станом на 01.10.2020 р. заборгованість із виплати заробітної плати по м. Мукачеві складає 696,3 тис. грн.: Агроторгове підприємство радгосп-завод “Мукачівський” (промисловість) – 443,2 тис. грн., ТОВ «Едельвейс Лего» - 253,1 тис. грн.

Загальна сума заборгованості по страховим внескам по м. Мукачеві на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування станом на 01.10.2020 р. по місту становить 750,2 тис. грн.

Чисельність наявного населення в розрізі окремих населених пунктів, що входять до складу Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади станом на 01.01.2020 р. становила 95 859 осіб, з них: м. Мукачеві – 85 796 осіб, с. Дерцен – 2 720 осіб, с. Лавки – 1 257 осіб, с. Нижній Коропець – 902 особи, с. Нове Давидково – 3 919 осіб, с. Павшино – 844 особи, с. Шенборн – 359 осіб.

Чисельність наявного населення у м. Мукачеві станом на 01.10.2020 року становила 85 875 осіб. Упродовж січня - вересня 2020 року чисельність населення м. Мукачеві збільшилась на 79 осіб.

Чисельність наявного населення в розрізі окремих населених пунктів, які увійшли до складу Мукачівської міської територіальної громади згідно розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.05.2020 р. № 572-р «Про затвердження перспективного плану формування територій громад Закарпатської області» станом на 01.01.2020 р. становила 14 714 осіб: Іршавський район – с. Доробратово – 2 031 осіб, с. Горбок – 775 осіб, с. Негрово – 1 112 осіб, Мукачівський район – с. Завидово – 1 612 осіб, с. Залужжя – 1 245 осіб, с. Ромчевиця – 548 осіб, с. Ключарки – 2 569 осіб, с. Макарьово – 1 716 осіб, с. Барбово – 928 осіб, с. Пістрялово – 757 осіб, с. Форнош – 1 421 осіб.

Враховуючи оцінки тенденцій економічного та соціального розвитку громади, вирішення існуючих проблем буде здійснюватись шляхом реалізації завдань та заходів Програми економічного і соціального розвитку Мукачівської міської територіальної громади на 2021 рік та основні напрямки розвитку на 2022-2023 роки.

2. Мета, пріоритети та цілі у розвитку Мукачівської міської територіальної громади на 2021 рік

Метою Програми економічно-соціального розвитку Мукачівської міської територіальної громади є забезпечення сталого розвитку громади, створення умов для економічного зростання, підвищення конкурентоспроможності та інвестиційної

привабливості громади, забезпечення належного функціонування інженерно-транспортної та комунальної інфраструктури, проведення цілеспрямованої містобудівної політики, дотримання високих екологічних стандартів, підвищення якості та комфорту проживання мешканців громади, доступності широкого спектру суспільних послуг.

Економічна та соціально-гуманітарна політика здійснюватиметься відповідно до поставлених завдань та сформованих пріоритетних заходів роботи на 2021 рік та спрямовуватиметься на вирішення існуючих проблем і подальший розвиток громади.

Аналіз основних показників та тенденцій соціально-економічного розвитку громади є основою для визначення пріоритетів, оперативних цілей та заходів, які будуть спрямовані на вирішення проблемних питань у 2021 році, а саме зростання економіки, підвищення ефективності системи управління ресурсами громади, забезпечення сталого функціонування міського господарства та створення належних умов для життєдіяльності громади, підвищення її добробуту.

Програма сформована, виходячи з очікуваного наповнення бюджету громади, відповідно до стратегічних напрямків розвитку та завдань місцевих цільових програм.

Основними пріоритетними завданнями економічного і соціального розвитку Мукачівської міської територіальної громади є:

- створення сприятливих умов для забезпечення життєдіяльності мешканців громади, підвищення добробуту громадян;
  - збереження та зростання економічного потенціалу громади, забезпечення конкурентоспроможності продукції місцевих виробників через інноваційний розвиток та освоєння нових видів продукції;
  - сприяння розвитку малого та середнього підприємництва, приватної ініціативи;
  - забезпечення стабільного розвитку внутрішнього ринку споживчих товарів та послуг;
  - сприяння підвищенню економічної активності, забезпеченню зайнятості населення;
  - підвищення рівня енергозбереження та ефективності використання енергетичних ресурсів в усіх сферах господарювання;
  - сприяння створенню привабливого інвестиційного клімату у територіальній громаді, залучення коштів стратегічних інвесторів та міжнародних організацій у реальний сектор економіки на реалізацію інфраструктурних та соціальних проєктів;
  - забезпечення надання якісних житлово-комунальних послуг населенню; модернізація житлово-комунальної інфраструктури громади та покращення стану об'єктів житлово-комунального господарства; сприяння створенню та розвитку ОСББ;
  - підвищення ефективності та надійності функціонування громадського транспорту, модернізація транспортної інфраструктури з метою покращення транспортної мобільності громади;
  - розвиток дорожнього господарства Мукачівської міської територіальної громади;
  - проведення цілеспрямованої сталої містобудівної політики;
  - підвищення ефективності використання комунальної власності, раціональне використання земельних ресурсів;
- створення умов для покращення функціонування установ охорони здоров'я, освіти, культури та інших установ соціально-культурної сфери; забезпечення доступу мешканців до якісних медичних, освітніх та інших послуг;
- надання мешканцям громади якісних адміністративних та соціальних послуг;
  - сприяння залученню інвестицій, як вітчизняних, та і за рахунок програм міжнародних організацій для розвитку підприємств агропромислового комплексу і сільських населених пунктів громади;
  - сприяння залученню зацікавлених партнерів до створення нових потужностей з виробництва та переробки сільськогосподарської продукції, сприяння розвитку виноградарства та виноробства, рибицтва та рибальства, бджільництва тощо;

- сприяння розвитку сільськогосподарських суб'єктів господарювання, в т.ч. фермерських господарств;

- поширення серед суб'єктів господарювання усіх форм власності інформації щодо можливості участі у грантових конкурсах та програмах; залучення сільськогосподарських товаровиробників громади до участі у виставково-ярмаркових заходах, туристичних фестивалях, інших іміджевих заходах з популяризації сільськогосподарського потенціалу громади;

- подальший розвиток туристичного потенціалу громади, удосконалення туристично-сервісної інфраструктури, підвищення туристичної привабливості;

- сприяння розвитку зовнішньоекономічної діяльності, міжнародних відносин та активізація транскордонного співробітництва;

- створення ефективних сил цивільного захисту для зменшення ризику виникнення надзвичайних ситуацій та досягнення гарантованого рівня захисту населення і території громади від їх наслідків;

- підвищення рівня інформаційної прозорості та відкритості діяльності Мукачівської міської ради та її виконавчих органів.

Очікувані результати

підвищення рівня життя населення:

- зростання середньомісячної заробітної плати в 2020 р. до 10 300 грн., в 2021 р. – 10 800 грн., в 2022 р. – 11 400 грн., створення нових робочих місць у всіх сферах економічної діяльності до 4 100 робочих місць в 2021-2023 роках;

- зниження рівня прихованого безробіття за рахунок легалізації трудових відносин.

поліпшення фінансових показників:

- збільшення доходів міського бюджету (без трансфертів з держбюджету) в 2020 р. 754,0 до млн. грн., в 2021 році – 840,2 млн. грн., в 2022 році – 868,3 млн. грн.

Основні прогностичні показники економічного та соціального розвитку Мукачівської міської територіальної громади на 2021 рік та прогноз на 2022-2023 (додаток 1 до Програми) сформовано на основі даних суб'єктів господарювання Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади, прогностичних розрахунків виконавчих органів Мукачівської міської ради.

Основні показники економічного та соціального розвитку

Показник	2019 (звіт)	2020 рік (очікувані результати)	2021 рік (проєкт)	2022 рік (прогноз)	2023 рік (прогноз)
Обсяг реалізованої промислової продукції (товарів, послуг) без ПДВ та акцизу, млн. грн.	2 931,5	3 200,0	3 400,0	3 600,0	3 800,0
Середньомісячна заробітна плата штатного працівника, грн.	9 884,0	10 300,0	10 800,0	11 400,0	12 000,0
Кількість створених робочих місць всього, одиниць	4 241	2 140	2 500	3 500	4 100
Доходи міських бюджетів, (без трансфертів з держбюджету), млн. грн.	753,0	754,0	840,2	868,3	913,7
Видатки міських бюджетів, всього, млн. грн.	1 207,6	1 168,0	1 114,2	1 058,9	1 209,0

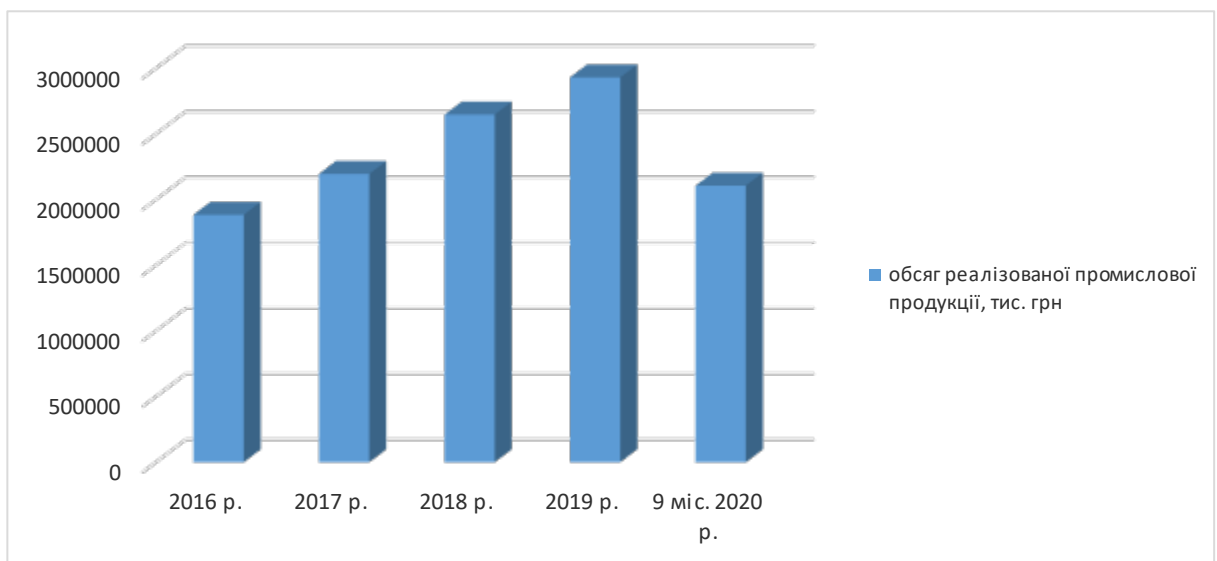
3. Розвиток реального сектору економіки

3.1. Промисловий комплекс

Головна мета: створення умов для відновлення сталого розвитку промислового комплексу на основі випуску інноваційної продукції, налагодження партнерських відносин, у т.ч. на міжнародному рівні, підвищення рівня експортного потенціалу і конкурентоспроможності продукції промислових підприємств, збільшення чисельності робочих місць.

Оцінка поточної ситуації: за підсумками січня – вересня 2020 р. обсяг реалізованої промислової продукції промислових підприємств міста Мукачеве за січень - вересень 2020 р. згідно щомісячної звітності за статистичними даними становить 2 313 965,9 тис. грн. (січень – вересень 2019 р. - 2 106 970,2 тис. грн.). Питома вага реалізованої продукції міста у загальнообласному обсязі складає 13,5 відсотка.

Динаміка обсягу реалізованої промислової продукції підприємств м. Мукачеве за 2016 р. - 9 місяців 2020 р.

В галузі задіяно на виробництво промислової продукції 39 основних промислових підприємств та 11 видів промислової діяльності.

Підприємства галузі працюють на давальницькій сировині. Значна частина продукції підприємств експортується в країни Євросоюзу. Співпраця з іноземними партнерами дала можливість створити додаткові робочі місця, збільшити обсяги виробництва, однак складається залежність виробників від постачальників сировини.

У структурі реалізованої промислової продукції за видами діяльності найбільшу питому вагу займає продукція переробної промисловості. Підприємства громади виробляють наступні види продукції: елементи конструкції збірні для будівництва, бетон товарний, меблі дерев'яні, лижі бігові, швейні вироби, пиломатеріали, асфальтова суміш, цегла для будівництва, електричне устаткування, ортопедичні пристрої, шкіргалантерейні вироби тощо. Вагоме місце в реалізації продукції належить «Завод «Флекстронікс ТзОВ», УАП ТОВ «Фішер-Мукачево», ПРАТ «Мукачівський завод «Точприлад», ТОВ «Мукачівська швейна фабрика», ТОВ «Перспектива», ТОВ «Інтер-Каштан», ПАТ «МТФ «Мрія».

Основні проблемні питання: відсутність вітчизняної сировинної бази і матеріалів; залежність підприємств легкої, машинобудівної промисловості від давальницької сировини іноземного замовника; застаріле технічне оснащення окремих промислових підприємств; постійне зростання цін на енергоносії; нестача кваліфікованих кадрів на окремі спеціальності

у промисловості; недостатній інноваційний рівень промислового виробництва; високі відсоткові ставки банківського кредитування, падіння ділової активності споживачів промислової продукції, спровоковане пандемією коронавірусу COVID-19 тощо.

Основні завдання на 2021 рік: збереження існуючого виробничого потенціалу; модернізація промисловості на засадах залучення інвестицій у технічне переоснащення і оновлення основних фондів підприємств, впровадження ресурсозберігаючих, енергоефективних, екологічних технологій; виробництво продукції з підвищенням питомої ваги поглибленої переробки та кінцевого споживання; подальше залучення іноземних та вітчизняних інвестицій; вихід вітчизняних товаровиробників на зовнішні ринки, забезпечення інформаційно-консультативної підтримки підприємств, налагодження партнерських відносин та конструктивного діалогу з підприємницьким середовищем з питань ведення підприємницької діяльності.

Кількісні та якісні критерії ефективності політики

Показники	2020 рік (очікуване)	2021 рік (проект)	2022 рік (прогноз)	2023 рік (прогноз)
Обсяг реалізованої промислової продукції (товарів, послуг) без ПДВ та акцизу, млн. грн.	3 200,0	3 400,0	3 600,0	3 800,0

Ресурсне забезпечення: реалізація інвестиційних проєктів за рахунок вітчизняних та іноземних інвестицій, власні кошти підприємств, фізичних осіб.

3.2. Транспорт, зв'язок та дорожнє господарство

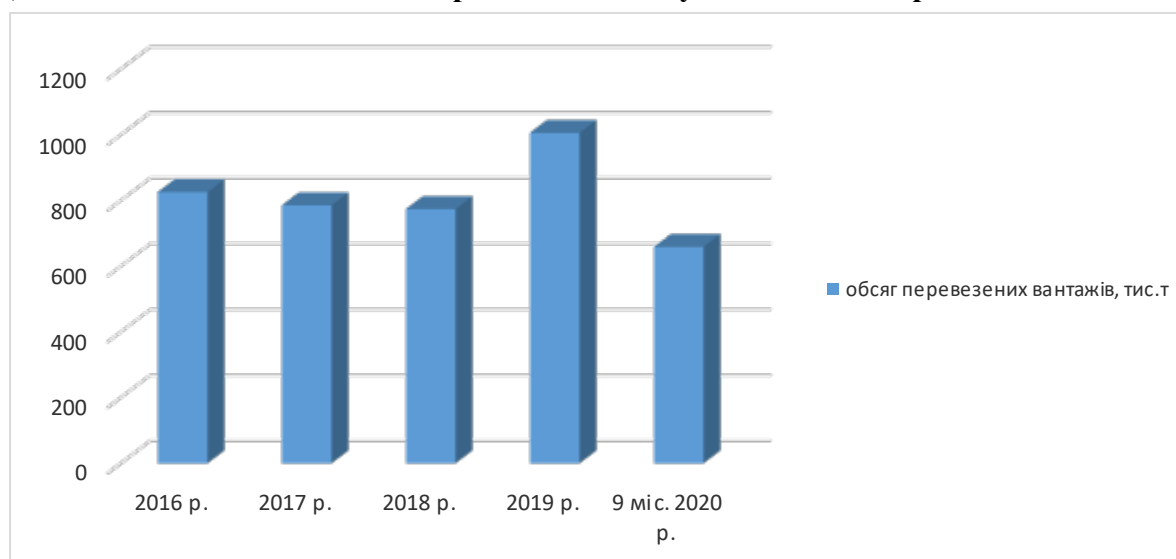
3.2.1. Транспорт

Головна мета: забезпечення в повному обсязі потреб Мукачівської міської територіальної громади в перевезенні вантажів, якісному перевезенні пасажирів та інших транспортних послуг.

Оцінка поточної ситуації: транспортна інфраструктура громади в основному забезпечує потреби громади у пасажирських та вантажних перевезеннях.

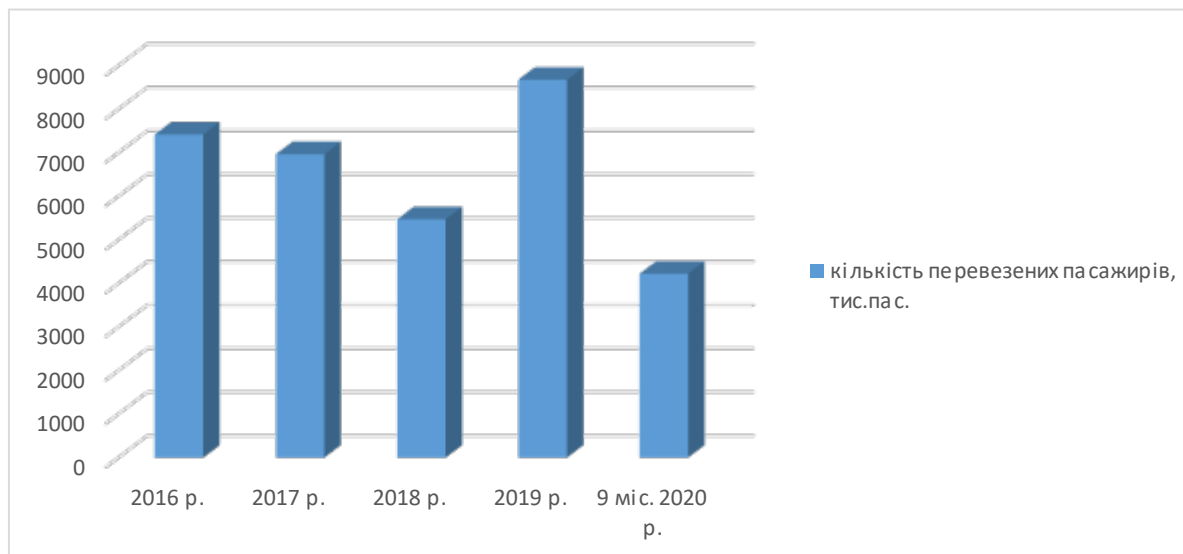
Транспортними підприємствами міста Мукачеве за 9 місяців 2020 р. перевезено 659,3 тис. тонн вантажів, що складає 87,0 відсотків до відповідного періоду минулого року.

Динаміка обсягів вантажних перевезень в м. Мукачеве за 2016 р. – 9 місяців 2020 р.

Пасажи́рським транспортом за 9 місяців 2020 р. перевезено 4 221,5 тис. пасажирів, що складає 67,1 відсотка до відповідного періоду 2019 р.

Динаміка обсягів пасажирських перевезень в м. Мукачево за 2016 р. – 9 місяців 2020 р.

При цьому обсяг вантажообігу становить 538 812,8 тис. тонно-кілометрів, що складає 84,2 відсотка до відповідного періоду минулого року, пасажирообіг – 66 535,6 тис. пасажирів - кілометрів, що складає 59,8 відсотка до відповідного періоду минулого року.

Станом на 01.10.2020 р. в Мукачівській міській об'єднаній територіальній громаді забезпечують перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування 7 приватних перевізників та ММКП «Мукачівпастранс», ТОВ «Перевізник Мукачево». Запроваджено нові маршрути: № 31 м. Мукачево – с. Лавки, № 32 м. Мукачево – с. Нове Давидково, № 33 м. Мукачево – с. Нижній Коропець, № 34 м. Мукачево – м. Мукачево вул. Митрополита Володимира – с. Павшино, № 35 м. Мукачево – с. Шенборн, № 36 м. Мукачево – с. Дерцен, № 11 вул. Духновича Олександра – дитяча поліклініка. Для перевезення пасажирів задіяно 48 автобусів та 74 водії, розроблено 25 маршрутів, з них 19 маршрутів – на міських автобусних маршрутах загального користування.

Основні проблемні питання: необхідність постійного оновлення рухомого складу автомобільного транспорту; посилення безпеки пасажирських перевезень та підвищення їх якості; покращення забезпечення перевезення осіб з обмеженими можливостями.

Основні завдання на 2021 рік: проведення обстеження пасажиропотоків на маршрутах загального користування, які проходять до населених пунктів Мукачівської міської територіальної громади для включення цих маршрутів до транспортної мережі та подальшого проведення конкурсу з обрання перевізників; вдосконалення маршрутної мережі, постійний моніторинг її стану, визначення й уточнення пасажиропотоків; оновлення рухомого складу, в тому числі використання транспорту для перевезення осіб з обмеженими фізичними можливостями; підвищення якості та культури обслуговування пасажирів; посилення безпеки пасажирських перевезень; проведення системних та комплексних заходів щодо встановлення нових автобусних зупинок громадського транспорту, їх благоустрою для створення комфортних та безпечних умов для пасажирів та перевізників, приведення зупинок громадського транспорту до відповідних санітарних норм, забезпечення безпеки дорожнього руху.

Ресурсне забезпечення: реалізація основних завдань буде здійснюватись за рахунок коштів державного та міського бюджетів, власних коштів підприємств, інвесторів та інших джерел, не заборонених чиним законодавством.

3.2.2. Зв'язок

Головна мета: забезпечення комунікаційних потреб населення.

Оцінка поточної ситуації: галузь зв'язку є однією із найбільш стабільних та динамічних галузей економіки громади, яка забезпечує значні темпи росту послуг, поліпшення їх якості та впровадження нових технологій.

В телефонній мережі міста Мукачеве нараховується біля 3,7 тис. абонентів, з них 2,8 тис. - юридичні особи. Найбільша питома вага в загальних доходах від надання послуг пошти та зв'язку належить послугі - надання доступу до мережі «Інтернет», а це - 75,0 відсотків. За 9 місяців 2020 р. в м. Мукачеве встановлено 44 телефонних апаратів; щільність телефонів на 100 чоловік – 4,2 одиниць, відремонтовано 7,3 км кабельних ліній, підключена послуга ADSL - 153 абонентам; підключено 27 абонентам Інтернет по ВОЛЗ (юридичні особи). Впроваджена нова технологія підключення послуги Інтернет - за технологією GPON та підключено 23 абоненти.

Станом на 01.10.2020 р. на території Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади надають послуги поштового зв'язку 9 відділень Укрпошти, з них 5 відділень у м. Мукачеве. Всі відділення поповнені комп'ютерною технікою, модернізовано та комп'ютеризовано послуги доставки кореспонденції, повідомлень, грошових переказів та інші види поштового зв'язку для населення, здійснюється доставка періодичних друкованих видань.

Основні проблемні питання: крадіжка та зловмисне пошкодження лінійно-кабельних споруд (кабелів, люків телефонної мережі); потреба в кадрах (масовий відтік висококваліфікованих спеціалістів); необхідність підвищення технічного та технологічного рівня поштової служби зв'язку.

Основні завдання на 2021 рік: продовження надання нових телекомунікаційних послуг (ІР-телефонія, Хмарна АТС, тощо); заміна аналогових АТС на цифрові; заміна мідних кабелів на ВОЛЗ; впровадження послуги Інтернет по оптоволокну; впровадження інтернет послуги за технологією GPON, повна комп'ютеризація поштових відділень зв'язку; створення необхідних умов для якісного обслуговування споживачів поштового зв'язку та відповідних умов праці для персоналу.

Ресурсне забезпечення: власні кошти суб'єктів підприємницької діяльності, кредитні ресурси, інші кошти не заборонені законодавством.

3.2.3. Дорожнє господарство

Головна мета: утримання доріг загального користування в належному стані, забезпечення безпечних умов руху на автомобільних дорогах, зниження аварійності на дорогах за рахунок покращення умов руху, інформаційне забезпечення учасників дорожнього руху.

Оцінка поточної ситуації: загальна протяжність вулично-дорожньої мережі м. Мукачеве становить 176,96 км., з них з твердим покриттям 105,06 км., з удосконаленим покриттям - 71,9 км, з обладнаною закритою дощовою каналізацією - 85,9 км., тротуарів та пішохідних доріжок - 109,3 км. Також в місті Мукачеві експлуатуються 4 залізобетонні мости та 2 шляхопроводи. Однак, стан дорожньої мережі, мостових споруд та шляхопроводів потребує постійного вдосконалення.

В рамках реалізації Програми благоустрою території Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади на 2020-2022 роки, за підсумками 9 місяців 2020 року було виконано та профінансовано роботи по поточному ремонту 45-ти вулиць на загальну суму 19 380,8 тис. грн., загальна площа виконаних робіт – 30,4 тис. м².

За січень – вересень 2020 р. на виконання Програми розвитку житлово-комунального господарства Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади на 2020 рік в новій редакції було профінансовано виготовлення технічної документації на інвентаризацію вулиць комунальної власності в с. Н. Давидково, с. Н. Коропець, с. Дерцен на загальну суму 46,5 тис. грн.

Основні проблемні питання: збільшення інтенсивності використання індивідуального транспорту, що призводить до заторів на дорогах; недостатня кількість місць для паркування; значна зношеність дорожньої інфраструктури, в тому числі внутрішньоквартальних проїздів, мостів, шляхопроводів, елементів організацій дорожнього руху; пошкодження та крадіжка елементів дорожнього облаштування.

Основні завдання на 2021 рік: продовження робіт по розробленню схеми організації дорожнього руху з додатковими паркувальними місцями; проведення робіт з будівництва, реконструкції, капітального та поточного ремонтів, експлуатаційного утримання автомобільних доріг та вулиць у населених пунктах громади в межах можливостей бюджетів різного рівня; покращення стану існуючих доріг та внутрішньоквартальних проїздів, мостів, шляхопроводів, а також їх освітленості; продовження робіт з ліквідації аварійно-небезпечних місць на дорогах Мукачівської міської територіальної громади; інформаційне забезпечення учасників дорожнього руху; проведення робіт по збільшенню кількості кругових розв'язок.

Ресурсне забезпечення: реалізація основних завдань буде здійснюватись за рахунок коштів державного, обласного та міського бюджетів, власних коштів підприємств, інвесторів та інших джерел, не заборонених чиним законодавством.

3.3. Енергозабезпечення та енергозбереження

Головна мета: заощадження коштів за рахунок забезпечення раціонального використання енергоресурсів та енергоносіїв в закладах бюджетної та комунальної сфери; збільшення частки нетрадиційних та поновлюваних джерел енергії в структурі споживання громадою енергоносіїв, сприяння розвитку галузі альтернативної енергетики.

Оцінка поточної ситуації: з метою підвищення енергоефективності та мінімізації використання природного газу проводиться аналіз загальної (діючої) опалювальної площі комунальних закладів з майбутнім приведенням її до максимально необхідної для використання; утеплення стін, вікон та дверей; переведення котелень бюджетних установ громади на альтернативні види палива, зокрема: ДНЗ № 18 - виготовлено проектно - кошторисну документацію, проведена експертиза коригування; НВК ЗОШ “Гімназія” - завершені роботи, передача в експлуатацію; ДНЗ № 8, ДНЗ № 34 - передача в експлуатацію; ЗОШ № 10, НВК “Гармонія” ЗОШ, ЗОШ № 16 – виготовлено проектно-кошторисну документацію, проведено експертизу; укладено угоду на виконання будівельно-монтажних робіт.

Мукачівським МРЕМ протягом 9 місяців 2020 р. населеним пунктам Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади відпущено електроенергії: по м. Мукачєво – 95 295,2 тис. кВт/год. на суму 190 146,2 тис. грн., в т.ч. населенню – 64 426,5 тис. грн., промисловим підприємствам – 34 967,0 тис. грн., бюджетним установам – 19 282,2 тис. грн. та іншим споживачам – 64 054,8 тис. грн., ММКП “Мукачівводоканалу” – 6 626,2 тис. грн. та інше; по с. Лавки, с. Н. Коропець, с. Шенборн, с. Павшино, с. Н.Давидково, с. Дерцен Мукачівського району – 8 894,3 тис. кВт/год. на суму 14 422,9 тис. грн., в т.ч. населенню – 10 707,5 тис. грн., бюджетним установам – 1 326,9 тис. грн., іншим суб'єктам господарювання – 2 388,6 тис. грн.

З метою забезпечення участі власників квартир ОСББ і ЖБК у впровадженні заходів з енергозбереження багатоквартирних будинків через залучення кредитних коштів, сприяння створенню та ефективному функціонуванню ОСББ на території Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади затверджено Програму підтримки та стимулювання створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади на 2020-2022 роки, на виконання заходів Програми на 2020 рік із загального фонду міського бюджету спрямовано 5 443,8 тис. грн., з них: 1 885,9 тис. грн. передбачено на впровадження заходів з енергоефективності для ОСББ; 3 557,9 тис. грн. – на надання разової фінансової підтримки ОСББ.

За період січень – вересень 2020 р. надано разову фінансову підтримку 20 ОСББ на

суму 1 951,9 тис. грн. на виконання ремонтних робіт в багатоквартирних будинках та проведення робіт з ремонту і модернізації інженерних мереж.

Загалом, згідно Порядку реалізації Програми підтримки та стимулювання створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади на 2020-2022 роки, ОСББ з міського бюджету можуть отримати відшкодування частини кредиту у розмірі до 60 відсотків від максимального розміру основної суми (тіла) кредиту, але не більше 600,0 тис. грн. за одним кредитним договором для проведення робіт з теплоізоляції горищ, покрівель, та до 55 відсотків від максимального розміру основної суми (тіла) кредиту, але не більше 500,0 тис. грн. за одним кредитним договором на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів та здійснення відповідних робіт з їх впровадження.

Впродовж дії Програми підтримки та стимулювання створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади на 2020-2022 роки здійснюється разова фінансова підтримка для визначеного ОСББ на проведення робіт з ремонту та модернізації ліфтів з міського бюджету в межах розрахунків відповідно до загальної площі будинку та в межах 100 тис. грн. на один ліфт.

Постійно проводиться роз'яснювальна робота серед населення стосовно урядової та місцевої програм відшкодування частини кредитів, отриманих ОСББ, ЖБК на впровадження заходів з енергозбереження багатоквартирних будинків.

Рішенням 72 сесії Мукачівської міської ради 7-го скликання від 23.01.2020 р. № 1760 затверджено ліміти споживання енергоносіїв бюджетними установами Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади на 2020 рік. З метою раціонального використання енергоносіїв виконавчими органами Мукачівської міської ради проводиться їх систематичний облік та визначається економія в межах затверджених лімітів.

З метою виявлення енергетичних втрат, аналізу енергоспоживання та розробки пріоритетних заходів з енергетичної модернізації амбулаторій КНП «ЦПМСД Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади» прийняло участь у грантовому проєкті «Механізм підтримки послуг з підвищення енергоефективності в громадських будівлях».

Основні проблемні питання: недостатній рівень розрахунків споживачів за використані енергоносії; високі нормативні втрати електроенергії; недостатнє фінансування впровадження енергозберігаючих заходів з державного бюджету.

Основні завдання на 2021 рік: подальша модернізація електричних мереж, заміна ліхтарів на енергозберігаючі; зменшення споживання енергоносіїв у бюджетній сфері за рахунок впровадження енергозберігаючих заходів; постійне вдосконалення системи обліку енергоносіїв з метою зменшення їх понаднормативних втрат; забезпечення в повному обсязі розрахунків за поточне споживання енергоносіїв; забезпечення фінансування заходів енергоефективності та енергозбереження, в тому числі пошук інвестиційних ресурсів для втілення інвестиційних пропозицій; популяризація економічних, екологічних і соціальних переваг енергозбереження, підвищення громадського освітнього рівня у цій сфері; залучення міжнародних організацій для налагодження ефективної та системної роботи у сфері енергоефективності та енергоменеджменту.

Ресурсне забезпечення: реалізація заходів Програми підтримки та стимулювання створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків Мукачівської міської територіальної громади на 2021-2023 роки та інших джерел, не заборонених чиним законодавством.

3.4. Інвестиційна та зовнішньоекономічна діяльність

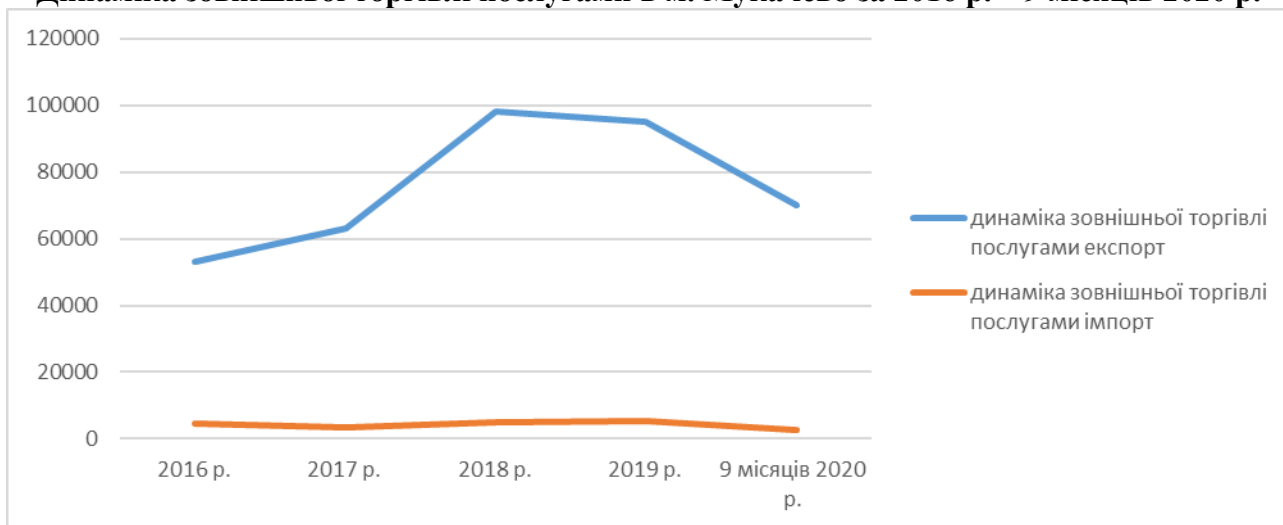
Головна мета: створення привабливого інвестиційного клімату, розвиток інвестиційної діяльності громади, промоцій інвестиційного потенціалу серед міжнародних інвестиційних фондів та компаній для забезпечення сталого економічного зростання та покращення добробуту Мукачівської міської територіальної громади.

Оцінка поточної ситуації: протягом 9 місяців 2020 року інвестиційна діяльність Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади була спрямована на забезпечення зростання інвестиційного капіталу, залучення інвестицій, як внутрішніх, так і зовнішніх, у пріоритетні сфери діяльності громади. Відповідно до аналізу обсягів вкладених іноземних інвестицій за видами економічної діяльності найбільша частка припадає на промисловість. Зовнішньоекономічна діяльність також є одним з пріоритетних напрямків розвитку Мукачівської міської ради.

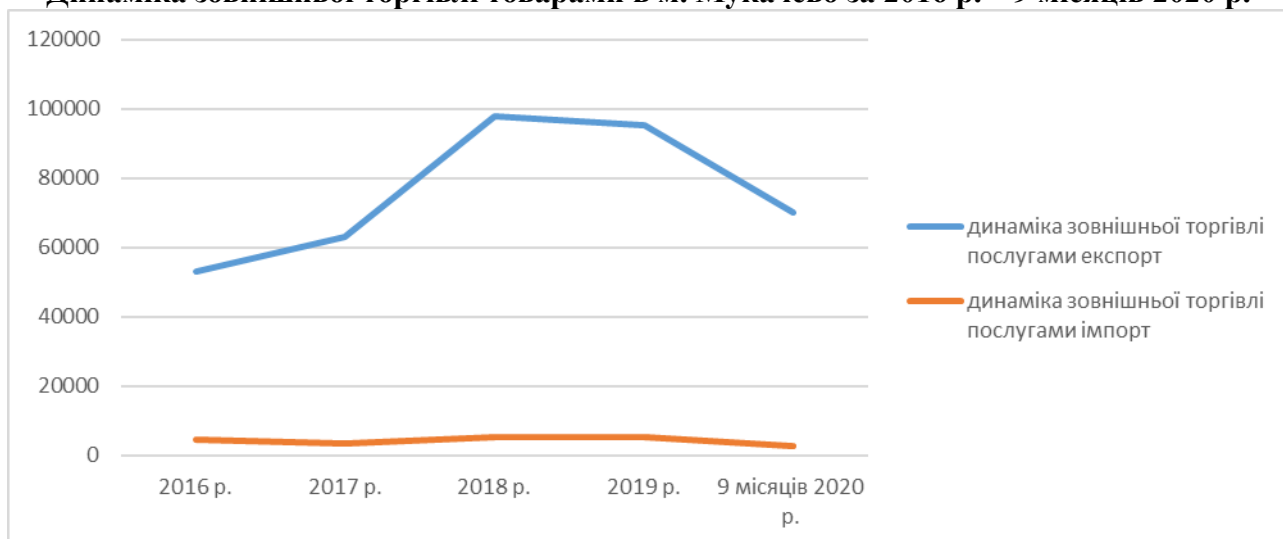
За 9 місяців 2020 р. суб'єктами господарювання міста Мукачева експортовано послуг на 70 036,1 тис. дол. США, що становить 102,5 відсотка до відповідного періоду 2019 р.; імпортовано послуг - на суму 2 570,9 тис. дол. США, що становить 62,0 відсотка до відповідного періоду 2019 р. Сальдо позитивне і становить – 67 465 тис. дол. США.

Динаміка зовнішньої торгівлі послугами в м. Мукачево за 2016 р. – 9 місяців 2020 р.

За 9 місяців 2020 р. суб'єктами господарювання міста експортовано товарів на суму 304 573,9 тис. дол. США, що становить 99,9 відсотка до відповідного періоду 2019 р.; імпортовано товарів на суму 283 856,6 тис. дол. США, що становить 88,6 відсотка до відповідного періоду 2019 р.. Сальдо позитивне і становить – 20 717,3 тис. дол. США.

Динаміка зовнішньої торгівлі товарами в м. Мукачево за 2016 р. – 9 місяців 2020 р.

Серед основних підприємств-експортерів необхідно відмітити УАП ТОВ «Фішер-Мукачево», яке експортує лижі та ключки у Австрію, Канаду, Завод «Флекстронікс ТЗОВ», ПрАТ «Мукачівський завод «Точприлад», який експортує продукцію у Австрію, Угорщину та Польщу, ТОВ «Інтер-Каштан», ДП Мукатекс ТОВ «Луготекс», ТОВ «Мукачівська швейна фабрика», ПАТ «МТФ «Мрія», ДП «ТУП Україна» та інші. Серед основних підприємств-імпортерів можна назвати ці ж підприємства, оскільки майже всі вони працюють на давальницькій сировині, яку відповідно імпортують із-за кордону.

На офіційному порталі Мукачівської міської ради постійно оновлюється розділ «Інвесторам», де розміщено інформацію для потенційних інвесторів та зацікавлених у співпраці суб'єктів господарювання щодо інвестиційних пропозицій та інвестиційно-привабливих об'єктів (вільних земельних ділянок) громади. Також у цьому розділі можна ознайомитися з інвестиційним паспортом м. Мукачева та успішними підприємствами, які вже впродовж багатьох років ефективно працюють на території громади. Протягом звітного періоду було оновлено інформацію у розділі "Інвестиційні пропозиції", зокрема окрім пропозиції щодо будівництва аеропорту, було розміщено інвестиційні пропозиції від ТОВ «Зі-Південь», ТОВ «Зі-Північ» та ТОВ «Зі-Схід».

За 9 місяців 2020 р. суб'єктами господарювання міста експортовано товарів на суму 304 573,9 тис. дол. США, що становить 99,9 відсотка до відповідного періоду 2019 р.; імпортовано товарів на суму 283 856,6 тис. дол. США, що становить 88,6 відсотка до відповідного періоду 2019 р.. Сальдо позитивне і становить – 20 717,3 тис. дол. США.

Основні проблемні питання: нестабільність законодавства, часта зміна та неоднозначність трактування, ускладнення та непрозорість певних процедур; відсутність підтримки та механізму зацікавленості для інвесторів (податкових пільг, відстрочок за платежами, спрощення митних процедур тощо); недостатній розвиток фінансової та ринкової інфраструктури, зокрема консалтингових компаній, які мають досвід роботи з потенційними інвесторами; низька інвестиційна привабливість окремих видів діяльності; високі відсоткові ставки по кредитуванню банками юридичних осіб на внутрішньому ринку; часті коливання валютних курсів, значна плінність кадрів.

Основні завдання на 2021 рік: продовжувати роботу у напрямку пошуку додаткових джерел фінансування (як міжнародної технічної допомоги, так і вітчизняних інвесторів) для фінансування реалізації пріоритетних для Мукачівської міської територіальної громади проєктів; проведення презентацій інвестиційного та економічного потенціалу громади в рамках вітчизняних та міжнародних інвестиційних форумів, конференцій та інших промоційно-презентаційних, виставкових заходів; формування та постійне оновлення бази даних інвестиційних проєктів; створення та оновлення бази даних підприємств, які мають намір працювати з іноземними інвесторами; постійний обмін інформацією з посольствами, консульствами, торговими представництвами, місіями, представництвами міжнародних організацій щодо інвестиційних пропозицій; інформування та залучення підприємств, які працюють у сфері зовнішньоекономічної діяльності до участі у різного роду виставково - ярмаркових заходах, бізнес форумах, конференціях, зустрічах з метою пошуку потенційних партнерів; створення та постійне оновлення бази даних інвестиційних пропозицій, вільних земельних ділянок та незадіяних виробничих приміщень, які можуть бути запропоновані інвесторам для реалізації інвестиційних проєктів; сприяння у наданні пільг (податкові, пільгові умови оренди тощо) суб'єктам господарювання, що впроваджують інвестиційні проєкти, які мають стратегічне значення для економічного розвитку громади; забезпечення інформаційного супроводу інвесторів, а також супроводу інвесторів при проходженні реєстраційних та дозвольно-погоджувальних процедур; налагодження постійного контакту із суб'єктами господарської діяльності з метою вивчення їх потенційних виробничих, ресурсних, економічних можливостей та потреб у залученні інвестицій; постійне оновлення розділу «Бізнес та інвестиції» на офіційному порталі Мукачівської міської ради; сприяння участі суб'єктів господарювання, громадських організацій у програмах міжнародної

технічної допомоги, міжнародного співробітництва, співпраці з донорськими організаціями щодо залучення коштів для фінансування інвестиційних проєктів; розробка та періодичне оновлення рекламної - іміджевої продукції та інформаційно-презентаційних матеріалів про інвестиційні можливості громади; висвітлення успішного досвіду інвестування у засобах масової інформації.

Ресурсне забезпечення: реалізація заходів Програми розвитку економічної, міжнародної, інвестиційної та туристичної діяльності Мукачівської міської територіальної громади на 2021-2023 роки та кошти, не заборонені законодавством.

Кількісні та якісні критерії ефективності політики

Показники	2020 рік (очікуване)	2021 рік (проєкт)	2022 рік (прогноз)	2023 рік (прогноз)
Обсяг експорту товарів та послуг, млн. дол. США	500,0	505,0	510,0	515,0
Приріст (зниження) обсягу експорту товарів, відсотків	96,8	101,0	101,0	101,0
Обсяг імпорту товарів та послуг, млн. дол.США	385,0	390,0	395,0	400,0
Приріст (зниження) обсягу імпорту товарів, відсотків	86,6	101,3	101,3	101,3

3.5. Будівництво житла та об'єктів соціально-культурної сфери

Головна мета: підвищення якості міського планування з урахуванням потреб громади та сучасних європейських практик, раціональне використання територій, вирішення архітектурно-містобудівних завдань по комплексній забудові міста та населених пунктів Мукачівської міської територіальної громади в цілому, стимулювання інвестиційної діяльності фізичних та юридичних осіб, врахування законних державних, громадських та приватних інтересів під час проведення містобудівної діяльності.

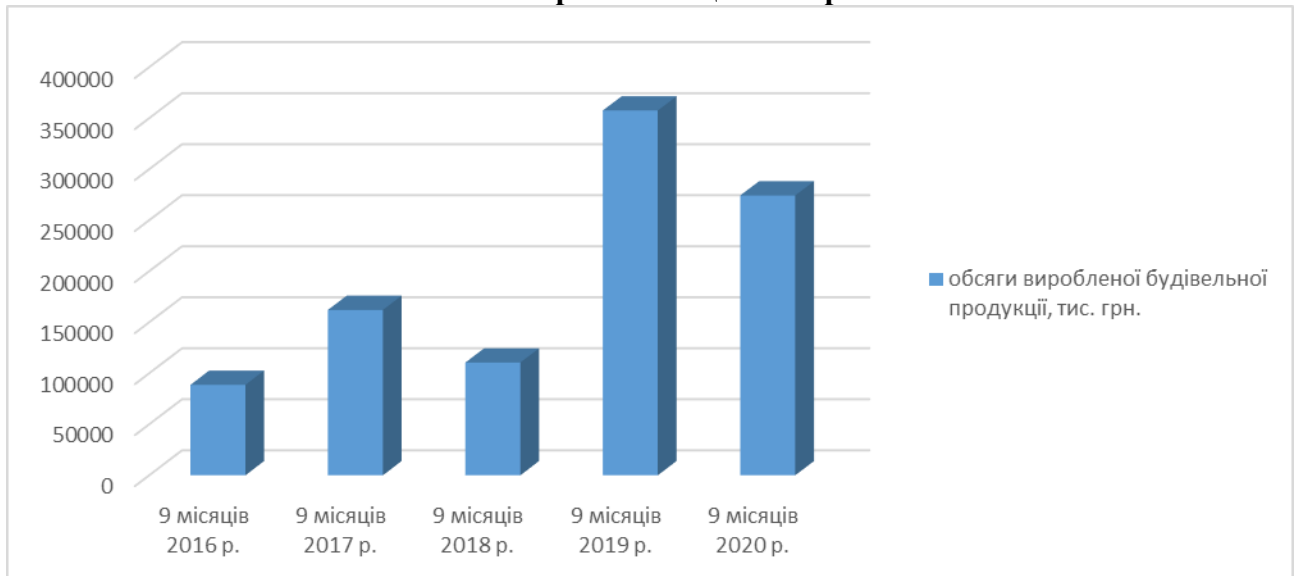
Оцінка поточної ситуації: впродовж 9 місяців 2020 року використано коштів бюджету розвитку місцевих бюджетів (без субвенцій з державного бюджету) на розвиток об'єктів освіти, культури, охорони здоров'я, об'єктів житлово-комунального господарства в сумі 111 759,8 тис. грн. (касові видатки). У соціальній сфері найбільш важливим напрямком залишається житлове будівництво.

Будівельними організаціями міста Мукачева за 9 місяців 2020 р. вироблено будівельної продукції на суму 274 259 тис. грн., що складає 25,4 відсотка до загальнообласного обсягу будівництва.

За січень-вересень 2020 р. загальна площа житлових будівель, прийнятих в експлуатацію по м. Мукачеву складає 8 716 м², що складає 115,3 відсотків до січня-вересня 2019 р. та 4,9 відсотків до загальнообласного показника.

Впродовж 9 місяців 2020 р. забудовникам Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади надано 72 містобудівних умов і обмежень на забудову земельних ділянок; видано 120 будівельних паспортів на будівництво індивідуального житла господарських будівель; внесено зміни до 4 будівельних паспортів на будівництво індивідуального житла господарських будівель; погоджено 18 паспортів відкритих майданчиків біля стаціонарних закладів ресторанного господарства; видано: 174 викопіювань з плану зонування (Зонінгу), (містобудівна документація «План зонування міста Мукачева (зонінг)», яка затверджена рішенням 10 сесії Мукачівської міської ради 7-го скликання від 31 березня 2016 року № 154); 126 ситуаційних планів М 1:2000; 7 довідок про перейменування вулиць, площ, провулків міста Мукачева; 312 висновків щодо погодження проєктів землеустрою щодо відведення земельних ділянок у власність/оренду та інші.

**Динаміка обсягів виробленої будівельної продукції в м. Мукачево
за 2016 р. – 9 місяців 2020 р.**

Оприлюднено матеріали для громадського обговорення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки детального плану території земельної ділянки по вул. Волошина Августина, 42 з метою зміни цільового призначення земельної ділянки, з «для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна земельна ділянка)» на «для будівництва і обслуговування багатоквартирного житлового будинку» та матеріали детального плану території (коригування) по вул. Духновича Олександра в місті Мукачево для організації рекреаційної зони активного відпочинку та зони змішаної житлової та громадської забудови, що включає в себе земельну ділянку, (кадастровий номер 2110400000:01:004:0484) загальною площею 1,5102 га з метою розміщення на вказаній території закладу громадського харчування з виробничими приміщеннями.

Надано дозвіл «РББ-Інвест» (код ЄДРПОУ 43010310) на розроблення детального плану території в м. Мукачево, що включає в себе земельну ділянку, розташовану по вул. Духновича Олександра, 14 (кадастровий номер 2110400000:01:001:0796) загальною площею 1,2695 га з метою зміни цільового призначення земельної ділянки і переведення в категорію земель житлової та громадської забудови.

З метою зміни планувальної організації та розвитку територій надано дозволи: на розроблення (коригування) детальних планів території в м.Мукачево за адресами: вул. Волошина Августина, 42, вул. Ужгородська, 165А, вул. Гуци-Венеліна Юрія, вул. Воробйова Геннадія; на розроблення детального плану території малоповерхової житлової забудови обмеженої вулицями Комарова, Графа фон Шенборна, Гуртова Олексія та площа Паланок в місті Мукачево; на коригування детального плану території по вул. Береша Андрія, 2Б в місті Мукачево.

Укладено 36 договорів про пайову участь (внесок) замовника (юридичною, фізичною особою) у створенні розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури населених пунктів Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади. До міського бюджету за 9 місяців 2020 р. надійшло коштів від пайової участі у розвиток інфраструктури населеного пункту – 1 540,5 тис. грн. Присвоєно 131 нову поштову адресу об'єктам нерухомого майна.

В рамках програми Президента України «Велике будівництво» на території громади за рахунок усіх джерел фінансування проводяться роботи за наступними об'єктами: «Реконструкція спортивних полів, бігових доріжок та трибун ДЮСШ по вул. Духновича, 93 в м. Мукачево»; «Реконструкція 1-го поверху хірургічного відділення під відділення

екстренної (невідкладної) медичної допомоги КНП Мукачівська ЦРЛ по вул. Пирогова Миколи, 8-13 в м. Мукачево». Також подані пропозиції щодо проєктів, які реалізовуватимуться у 2021 році в рамках програми Президента України «Велике будівництво»: будівництво спортивного залу та благоустрій території ЗОШ № 1 по вул. Пушкіна, 23 в м. Мукачево; реконструкція з добудовою ЗОШ № 2 по вул. Ак.Павлова, 14 в м. Мукачево; капітальний ремонт ЗОШ № 3 по вул. Миру, 17 в м. Мукачево; будівництво садочку в с.Нове Давидково; реставрація Білого Палацу; будівництво центральної лікарні в м. Мукачево.

Основні проблемні питання: низька платоспроможність населення та високі відсоткові ставки за користування житловими кредитами; недостатність фінансування з державного бюджету заходів з розв'язання нагальних проблем у сфері житлового будівництва; зменшення обсягів державного фінансування житлового будівництва, зокрема для окремих категорій громадян.

Основні завдання на 2021 рік: продовження роботи з удосконалення та забезпечення прозорості дозвільних процедур у будівництві, врахування громадської думки під час вирішення питань планування та забудови територій; формування цілеспрямованої містобудівної політики; недопущення збільшення кількості об'єктів незавершеного будівництва, першочергове спрямування коштів всіх бюджетів на завершення будівництва об'єктів соціальної сфери; залучення забудовників та створення сприятливих умов для інвестування у житлове будівництво з метою подальшого збільшення житлового фонду Мукачівської міської територіальної громади; сприяння нарощуванню обсягів інвестицій у будівництво за рахунок усіх джерел фінансування; розроблення містобудівної документації для населених пунктів Мукачівської міської територіальної громади,

Ресурсне забезпечення: інвестування за рахунок власних коштів підприємств, установ та організацій громади, населення, коштів вітчизняних та іноземних інвесторів, кредитів банків, інших джерел фінансування не заборонених законодавством тощо.

3.6. Розвиток житлово-комунального господарства

Головна мета: створення умов для комфортного проживання мешканців громади, підвищення якості житлово-комунальних послуг і підтримка належного санітарного порядку та технічного стану будинків, забезпечення належного функціонування систем життєзабезпечення, інфраструктури та об'єктів благоустрою громади, сприяння впровадженню енергоефективних заходів та подальшому розвитку енергозберігаючих технологій.

Оцінка поточної ситуації: житлово-комунальне господарство і надалі залишається однією з найменш сучасно оснащених сфер діяльності, характеризується дефіцитом фінансових ресурсів та незадовільним технічним станом обладнання.

В місті знаходяться на обслуговуванні 9 водозаборів, загальна протяжність водопровідних мереж складає - 222,7 км. Частка зношених та аварійних мереж водопроводу складає 7,3 відсотків, або 16,3 км. Для знезалізнення питної води з водозабору «Росвигово» на обслуговуванні в ММКП «Мукачівводоканал» є одна станція знезалізнення, що розташована на майданчику станції II-підйому та РЧВ по вул. Мечнікова. Загальна протяжність каналізаційних мереж складає 207,7 км.

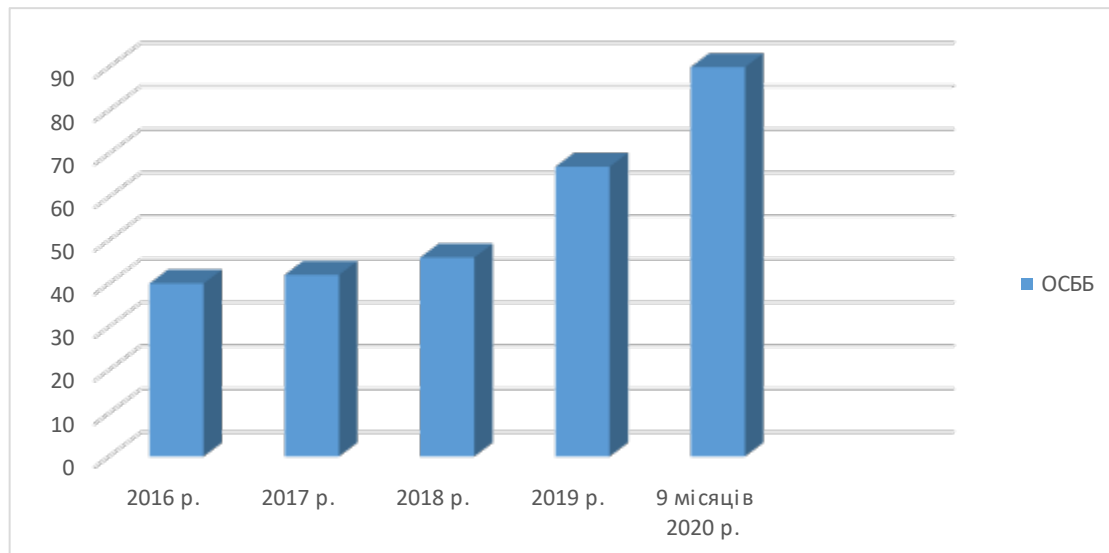
Протяжність зношених та аварійних напірних колекторів складає 17,1 км або 8,2 відсотків. Зношеність основних фондів у водопровідно-каналізаційному господарстві сягає - 66 відсотків. Існуючий стан каналізаційних насосних станцій потребує реконструкції та заміни насосного обладнання. Значною проблемою залишається надмірне та неефективне використання енергетичних ресурсів.

Має місце понаднормативне споживання підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства енергетичних ресурсів через застаріле енергетичне обладнання та втрати питної води під час її транспортування.

Кількість об'єктів житлового фонду, які знаходяться на балансі Мукачівської міської ради – 672 житлових будинків, 283 з яких обслуговує ТОВ «І.Т.В. Сервіс Плюс».

Станом на 01.10.2020 р. на території Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади створено 90 ОСББ.

Динаміка створення ОСББ в м. Мукачево за 2016 р. – 9 місяців 2020 р.

В рамках реалізації Програми благоустрою території Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади на 2020-2022 роки на поточне утримання об'єктів благоустрою при запланованому обсязі фінансування на 2020 рік в сумі 71 489,0 тис. грн, виконання за січень - вересень 2020 року становило 51 376,1 тис. грн., зокрема: утримання доріг, тротуарів, мостів, шляхопроводів, зимове утримання доріг на суму 16 137,2 тис. грн.; поточне утримання та ремонт технічних засобів дорожнього руху, світлофорів та інформаційних знаків – на загальну суму 623,4 тис. грн; поточне утримання на об'єктах благоустрою зеленого господарства на суму 8 290,8 тис. грн.; благоустрій і поточне утримання кладовищ міста – 4 765,2 тис. грн; утримання парків, площ та скверів – 3 196,3 тис. грн; утримання дамб, русла річки Латориця, Коропецького каналу, набережних на суму 5 301,2 тис. грн; поховання померлих одиноких громадян на суму – 24,7 тис. грн.; утримання вуличного освітлення – 7 176,6 тис. грн.; вивіз стихійних сміттєзвалищ – 81,3 тис. грн; поточне утримання та технічне обслуговування кабельних мереж відеонагляду міста – 556,0 тис. грн.; улаштування та ремонт посадкових майданчиків на зупинках громадського транспорту – 55,0 тис. грн.; інші витрати на загальну суму 5 168,5 тис. грн.

Також, відповідно до Програми благоустрою території Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади на 2020-2022 роки, на поточний ремонт вулиць, перехресть, тротуарів та внутріквартальних проїздів, за рахунок коштів загального фонду бюджету Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади на 2020 рік фінансування робіт заплановано в сумі 48 368,0 тис. грн., з них: 5 410, 8 тис. грн. – на проведення робіт по поточному ремонту тротуарів, внутріквартальних проїздів, перехресть; 42 957,2 тис. грн. – на проведення робіт по поточному ремонту вулиць. Так, за підсумками 9 місяців 2020 року було виконано та профінансовано роботи по поточному ремонту 14-ти тротуарів, 20-ти внутріквартальних проїздів на загальну суму 2 030,5 тис. грн., а також проведено роботи по поточному ремонту 45-ти вулиць на суму 19 334,3 тис. грн. Загальна площа виконаних робіт з поточного ремонту дорожнього покриття становить 35,4 тис. м².

З метою забезпечення виготовлення технічної документації по інвентаризації житлового фонду, виготовлення технічної документації та установчих документів на земельні ділянки та об'єкти благоустрою Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади, а також забезпечення придбання об'єктів благоустрою згідно Програми розвитку житлово-

комунального господарства Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади на 2020 рік в новій редакції при плановому обсязі фінансування на 2020 рік - 4 566,5 тис. грн., за січень – вересень 2020 р. було профінансовано виготовлення технічної документації на земельні ділянки та на житлові будинки, розроблення проєктів землеустрою, та виготовлення технічної документації на інвентаризацію вулиць комунальної власності в с. Н. Давидково, с. Н. Коропець, с. Дерцен на загальну суму 141,2 тис. грн. На придбання основних фондів (газонокосарки, кущорізи, бензопили, 4 трактори та 4 причеми, 5 тракторів-газонокосилок) було використано 3 488,5 тис. грн.

За рахунок коштів бюджету розвитку Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади, за період січень - вересень 2020 р., при уточненому плані видатків 79 745,8 тис. грн. було профінансовано капітальні роботи об'єктів житлово-комунального господарства на загальну суму 41 398,4 тис. грн., що становить 52 відсотків виконання.

Відповідно до Програми реформування та підтримки водопровідного господарства на території Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади на 2020-2022 роки станом на 01.10.2020 р. профінансовано 19 288,7 тис. грн., зокрема: 18 788,7 тис. грн було спрямовано на виплату дотації ЖКП на покриття збитків (погашено заборгованість по електроенергії, виплата заробітної плати з нарахуваннями та відшкодовано збитки відповідно до рішення суду); 500,0 тис. грн. - видатки по капітальному ремонту об'єктів водопровідного господарства (придбання переносної лабораторії для перевірки побутових лічильників, заміна водопроводу по вул. Слов'янська).

За підсумками роботи на підприємствах комунальної власності за 9 місяців 2020 р., виплата заробітної плати здійснюється вчасно і в повному обсязі. Заборгованість населення перед ММКП «Мукачівводоканал» за послуги централізованого водопостачання станом на 01.10.2020 року становила 22 910,3 тис. грн.

В рамках реалізації Програми відшкодування різниці між затвердженим тарифом та розміром економічно обґрунтованих витрат на утримання ліфтового господарства житлового фонду Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади на 2020-2022 роки профінансовано 694,3 тис. грн.

Відповідно до Програми захисту тварин від жорстокого поводження, створення комфортних умов співіснування людей і тварин на території Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади на 2020-2022 роки, використано кошти на загальну суму 909,3 тис. грн. (простерилізовано та вилікувано 32 безпритульних тварин).

Згідно Програми благоустрою території Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади на 2020-2022 роки відповідальним виконавцем за ліквідацію стихійних сміттєзвалищ є Мукачівське міське комунальне підприємство «Ремонтно-будівельне управління». Так, за 9 місяців 2020 р. було профінансовано роботи по вивезенню 39,96 т стихійних сміттєзвалищ на загальну суму 81,3 тис. грн.

Станом на 01.10.2020 р. ММКП «Мукачівводоканал» заключено 1 060 індивідуальних договорів з співвласниками багатоквартирних житлових будинків для надання послуг з водопостачання та водовідведення.

Станом на 01.10.2020 р. між Мукачівською міською радою та ТОВ «І.Т.В. Сервіс Плюс» укладений договір, предметом якого є надання послуг з утримання будинків споруд та прибудинкових територій з дотриманням державних стандартів, норм і правил технічного обслуговування багатоквартирних будинків для надійної їх експлуатації та укладено 14 700 індивідуальних договорів між управляючою компанією ТОВ «І.Т.В. Сервіс Плюс» та співвласниками багатоквартирних житлових будинків.

Основні проблемні питання: зношеність основних фондів житлово-комунального господарства; незадовільний технічний стан ліфтового господарства; необхідність значного обсягу коштів ОСББ для виконання робіт з поточного та капітального ремонтів, заходів з модернізації багатоквартирних будинків.

Основні завдання на 2021 рік: сприяння створенню ефективного власника

багатоквартирних будинків в особі ОСББ; зацікавлення мешканців багатоквартирних будинків у створенні ОСББ та ефективному управлінні спільним майном; залучення ОСББ до участі в проведенні поточних ремонтів у будинках і подальшого їх утримання; популяризація економічних і соціальних переваг енергозбереження, стимулювання впровадження енергозберігаючих заходів, та як наслідок, зменшення фінансового навантаження на мешканців багатоквартирних будинків шляхом скорочення енерговитрат та відшкодування з міського бюджету частини суми кредитів, одержаних ОСББ на реалізацію енергозберігаючих заходів; підвищення надійності та якості послуг з водопостачання та водовідведення; покращення якості надання житлово-комунальних послуг; забезпечення комплексного благоустрою прибудинкових територій та санітарно-епідеміологічного благополуччя мешканців громади; підвищення якості та ефективності вуличного освітлення; забезпечення ефективного управління житловим фондом та покращення його технічного стану за рахунок збільшення обсягів проведення капітальних ремонтів.

Ресурсне забезпечення: виконання заходів:

Програми благоустрою території Мукачівської міської територіальної громади на 2020-2022 роки;

Програми підтримки ММКП «Міжнародний аеропорт Мукачево» на 2020-2022 роки;

Програми захисту тварин від жорстокого поводження, створення комфортних умов співіснування людей і тварин на території Мукачівської міської територіальної громади на 2020-2022 роки;

Програми відшкодування різниці між затвердженим тарифом та розміром економічно обґрунтованих витрат на утримання ліфтового господарства житлового фонду Мукачівської міської територіальної громади на 2020-2022 роки;

Програми підтримки та стимулювання створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків Мукачівської міської територіальної громади на 2021-2023 роки;

Програма реформування та підтримки водопровідного господарства на території Мукачівської міської територіальної громади на 2020-2022 роки;

Програми реформування та підтримки каналізаційного господарства на території Мукачівської міської територіальної громади на 2020-2022 роки;

Програма зайнятості населення Мукачівської міської територіальної громади на 2020-2022 роки;

Програма організації та проведення суспільно корисних робіт для порушників, на яких судом накладено адміністративне стягнення у вигляді виконання суспільно корисних робіт на 2020-2022 роки;

Програма розвитку житлово-комунального господарства Мукачівської міської територіальної громади на 2021-2023 роки;

Програма покращення екологічного стану на території Мукачівської міської територіальної громади на 2020-2022 роки.

Виконання заходів щодо реформування і розвитку житлово-комунального господарства у 2021 році відбуватиметься за рахунок коштів різних джерел фінансування не заборонених законодавством України.

3.7. Сфера обігу споживчих товарів і послуг

Головна мета: задоволення попиту населення в товарах та послугах, підвищення якості надання послуг і культури обслуговування, формування соціально-орієнтованої системи торгового та побутового обслуговування, забезпечення гарантій прав і законних інтересів громадян в процесі торговельного обслуговування; створення нових робочих місць та належних умов праці на підприємствах сфери торгівлі та послуг, на ринках; підтримка вітчизняного локального товаровиробника шляхом проведення виставок, ярмарок; подальший розвиток ефективної ринкової інфраструктури; ліквідація несанкціонованої і стихійної торгівлі.

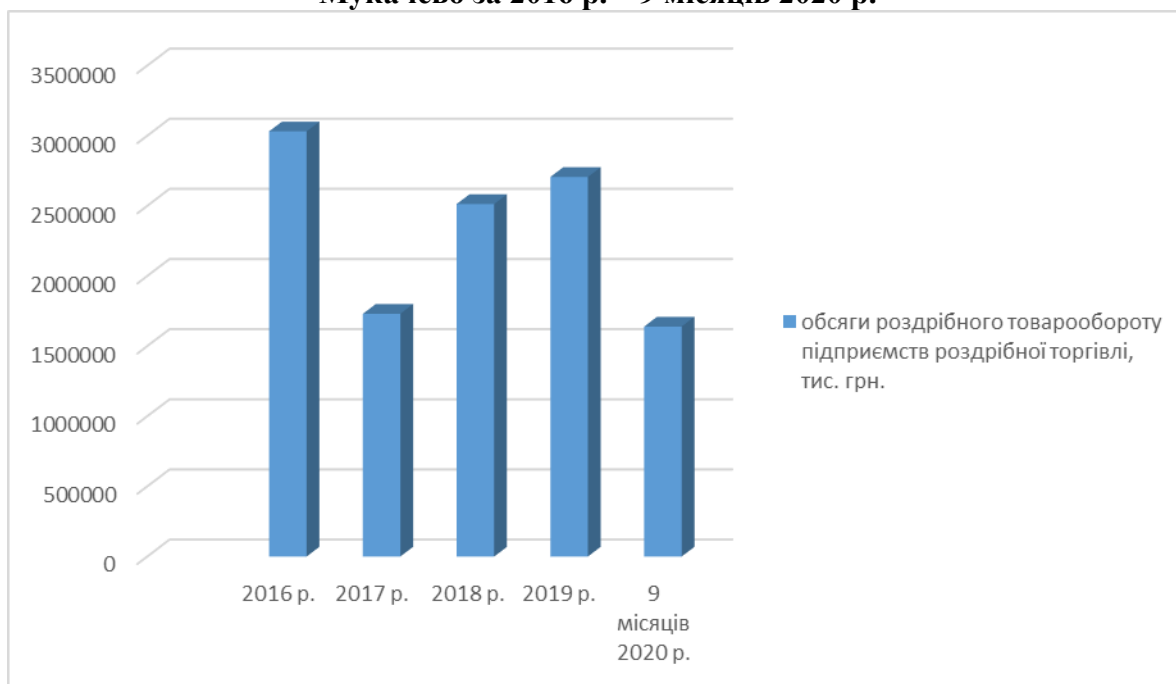
Оцінка поточної ситуації: впродовж 9 місяців 2020 р. на території громади відкрито ряд підприємств роздрібної торгівлі, закладів ресторанного господарства та сфери послуг, що відповідають сучасним вимогам щодо оформлення інтер'єрів торгових залів, оснащення торгово-технологічним обладнанням, асортименту товарів тощо.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств-юридичних осіб за січень - вересень 2020 р. по м. Мукачево становить 1 639 833,1 тис. грн., що складає 16,6 відсотка від загальнообласного показника. Індекс фізичного обсягу роздрібного товарообороту (у порівнянних цінах) до відповідного періоду 2019 р. – 80,9 відсотків. Обсяг роздрібного товарообороту підприємств роздрібної торгівлі за відповідний період на одну особу становить 19 112,3 грн.

Обсяг оптового товарообороту підприємств оптової торгівлі м. Мукачева за січень - вересень 2020 р. становить 2 867 100,6 тис. грн., що складає 38,2 відсотків до загальнообласного показника та 141,4 відсотків до відповідного періоду 2019 р. Питома вага продовольчих товарів в оптовому товарообороті – 13,8 відсотків, непродовольчих товарів – 86,2 відсотків.

Обсяг послуг, реалізованих споживачам підприємствами сфери послуг м. Мукачева за січень - вересень 2020 р., становить 920 732,5 тис. грн., у тому числі реалізованих населенню – 147 806,9 тис. грн., що складає у загальному обсязі – 16,1 відсотка.

Динаміка обсягів роздрібного товарообороту підприємств роздрібної торгівлі в м. Мукачево за 2016 р. – 9 місяців 2020 р.

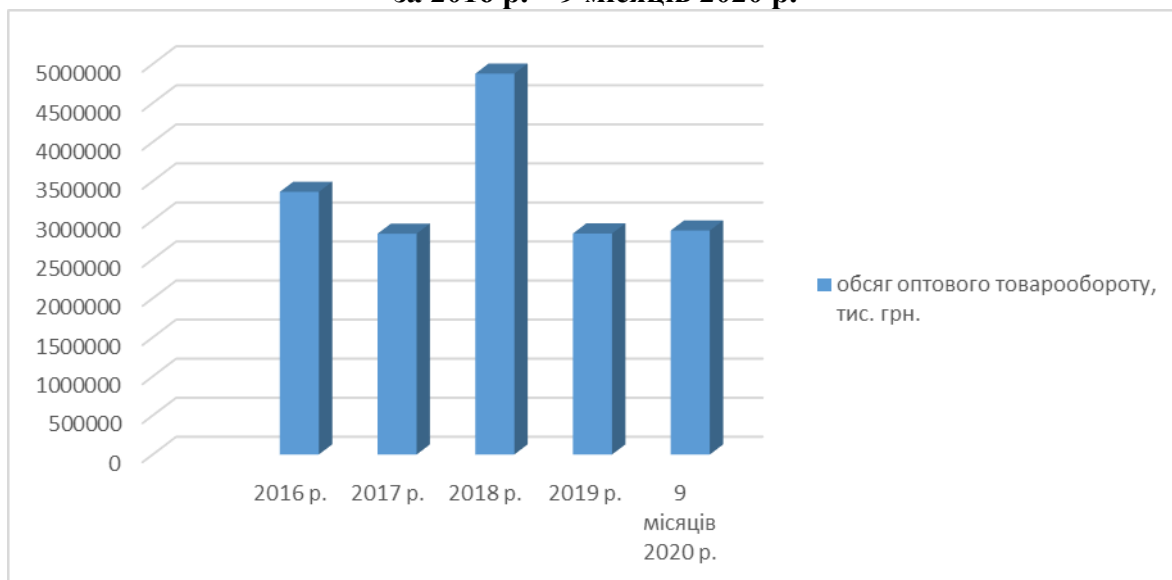

За звітний період відкрито ряд нових торгових об'єктів, серед яких СТО, кав'ярні, продовольчі магазини, пекарні, дитячі ігрові центри, а також магазини національної мережі «АТБ-Маркет» та інші.

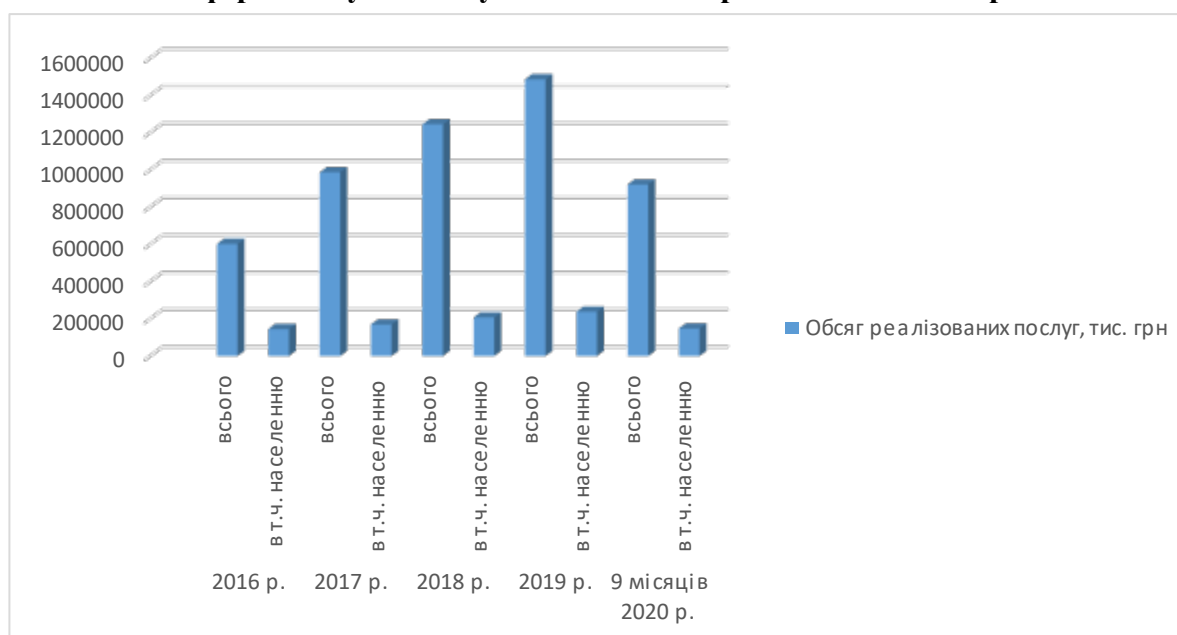
За 9 місяців 2020 р. притягнуто до адміністративної відповідальності за торгівлю в несанкціонованих місцях 65 осіб. Проводиться роз'яснювальна робота з суб'єктами господарювання щодо дотримання правил роздрібної торгівлі продовольчими і непродовольчими товарами.

З метою підтримки звичаїв та традицій організовано та проведено: фестиваль-конкурс «Червене вино – 2020», фестиваль – конкурс «Варишська палачінта».

Динаміка обсягів оптового товарообороту підприємств оптового торгівлі в м. Мукачево за 2016 р. – 9 місяців 2020 р.

Динаміка обсягу реалізованих послуг, реалізованих споживачам підприємствами сфери послуг в м. Мукачево за 2016 р. – 9 місяців 2020 р.

З метою підтримки локальних крафтових виробників, особливо в умовах карантину, в Мукачівському історичному музеї «Замок Паланок» проведено презентацію проєкту «Купуй Закарпатське». Дана ініціатива має на меті просувати локальних виробників та заохочувати жителів та гостей громади купувати якісну продукцію чи послуги локальних брендів. В рамках проєкту продукція локальних крафтових виробників з позначкою «Купуй Закарпатське» представлена та доступна для придбання в магазинах регіональної мережі супермаркетів «Silverland», зокрема це мед та продукти бджільництва, ковбасні та інші м'ясні вироби, сири, кондитерські та хлібобулочні вироби, чаї, консервована продукція, соки, напої, пиво, вино, наливки, фрукти та овочі, які вирощені чи виготовленні на території громади. Передбачено, що окрім гастрономічних крафтових продуктів до проєкту надалі долучатимуться і виробники інших галузей: меблева продукція, твори мистецтва, одяг та інші. У 2021 році передбачено створення асоціації локальних крафтових виробників та географічне брендування продукції локального виробництва.

Основні проблемні питання: не в повному обсязі забезпечено встановлення суб'єктами господарювання, особливо фізичними особами, платіжних терміналів для проведення безготівкових розрахунків за реалізовані товари (надані послуги); "тінізація" сфери торгівлі та побутових послуг; наявність стихійної торгівлі; використання незареєстрованої найманої праці; відсутність Закону України про внутрішню торгівлю є одним із чинників, що є одним з чинників, який призводить до відсутності комплексного нормативного регулювання відносин у сфері внутрішньої торгівлі.

Основні завдання на 2021 рік: формування ефективної інфраструктури споживчого ринку для задоволення потреб споживачів територіальної громади; розширення мережі стаціонарних торговельних об'єктів, які за рівнем культури обслуговування населення та впровадженням сучасних торговельних технологій відповідатимуть міжнародним стандартам; сприяння розвитку місцевих товаровиробників, розширення мережі їх фірмових магазинів та сервісних центрів; подальше розширення мережі підприємств побутового обслуговування населення; подальше вдосконалення діяльності підприємств ринкової мережі у сучасні торговельно - сервісні комплекси з наданням населенню різноманітних послуг; забезпечення умов для продажу сільськогосподарської продукції безпосередньо її виробниками; легалізація робочих місць в сфері торгівлі та ресторанному господарстві; продовження роботи в напрямку ліквідації торгівлі у невстановлених місцях.

Ресурсне забезпечення: фінансування заходів здійснюється за рахунок коштів суб'єктів господарювання громади та інших джерел не заборонених законодавством.

3.8. Розвиток туристичної галузі

Головна мета: максимально ефективного використання історичних, культурних і природних туристично - рекреаційних ресурсів Мукачівської міської територіальної громади, створення потужної туристичної галузі як вагомого джерела бюджетних надходжень, розвиток готельної інфраструктури; удосконалення туристичної інфраструктури, створення конкурентоспроможного туристичного продукту для максимального задоволення туристичних потреб мешканців та гостей громади, промоція туристичного потенціалу на вітчизняному та міжнародному рівні.

Оцінка поточної ситуації: розвиток туризму та туристично-рекреаційної галузі є одним з пріоритетних напрямків розвитку громади. Протягом 9 місяців 2020 р. м. Мукачево відвідало 81 767 осіб за даними Мукачівського історичного музею.

Станом на 01.10.2020 р. в м. Мукачево працює 5 туроператорів, 13 туристичних (екскурсійних) агенцій, ММКП «Мукачівський міський туристично - інформаційний центр», Закарпатська обласна федерація водного туризму та велосипедний клуб «Велобайк Мукачево», які надають широкий спектр туристичних послуг як для вітчизняних, так і закордонних туристів.

Сприяє розвитку туризму та промоції громади 26 готельних господарств, 2 приватні садиби, 4 хостели, 3 мотелі. Готельними господарствами міста постійно проводиться робота по покращенню сервісу та якості послуг. Станом на 01.10.2020 р. загальний номерний фонд готельних господарств налічує близько 490 номерів, в яких одночасно можна надати послуги з тимчасового розміщення більше 1100 туристам. В мережі готельних закладів поступово оновлюється номерний фонд та покращується якість пропонованих послуг.

Розвивається і супутня до туристично - рекреаційної галузі інфраструктура, а саме заклади харчування (ресторани, кафе, бари), торговельно-розважальні центри (боулінг клуб, більярд, дитячі кафе та ігрові майданчики для дітей), прокатні пункти велосипедів та туристичного спорядження тощо. Також працюють картинні галереї у приміщеннях Мукачівського історичного музею, Палацу культури і мистецтв, мережа постійно діючих салонів продажу сувенірних виробів, музей дерев'яних церков Закарпаття, екуменічна церква тощо.

Аналіз надходження туристичного збору до міського бюджету вказує на його

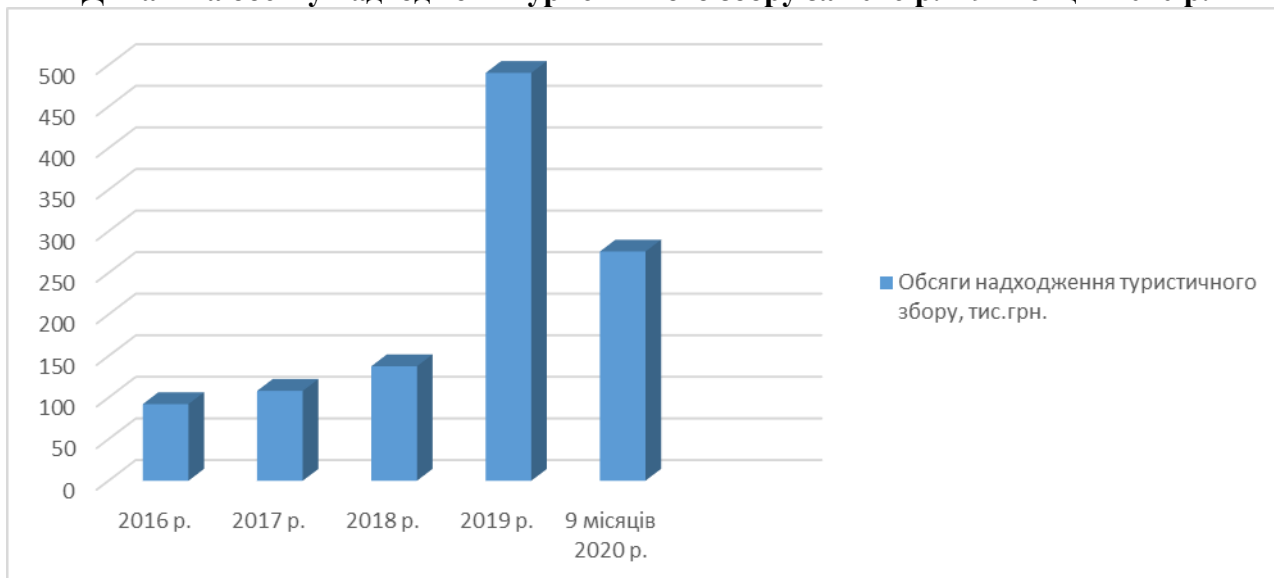
зростання, що дає можливість використання саме цих коштів на розвиток туристичної сфери громади, зокрема за 9 місяців 2020 р. до міського бюджету надійшло 275,7 тис. грн. туристичного збору.

Також варто відмітити, що збільшенню туристичних потоків сприяє проведення ряду фестивалів, театралізованих дійств тощо. Мукачівським історичним музеєм спільно з КП «ММТІЦ» та іншими партнерами розроблено та подано на розгляд проєкт «Ремісничка мануфактура «Паланок» в рамках програми «Культура. Туризм. Регіони» Українського культурного фонду. Наразі відбувається реалізація проєкту. Серед основних заходів влаштування 4-5 локацій для ремісників з метою проведення майстер-класів, виготовлення сувенірів, ремонт відповідних приміщень та закупівля обладнання для ремісників. В рамках виконання проєкту проведено квест-екскурсії для дітей в замок «Паланок», он-лайн квести, ремісничі майстер-класи з серії «Таємниці замкової майстерні».

З метою сприяння розвитку туризму та туристичної інфраструктури Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади, формування постійно діючого консультативно-дорадчого майданчика у сфері туризму було створено Туристичну раду Мукачівської об'єднаної територіальної громади.

З метою підтримки локальних крафтових виробників в Мукачівському історичному музеї «Замок Паланок» проведено презентацію проєкту «Купуй Закарпатське». Дана ініціатива має на меті просувати локальних виробників та заохочувати жителів та гостей громади купувати якісну продукцію чи послуги локальних брендів. Зокрема було презентовано кроки щодо покращення виробництва, збуту та брендування продукції, виробленої місцевими крафтовими виробниками. Метою даного проєкту є надання можливості купувати якісну екологічно чисту продукцію місцевого виробництва. До реалізації проєкту поступово залучаються локальні виробники, експерти в галузі туризму, власники готелів, садиб, ресторанів та багато інших. В рамках даного проєкту створено сторінку «Купуй Закарпатське» (<https://www.facebook.com/kup.zak>) в мережі Facebook з метою промоції локальних крафтових виробників. У 2021 р. передбачено створення асоціації виробників та географічне брендування продукції локального виробництва.

Динаміка обсягу надходжень туристичного збору за 2016 р. – 9 місяців 2020 р.

Основні проблемні питання: відсутність координації діяльності між учасниками туристичного напрямку, відсутність належної підготовки фахівців екскурсійного напрямку; недостатнє залучення інвестицій у розбудову туристичної інфраструктури, відсутність стратегії розвитку туристичної галузі громади.

Основні завдання 2021 рік: проведення аналізу туристичного потенціалу громади,

створення нових туристично-інформаційних продуктів; постійне оновлення інформаційної бази туристичних підприємств (агентств, готельних господарств) та створення туристичного брендбуку громади; пошук джерел фінансування заходів, спрямованих на покращення туристичного іміджу громади та інвестиційних ресурсів для втілення інвестиційних пропозицій-проектів; промоція рекреаційного потенціалу громади; освоєння та розвиток велотуризму; стимулювання в'їзного туризму шляхом організації та проведення на території Мукачівської міської територіальної громади традиційних та нових фестивально-ярмаркових заходів, участі у виставкових заходах у сфері туризму, створення нових туристичних атракцій, маршрутів, видання туристичних карт, путівників, довідників, створення туристичного порталу, розробка стратегії розвитку туризму Мукачівської міської територіальної громади до 2027 року, встановлення туристичних вказівників в рамках єдиної системи туристичної навігації громади тощо.

Ресурсне забезпечення: реалізація заходів Програми розвитку туристичної галузі Мукачівської міської територіальної громади на 2021 рік.

Фінансування заходів щодо розвитку туризму та рекреаційної сфери передбачається також проводити за рахунок міжнародної фінансово-технічної допомоги шляхом підготовки та реалізації грантових проєктів в сфері розвитку туризму та рекреації територіальної громади та власних коштів суб'єктів готельно-туристичного бізнесу, коштів не заборонені законодавством.

3.9. Сільське господарство

Головна мета: забезпечення стабільного розвитку сільських територій Мукачівської міської територіальної громади в частині створення умов для виробництва конкурентоспроможної сільськогосподарської продукції та зміцнення її позиції на зовнішніх ринках, створення сприятливих умов для залучення інвестицій у розвиток сільських територій.

Оцінка поточної ситуації: земельний фонд Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади станом на 01.10.2020 р. складає орієнтовно 12 514,98 га за даними Головного управління Держгеокадастру у Закарпатській області. Структура земельного фонду відповідно до цільового використання земель складає орієнтовно: забудовані землі – 2 987,5874 га; сільськогосподарські угіддя – 6 437,2279 га; ліси і інші лісовкриті площі – 1 995,2 га; землі водного фонду – 233,038 га.

Станом на 01.10.2020 р. на території Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади здійснюють діяльність: біля 24 фермерських господарств, які займаються вирощуванням зернових культур, овочів, тваринництвом, садівництвом, виноробством та виноградарством; 20 бджолопасік, які зареєстровані у Державному реєстрі бджолопасік (загальна кількість бджолоосімей – 2704) тощо.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 07.02.2018 № 107 (зі змінами) до 01.10.2020 р. проводилася комплексна робота з реєстрації бджолопасік та прийом документів від фізичних осіб та суб'єктів господарювання, які є власниками бджолоосімей, для отримання бюджетної дотації за наявні бджолоосімі. Станом на 01.10.2020 р. 9 власників бджолоосімей, з яких 6 - фізичні особи та 3 - суб'єкти господарювання, звернулися з відповідними пакетами документів до виконавчих органів Мукачівської міської ради для отримання бюджетної дотації за бджолоосімі.

На території громади активно розвивається галузь приватного виноградарства та виноробства. Зокрема в липні 2020 року фермерське господарство «Терруар» стало першим суб'єктом господарювання в секторі приватного виноробства в Закарпатській області, яке отримало ліцензію на виробництво алкогольних напоїв (для малих виробництв виноробної продукції). Виноградники фермерського господарства «Терруар» висаджені на схилах урочища «Червона Гора». Загальна площа посадки виноградників складає близько 3 га. Асортимент вин включає Каберне Совіньйон, Аліа Терра, Мерло, Мускат Оттонель, Мюллер

Тургау, Розе Цвайгельт, Трамінер, Цвайгельт. Винарня знаходиться в старовинних печерах (13-14 століття), оснащена сучасним італійським обладнанням. При виробництві вин дотримуються всі технології виготовлення вина. Винарня випускає обмежену кількість вин – біля 14 тис. пляшок. Проводяться також дегустації вироблених вин.

Основні проблемні питання: високі відсоткові ставки на кредити, залучені на поповнення обігових коштів для проведення комплексу сільськогосподарських робіт; диспаритет цін; низький рівень розвитку системи зберігання та реалізації сільськогосподарської продукції, що призводить до значних сезонних цінових коливань на продукти харчування.

Основні завдання на 2021 рік: сприяння залученню інвестицій у розвиток підприємств агропромислового комплексу і сільських населених пунктів; поширення серед суб'єктів господарювання усіх форм власності інформації щодо можливості участі у грантових конкурсах та програмах; залучення сільськогосподарських товаровиробників громади до участі у виставково-ярмаркових заходах; туристичних ярмарках, інших іміджевих заходах з популяризації сільськогосподарського потенціалу громади; сприяння залученню зацікавлених партнерів до створення нових потужностей з виробництва та переробки сільськогосподарської продукції, сприяння розвитку виноградарства та виноробства, рибництва та рибальства, бджільництва тощо.

Ресурсне забезпечення: реалізація основних завдань буде здійснюватись за рахунок коштів державного, обласного та міського бюджетів, власних коштів підприємств, інвесторів та інших джерел, не заборонених чиним законодавством.

4. Розвиток гуманітарної та соціальної сфери

4.1. Соціальна сфера

4.1.1. Доходи населення та стан оплати праці

Головна мета: забезпечення зростання заробітної плати, як основної складової грошових доходів, та підвищення на цій основі платоспроможності населення, покращення якості життя і розвитку особистості; підвищення рівня легалізації праці, укладання колективних договорів.

Оцінка поточної ситуації: основу ресурсного забезпечення міського бюджету складає податок на доходи фізичних осіб, тому такі показники, як рівень середньомісячної заробітної плати (фонд оплати) та чисельність працюючих, задіяних в економіці територіальної громади, відіграють важливу роль в формуванні дохідної складової міського бюджету.

Середньомісячна заробітна плата за статистичними даними штатного працівника за III квартал 2020 р. по місту склала 10 246 грн. (10 432,0 грн. по області), що складає 98,2 відсотка до загальнообласного показника та складає 99,2 відсотка до відповідного періоду 2019 року.

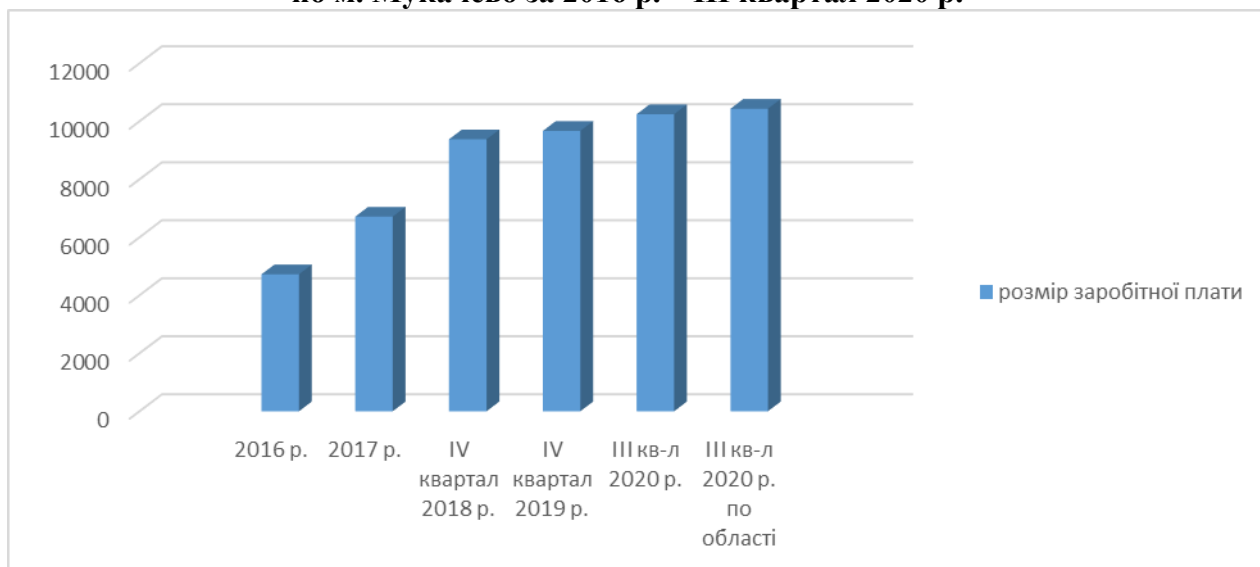
Середньоблікова кількість штатних працівників за III квартал 2020 року за статистичними даними по місту - 22 179 особи.

Станом на 01.10.2020 р. заборгованість із виплати заробітної плати по м. Мукачєво складає 696,3 тис. грн.: АТП Радгосп-завод «Мукачівський» (промисловість) – 443,2 тис. грн., ТОВ «Едельвейс Лєго» - 253,1 тис. грн.

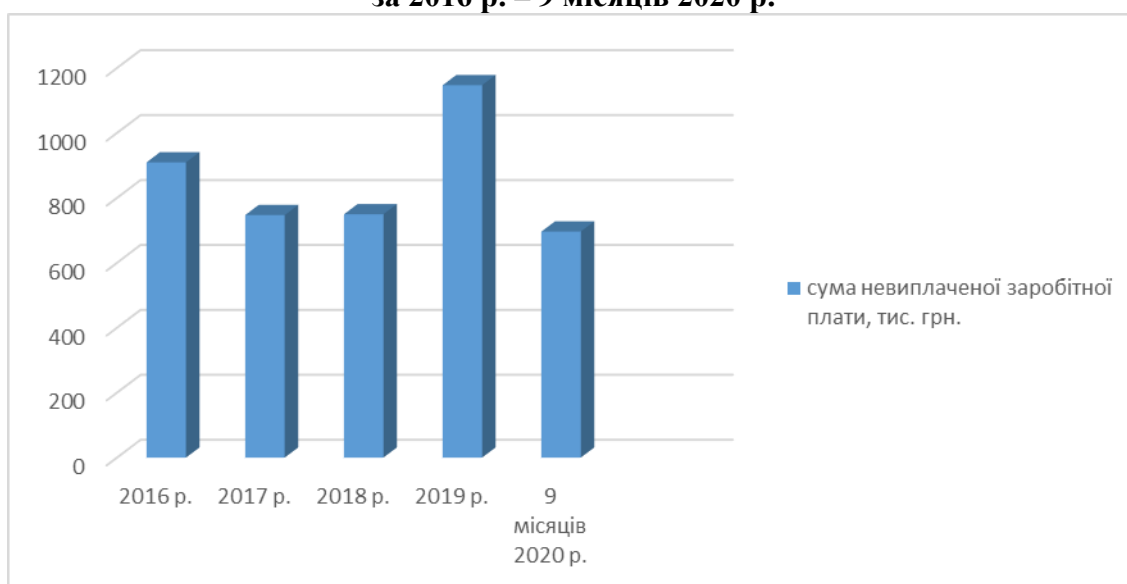
Сектором з питань праці управління праці та соціального захисту населення Мукачівської міської ради постійно здійснюється моніторинг за станом погашення заборгованості по заробітній платі, своєчасністю та повнотою сплати податків.

Впродовж 9 місяців 2020 р. проводились заходи державного контролю за дотриманням законодавства про працю, зокрема проведено 5 інспекційних відвідувань щодо належного оформлення трудових відносин та своєчасної та в повному обсязі виплати заробітної плати. Також систематично проводяться інформаційно-роз'яснювальні заходи для суб'єктів господарювання в сфері будівництва.

**Динаміка зростання середньомісячної заробітної плати штатних працівників
по м. Мукачево за 2016 р. – III квартал 2020 р.**

**Темпи зміни заборгованості з виплати заробітної плати в м. Мукачево
за 2016 р. – 9 місяців 2020 р.**

Сектором з питань праці управління праці та соціального захисту населення Мукачівської міської ради постійно проводиться робота по реєстрації колективних договорів та надається допомога в колективно-договірній роботі на підприємствах, установах та організаціях громади незалежно від форми власності. За 9 місяців 2020 року проведено 11 повідомних реєстрацій колективних договорів, які оприлюднені на порталі Мукачівської міської ради.

Основні проблемні питання: наявність заборгованості із виплати заробітної плати; недотримання рівня мінімальної заробітної плати, тарифних сіток і надбавок; неповна зайнятість працюючих, тінізація заробітної плати, заборгованість зі сплати ЄСВ.

Основні завдання на 2021 рік: вжиття дієвих заходів щодо повної ліквідації заборгованості із виплати заробітної плати на економічно-активних підприємствах громади; зменшення частки працівників, яким виплачується заробітна плата менше та на рівні мінімального розміру, встановленого чинним законодавством; здійснення заходів щодо

детінізації заробітної плати; проведення роз'яснювальної роботи серед роботодавців та працівників щодо вимог трудового законодавства; здійснення контролю за дотриманням роботодавцями норм трудового законодавства щодо мінімальних гарантій в оплаті праці та укладання трудових угод з найманими працівниками, моніторинг за станом погашення заборгованості по заробітній платі та сплаті ЄСВ, проведення повідомної реєстрації колективних договорів.

Кількісні та якісні критерії ефективної політики

Показники	2020 рік (очікуване)	2021 рік (проект)	2022 (прогноз)	2023 (прогноз)
Фонд оплати штатних працівників, млн. грн.	2 612,1	2 742,7	2 904,5	3 067,1
Середньомісячна заробітна плата одного штатного працівника, грн.	10 300,0	10 800,0	11 400,0	12 000,0

4.1.2.Зайнятість населення та ринок праці

Головна мета: підвищення рівня зайнятості населення, зростання мотивації безробітних до праці, забезпечення надання якісних послуг з працевлаштування незайнятому населенню та безробітним, забезпечення індивідуального підходу у вирішенні проблем безробітних та роботодавців, покращення соціального захисту незайнятого населення.

Оцінка поточної ситуації: впродовж 9 місяців 2020 року ситуація на ринку праці громади відносно стабільна. Аналіз статистичних даних про чисельність зареєстрованого незайнятого населення, які звернулись до центру зайнятості в пошуках роботи протягом звітного періоду свідчить про незначне зменшення рівня безробіття.

За 9 місяців 2020 р. Мукачівський міськрайонний центр зайнятості сприяв працевлаштуванню 529 мешканцям Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади (шукачі роботи та безробітні особи), з них 248 працевлаштовані безробітні особи, які перебували на обліку в Мукачівському міськрайонному центрі зайнятості в статусі безробітних осіб.

Впродовж 9 місяців 2020 р. скористались можливістю отримати одноразову виплату допомоги по безробіттю для відкриття власної справи 6 осіб (мешканців Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади). У звітному періоді надано компенсацію ЄСВ двом роботодавцям. Впродовж звітного періоду 11 безробітних осіб (мешканці Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади) взяли участь у громадських роботах та 5 осіб у роботах тимчасового характеру.

Протягом 9 місяців 2020 року проходили професійне навчання, підвищували кваліфікацію або пройшли перепідготовку 68 безробітних осіб (мешканці Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади).

За 9 місяців 2020 р. 1 149 осіб (мешканці Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади) були зареєстровані як безробітні особи в Мукачівському міськрайонному центрі зайнятості.

На кінець звітного періоду є потреба в працівниках на таких підприємствах: ДП «ТУП Україна» - швачки, СП «Віадук», - швачки, ТОВ «АТБ-Маркет» - охоронники, продавці-консультанти, ТОВ «Рітейл-Трейд Закарпаття» - продавці, ПРАТ «Мукачівський завод «Точприлад» - слюсар-складальник, ПАТ «МТФ «Мрія» - швачка, ТОВ «АВЕ-Мукачєво» - прибиральники території, вантажники.

На час дії карантину за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування діє та реалізований механізм отримання роботодавцями (юридичними та фізичними особами) допомоги по частковому безробіттю у відповідності до

Постанови КМУ № 306 від 22.04.2020 р. «Про Порядок надання та повернення коштів, спрямованих на фінансування допомоги по частковому безробіттю на період карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID -19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», зі змінами від 03.06.2020 р. за № 453

Основні проблемні питання: обмежений віковий ценз (25-35 років); завищені кваліфікаційні вимоги (стаж роботи 2-3 роки на відповідній посаді); вимоги щодо високого рівня кваліфікації робітників, володіння навиками роботи на новому технологічному обладнанні; знання іноземних мов; режим роботи (багатозмінний); слабкий соціальний пакет (низька заробітна плата або оплата в «конвертах», не забезпечення державних гарантій – відмова в оплаті лікарняних та наданні відпусток; тіньова зайнятість; трудова міграція; низький рівень зайнятості сільського населення.

Основні завдання на 2021 рік: сприяння зайнятості населення, насамперед, неконкурентоспроможних на ринку праці категорій громадян (інвалідів, молоді, жінок з дітьми та одиноких матерів, військовослужбовців, в тому числі з числа учасників АТО, переселенців з числа ВПО та вивільнених внаслідок скорочення їх чисельності); підтримка самостійної зайнятості населення, малого та середнього підприємництва; підвищення якості та конкурентоздатності робочої сили шляхом розгортання програм професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації, в тому числі безробітних, відповідно до вимог та потреб сучасного виробництва; залучення до оплачуваних громадських робіт безробітних громадян з метою створення тимчасових робочих місць за рахунок коштів міського бюджету.

Ресурсне забезпечення: реалізація заходів Програми зайнятості населення Мукачівської міської територіальної громади на 2020-2022 роки за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, коштів міського бюджету в частині фінансування оплачуваних громадських робіт, коштів суб'єктів підприємницької діяльності.

4.1.3. Соціальне забезпечення.

Головна мета: сприяти добробуту та підвищенню життєвого рівня населення, підтримка вразливих верств населення, підвищення адресності соціальної підтримки населення, реалізація державної політики та програм, затверджених міською радою у сфері соціального захисту населення; підвищення ефективності системи надання соціальних послуг.

Оцінка поточної ситуації: одним з пріоритетних напрямів соціальної політики залишається вирішення проблем соціального захисту малозабезпечених верств населення, інвалідів, багатодітних сімей.

За 9 місяців 2020 р. управлінням праці та соціального захисту населення Мукачівської міської ради нараховано та профінансовано різних видів державних допомог, компенсацій - 6522 особам на суму 123 264 тис. грн

Фінансування пільг, встановлених чинним законодавством, для певних категорій громадян, забезпечується за рахунок субвенцій з Державного бюджету. Нараховано пільг на оплату житлово-комунальних послуг 4 258 особам на суму 16 613, 8 тис. грн., в тому числі монетизовано: безготівкою 2 670 особам; готівкою 1 615 особам. Надано компенсацію багатодітним сім'ям на придбання твердого палива та скрапленого газу на суму – 9 613 грн.

За рахунок Програми забезпечення прав окремих пільгових категорій громадян з числа жителів Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади на пільговий проїзд та пільговий телефонний зв'язок на 2020-2022 роки виплачена компенсація 11 перевізникам, з якими укладені договори, за проїзд автомобільним транспортом пільгової категорії громадян на маршрутах загального користування в межах Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади на суму 5 270,1 тис. грн. та виплата компенсації за послуги зв'язку

пільговій категорії громадян з числа жителів Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади – 470,4 тис. грн.

Згідно Програми Додаткового соціально-медичного захисту жителів Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади на 2020-2022 роки за 9 місяців 2020 р. матеріальну допомогу отримали 5 584 мешканця Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади на суму 24 635,2 тис. грн.: одноразова матеріальна допомога особам з інвалідністю I-II групи, особам з інвалідністю ВВВ, УБД в Афганістані, учасникам АТО/ООС, ліквідаторам аварії на ЧАЕС, дітям загиблих в АТО/ООС до Дня Святого Миколая – 280 особам на суму 349,5 тис. грн.; матеріальна допомога найбільш вразливим категоріям населення -795 особам на суму 565,4 тис. грн.; матеріальна допомога громадянам, які опинилися в складних життєвих обставинах - 934 особам на суму 21 273, 5 тис. грн.; матеріальна допомога сім'ям на придбання гігієнічних підгузок дітям та дорослим – 3 293 особам на суму 1 318,4 тис. грн.; допомога на поховання осіб, які не досягли пенсійного віку та на момент смерті не працювали і не були зареєстровані в центрі зайнятості, як безробітні, самотніх осіб пенсійного віку та бездомних осіб – 70 осіб на суму 140,0 тис. грн.; літнім людям з нагоди ювілею – 67 особам на суму 35,5 тис. грн.; матеріальна допомога породіллям, які на момент декретної відпустки працювали, навчалися, перебували на обліку в ЦЗ - 8 особам на суму 8,0 тис. грн.; матеріальна допомога для придбання пугівок УБД-26 особам на суму 182,0 тис. грн.; матеріальна допомога УБД для здійснення ремонтних робіт належного їм житла – 67 особам на суму 670,0 тис. грн.; матеріальна допомога делегатам I з'їзду Союзу молоді Закарпатської України та сім'ям загиблих УБД АТО/ООС, яким присвоєно статус Почесних громадян для сплати комунальних послуг - 38 особам на суму 55,7 тис. грн.; відшкодування УБД АТО/ООС, учасникам війни, учасникам ліквідації аварії на ЧАЕС вартості попередніх медичних оглядів при прийнятті на роботу, отримані посвідчення водія автотранспортних засобів, дозволу на право носіння та отримання зброї, довідки про перебування на диспансерному обліку у психіатра, сертифікату нарколога, особову медичну (санітарну) книжку - 6 особам на суму 1,2 тис. грн.; витрати на поштові послуги 36,0 тис. грн.

На організацію громадських робіт згідно Програми зайнятості населення Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади на 2020-2022 роки за звітний період профінансовано – 18,3 тис. грн.: виконавчий комітет Мукачівської міської ради – 5,6 тис. грн., управління праці та соціального захисту населення Мукачівської міської ради – 5,6 тис. грн., управління міського господарства Мукачівської міської ради – 7,1 тис. грн.

Відповідно до Програми організації та проведення суспільно корисних робіт для порушників, на яких судом накладено адміністративне стягнення у вигляді виконання суспільно-корисних робіт на 2020-2022 роки за січень – вересень 2020 р. становить 4,1 тис. грн.

Для матеріальної підтримки громадян міста Мукачєва, які внесли значний особистий внесок у розвиток територіальної громади міста Мукачєва згідно Програми виплати винагороди почесним громадянам міста Мукачєва на 2020-2022 роки за 9 місяців 2020 р. профінансовано – 1 337,0 тис. грн.

Сформовано 176 електронних карток пільовика «Студент», та внесені відомості до ЄДАРП про студента (курсанта), який має право на отримання соціальної стипендії, що містяться в особовій справі. Подано заявку на виплату соціальних стипендій у Департамент соціального захисту Закарпатської ОДА на суму – 1 410 992 грн.

Станом на 01.10.2020 р. на обліку в управління праці та соціального захисту населення Мукачівської міської ради перебувають 533 громадян, які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС. Відповідно до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» отримано наступні пільги та компенсації: безкоштовним придбанням ліків за рецептами лікарів: (1-2-3 кат.) скористались 65 осіб на суму 79,6 тис. грн.; з державного бюджету 270 осіб отримують щомісячну

компенсацію на пільгове забезпечення продуктами харчування, станом на 30.09.2020 р. виплачено 563,2 тис. грн.; за рахунок коштів державного бюджету проведена виплата додаткової відпустки постраждалим внаслідок аварії на ЧАЕС в сумі 57,4 тис. грн.; за шкоду заподіяну здоров'ю та щорічна допомога на оздоровлення виплачена в сумі 25,9 тис. грн. 289 особам; санаторно-курортним лікуванням скористались 7 осіб, постраждалих внаслідок аварії на ЧАЕС на суму 46,2 тис. грн.

Станом на 01.10.2020 р. в управлінні праці та соціального захисту населення Мукачівської міської ради перебуває на обліку 777 осіб (467 сімей) з числа внутрішньо переміщених осіб. Взято на облік та видано довідки ВПО – 47 особам, знято з обліку та скасовано довідки ВПО – 63 особам. Призначено допомогу внутрішньо переміщеним особам на наступний шестимісячний термін – 124 сім'ям на суму 1 706,3 тис. грн. Направлено 14 осіб з інвалідністю та 2 супроводжуючих осіб для проходження медичної та професійної реабілітації. Взято на облік на проходження курсу медичної реабілітації 5 осіб з інвалідністю. Виплачено компенсацію за невикористану санаторно-курортну путівку 11 особам з інвалідністю на суму 4,64 тис. грн. Укладено 25 договорів на санаторно-курортне лікування осіб з інвалідністю на суму 256,3 тис. грн. Укладено 23 договори для проходження медичної реабілітації дітей з інвалідністю на суму 387,26 тис. грн. Виплачено компенсацію за самостійно придбані спеціальні засоби для орієнтування, спілкування та обміну інформацією 21 особі з інвалідністю по слуху та зору (мобільні телефони) на суму 66,2 тис. грн. Укладено 80 двох та тристоронніх договорів по забезпеченню окремих груп населення технічними та іншими засобами реабілітації на суму 1700,6 тис. грн. Видано 1292 направлень для одержання протезно – ортопедичних виробів, ортопедичного взуття та технічних засобів реабілітації. Для забезпечення протезно-ортопедичними виробами, технічними виробами та ортопедичним взуттям взято на облік – 53 особи. Знято з обліку з різних причин – 35 осіб.

Надано статус та відповідне посвідчення: «Інвалід внаслідок війни» – 158 особам; «Член сім'ї загиблого» померлого ветерана війни – 6 особам; «Ветеран праці» - 18 особам.

Оформлені документи до департаменту соціального захисту населення Закарпатської обласної державної адміністрації та направлені на розгляд для влаштування у будинок – інтернат на 11 осіб з інвалідністю. Замовлені кошти для виплати компенсації з державного бюджету 4396,4 тис. грн. для придбання житла 6 сім'ям пільгової категорії громадян. Талонами на пільговий проїзд забезпечено 6 осіб з інвалідністю внаслідок війни II та III групи. Підготовлено та проведено виплату компенсації на бензин, ремонт та технічне обслуговування автомобіля за I півріччя 71 особі з інвалідністю на суму 15,7 тис. грн., нарахована компенсація за II півріччя в сумі 15,7 тис. грн.

Укладено договори для здійснення заходів з психологічної реабілітації постраждалих учасників АТО/ООС – 31 особі на суму 357,4 тис. грн. Укладено договорів на санаторно-курортне лікування постраждалих учасників АТО/ООС – 8 осіб на суму 95,4 тис. грн.

Укладено 3 договори по професійній адаптації учасників бойових дій АТО/ООС на суму 83,5 тис. грн. Проведено роботу по виплаті щорічної одноразової допомоги до 05 травня 2 887 особам, ветеранам війни на суму 4 186,6 тис. грн. Нарахована та виплачена одноразова грошова винагорода 1 особі, якій присвоєно звання Герой України за здійснення визначного героїського вчинку, в розмірі 105,1 тис. грн.

Відділом персоніфікованого обліку отримувачів пільг, гарантій та компенсацій управління праці та соціального захисту населення Мукачівської міської ради за січень - вересень 2020 р., згідно Реєстру-Н, в ЄДАРП внесено 13 690 справ пільгових категорій.

Основні проблемні питання: в умовах реформування системи соціального захисту та децентралізації є необхідність забезпечення інтересів громади щодо впровадження та застосування нового механізму взаємодії між державними органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування; ускладнення роботи соціальних служб, викликане постійним збільшенням кількості отримувачів послуг, пільг та допомог і збільшенням навантаження на одного працівника соціальної сфери.

Основні завдання на 2021 рік: забезпечення адресності в наданні державної соціальної допомоги; продовження впровадження системи монетизації пільг та субсидій; організація надання соціальних і реабілітаційних послуг, проведення соціальної роботи з особами, сім'ями, які опинились у складних життєвих обставинах; соціальна підтримка та реабілітація учасників АТО, забезпечення їх санаторно-курортними путівками та заходами з психологічної реабілітації; організація соціальної та професійної адаптації учасників антитерористичної операції; забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення; соціальної інтеграції інвалідів; захист прав і свобод внутрішньо переміщених осіб; контроль за додержанням законодавства про працю (щодо неоформлених трудових відносин, виплати заробітної плати у розмірі, меншому ніж мінімальна зарплата та заборгованості з виплати заробітної плати); реалізація державної політики у сфері здійснення державного контролю за додержанням вимог законодавства під час надання соціальної підтримки, за використанням бюджетних коштів, спрямованих на надання соціальної підтримки; виявлення порушень, що призводять до перерахунку розміру виплаченої або наданої з порушенням законодавства соціальної підтримки; запровадження Єдиної інформаційно-аналітичної системи управління соціальною підтримкою населення України (E-SOCIAL), яка базується на використанні прикладного програмного забезпечення рівня Enterprise, із забезпеченням доступу користувачів до прикладних задач через веб-інтерфейс; забезпечення діяльності соціальної сфери в контексті схваленої розпорядженням від 26.08.2020 р. № 1057-р Концепції реалізації державної політики щодо соціального захисту населення та захисту прав дітей.

Ресурсне забезпечення: реалізація заходів:

Програми додаткового соціально-медичного захисту жителів Мукачівської міської територіальної громади на 2020-2022 роки;

Програми забезпечення прав окремих пільгових категорій громадян з числа жителів Мукачівської міської територіальної громади на пільговий проїзд та пільговий телефонний зв'язок на 2021-2023 роки;

Програми зайнятості населення Мукачівської міської територіальної громади на 2020 - 2022 роки;

Програма організації громадських оплачувальних робіт для молоді у вільний від навчання на 2020-2022 роки;

Програма виплати винагороди Почесним громадянам міста Мукачева на 2020-2023 роки.

4.1.4. Пенсійне забезпечення

Головна мета: забезпечення своєчасності, правильності призначення та перерахунків і виплат пенсій, виконання планових показників з власних доходів, в тому числі за рахунок погашення заборгованості платників до Пенсійного фонду України.

Оцінка поточної ситуації: протягом 9 місяців 2020 р. до бюджету Пенсійного фонду по місту Мукачево надійшло власних коштів, зокрема страхових внесків та інших надходжень в сумі 1 233,0 тис. грн. У порівнянні до аналогічного періоду минулого року надходження зменшилися на 12,3 тис. грн. або на 1,0 відсоток.

На пенсійному обліку станом на 01.10.2020 р. перебуває 17 710 пенсіонерів (станом на 01.10.2019 року – 18 047). Серед пенсіонерів 4 639 працюючі пенсіонери (станом на 01.10.2019 р. – 4 578), що складає 26,0 відсотків до загальної кількості пенсіонерів міста.

За звітний період поточного року по місту призначено пенсії 510 громадянам (за відповідний період минулого року – 628), проведено перерахунки пенсій 939 громадянам.

Станом на 01.10.2020 р. загальна сума заборгованості по місту становить 1 419,1 тис. грн., в тому числі: по страховим внескам 750,2 тис. грн., по відшкодуванню пільгових пенсій (відшкодування підприємствами сум пенсій, призначених працівникам, які працювали в шкідливих умовах) – 668,9 тис. грн. В порівнянні до початку 2020 р. загальна

сума боргу зменшилася на 18,4 тис. грн.

Основні проблемні питання: наявність боргу підприємств, установ, організацій та інших суб'єктів господарювання зі сплати страхових внесків до Пенсійного фонду; уповільнення темпів самофінансування пенсій через низький рівень заробітної плати та трудову міграцію працездатного населення.

Основні завдання на 2021 рік: здійснення заходів щодо своєчасної і повної сплати підприємствами, організаціями, установами та підприємцями заборгованості по страховим внескам до Пенсійного фонду; активізація роботи по залученню пенсіонерів до одержання виплат пенсій та допомоги через банківські установи за допомогою «Картки мукачівця»; обробки пенсійної документації на базі централізованих інформаційних технологій з метою покращення рівня обслуговування громадян, зменшення термінів обробки заяв та документів, надання можливості дистанційного доступу пенсіонера до своєї пенсійної справи.

4.2. Гуманітарна сфера

4.2.1. Здоров'я населення

Головна мета: надання якісної медичної допомоги населенню Мукачівської міської територіальної громади, зокрема забезпечення ефективного функціонування системи надання населенню доступної первинної та високоякісної спеціалізованої допомоги, покращення профілактичної роботи серед населення з метою попередження захворюваності, створення умов для формування здорового способу життя та зростання тривалості життя громадян Мукачівської міської територіальної громади; покращення фінансового забезпечення комунальних некомерційних підприємств охорони здоров'я.

Оцінка поточної ситуації: виконавчим комітетом Мукачівської міської ради проводиться робота по покращенню якості медичної допомоги, соціального захисту медичних працівників та реформуванню галузі охорони здоров'я відповідно до Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення».

У 2020 р. на фінансування пільгового медикаментозного забезпечення, пільгового зубопротезування відповідно до Програми безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань та при наданні спеціалізованої та високоспеціалізованої стаціонарної медичної допомоги мешканцям Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади на 2020-2022 роки, загалом виділено 22 760,5 тис. грн., з яких за 9 місяців 2020 р. використано 15 476,1 тис. грн, що повністю забезпечує потребу населення в отриманні безоплатно пільгових медикаментів та послуг з зубопротезування.

Відповідно до постанови КМУ від 19.08.2008 р. № 877 «Про затвердження Державної цільової програми «Цукровий діабет» для забезпечення збереження і відновлення здоров'я населення шляхом надання пільгових лікарських засобів належної якості виділено коштів на 2020 рік 1 810,5 тис. грн, з них використано – 1 683,4 тис. грн., виписано 2 506 рецептів.

Відповідно до Програми медичного обслуговування населення Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади в ДУ «Національний інститут серцево-судинної хірургії імені М. М. Амосова НАМН України» на 2020 рік у звітному періоді були виділені кошти з міського бюджету - 273,3 тис. грн. (надано 3 послуги з високоспеціалізованої (третинної) медичної допомоги).

Відповідно до Програми розвитку та підтримки комунальних закладів охорони здоров'я Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади на 2020 рік за 9 місяців 2020 р. було профінансовано з міського бюджету для розвитку та підтримки КНП «Мукачівська ЦРЛ» в сумі 10 188,34 тис. грн., а саме: на медикаменти, перев'язувальні матеріали -2 089,5 тис. грн.; предмети, матеріали та інвентар – 1 332,4 тис. грн.; витрати, що здійснюються для підтримання об'єкта в робочому стані (транспортні перевезення,

комп'ютерна програма «Комплексна система автоматизації підприємства» IS-Pro) – 1 130 тис. грн.; обладнання довгострокового використання (спеціальний фонд) – 5 636,4 тис. грн.

За 9 місяців 2020 р. мали змогу підвищити кваліфікаційний рівень 8 лікарів та 29 працівників середнього медичного персоналу.

Видатки на утримання закладів охорони здоров'я (КНП «Мукачівська ЦРЛ») в 2020 р. з міського бюджету передбачено коштів загального фонду на енергоносії в сумі 8 754,6 тис. грн.; на інші витрати для безперебійної роботи закладу охорони здоров'я в сумі 35 030,5 тис. грн. (в т. ч. кошти медичної субвенції – 33 500,0 тис. грн) та 6 806,5 тис. грн. спеціального фонду.

Також з 01.04.2020 р. КНП «Мукачівська ЦРЛ» перейшла на медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій згідно договору з Національною службою здоров'я України, сума договору становить 109 233,1 тис. грн., використано коштів у сумі 62 136,2 тис. грн., що становить 56,9 відсотків.

За підсумкам роботи в січні-вересні 2020 р. витрати для забезпечення якісної медичної допомоги на 1 ліжко-день склали на суму 1 284,80 грн. Для відділень терапевтичного профілю - 1 184,04 грн., для відділень хірургічного профілю - 1 334,68 грн., вартість ліжко/дня в пологовому будинку склала 1 335,65 грн., реанімаційного відділення - 7 267,33 грн. Харчування хворих в стаціонарі цілодобового перебування станом на 01.10.2020 р. склало 45,0 грн. Один ліжко-день в стаціонарі на медикаментозне забезпечення становить 232,54 грн.

У стаціонарних відділеннях КНП «Мукачівська ЦРЛ» за 9 місяців 2020 р. проліковано 10 249 осіб, проведено ліжко-днів – 71 195. У поліклінічне відділення КНП «Мукачівська ЦРЛ» здійснено 68 148 відвідувань, жіночої консультації – 12 088 відвідувань. До сімейних лікарів КНП «ЦПМСД Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади» здійснено мешканцями Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади 97 868 відвідувань в амбулаторії та 935 викликів до дому.

Для мешканців Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади в місті Мукачеві працює ММКП «Соціальна аптека» з мінімальною торговельною надбавкою на ліки та знижкою для власників «Картки мукачівця».

За рахунок впровадження грантового проєкту «Розбудова Центру передового досвіду» в рамках проєкту міжнародної технічної допомоги «Підтримка реформи охорони здоров'я», що фінансується Агенством Сполучених Штатів з міжнародного розвитку (USAID) КНП «ЦПМСД Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади» за звітний період надійшло коштів - 54,1 тис. грн.

КНП «ЦПМСД Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади» постійно забезпечує амбулаторії та ФАПи надійним зв'язком та інтернетом для використання медичної інформаційної системи Доктор Елекс, підвищення кваліфікації медичних працівників.

Підприємство неухильно здійснює видатки з метою забезпечення вимог щодо забезпечення Табелю матеріально-технічного оснащення закладів охорони здоров'я та фізичних-осіб підприємців, які надають первинну медичну допомогу. Протягом звітного періоду придбано основних засобів на загальну суму 251,3 тис. грн. Проведено роботи з капітального ремонту, реконструкції приміщень амбулаторій загальної практики сімейної медицини, здійснено роботи з монтажу охоронної та автоматичної пожежної сигналізації, системи оповіщення та керування евакуації людей при пожежі в амбулаторіях с. Дерцен, с. Н. Давидково та ФАПх с. Павшино, с. Лавки, с. Н. Коропець, с. Шенборн на загальну суму 2 450,3 тис. грн. Проводяться роботи з реконструкції приміщення під амбулаторію загальної практики сімейної медицини № 9 по вул. Осипенко, 39Б/81 на загальну суму 1 395, 3 тис. грн.

З метою підвищення якості надання медичних послуг населенню, координації дій системи закладів охорони здоров'я громади та забезпечення оперативного вирішення питань медичного характеру, формування постійно діючого консультативно-дорадчого майданчика у

сфері охорони здоров'я створено Раду громадського здоров'я Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади.

Основні проблемні питання: захворюваність, хворобливість, інвалідність та смертність населення від серцево-судинних, онкологічних, гастроентерологічних, пульмонологічних та захворювань на туберкульоз, що негативно впливає на середню тривалість життя населення, ВІЛ-інфекції та СНІДу, вірусного гепатиту; недостатнє фінансування певних цільових медичних програм охорони здоров'я, а саме: забезпечення можливостей продовження життя реципієнтів ниркових та печінкових трансплантатів та забезпечення лікарськими засобами для медикаментозного лікування хворих на розсіяний склероз, необхідність покращення якості надання та доступності медичної допомоги мешканцям Мукачівської міської територіальної громади, потреба в покращенні матеріально-технічної бази та створенні сприятливих умов для проведення модернізації галузі охорони здоров'я громади

Основні завдання на 2021 рік: формування здорового способу життя та розвиток сфери охорони здоров'я; формування спроможної мережі первинної і вторинної медицини та покращення її якості; запровадження новітніх технологій в діагностиці та лікуванні хворих в лікувальних закладах громади; підготовка фахівців різних рівнів для надання медичної допомоги; забезпечення відповідних закладів сучасним діагностичним та лікувальним обладнанням; покращення якості та ефективності первинної медико-санітарної допомоги; зміцнення матеріально-технічної бази галузі; зниження рівня інфекційних захворювань, особливо ВІЛ/СНІД, туберкульозу шляхом посилення санітарно-освітньої роботи серед населення, спрямованої на підвищення особистої санітарної культури, посилення профілактичної роботи серед населення, особливо підлітків, спрямованої на профілактику наркоманії та токсикоманії; забезпечення стаціонарних відділень на 100 відсотків ліками та лікарськими засобами для надання невідкладної медичної допомоги; забезпечення хворих, пенсіонерів та жителів громади ліками за зниженими цінами в соціальній аптеці, шляхом використання багатофункціональної електронної пластикової картки «Картка мукачівця»; покращення здоров'я населення, через виявлення захворювань на ранніх стадіях, зниження ризиків загострень, рецидивів, ускладнень наявних захворювань та появи нових, продовження активного життя і зниження рівня інвалідизації дорослого та дитячого населення, відновлення працездатності, профілактика соціально-небезпечних захворювань, передчасної смертності з керованих причин смерті, збільшення тривалості та якості їх життя та здійснення заходів з запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

Ресурсне забезпечення: реалізація заходів:

Програми розвитку та підтримки комунальних закладів охорони здоров'я Мукачівської міської територіальної громади на 2021 рік;

Програми безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань та при наданні спеціалізованої та високоспеціалізованої стаціонарної медичної допомоги мешканцям Мукачівської міської територіальної громади на 2020-2022 роки.

4.2.2. Освіта

Головна мета: збереження та вдосконалення мережі дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладів відповідно до потреб територіальної громади, забезпечення належного рівня їх поточного утримання та функціонування; підвищення якості і конкурентоспроможності освіти в нових економічних та соціокультурних умовах засобами національно-патріотичної педагогіки відповідно Концепції Нової української школи.

Оцінка поточної ситуації: наявна мережа навчальних закладів сформована відповідно до освітніх запитів населення і задовольняє освітні потреби мешканців громади у здобутті якісної освіти. Всі заклади працюють в єдиному освітньому просторі.

Станом на 01.10.2020 р. в Мукачівській міській об'єднаній територіальній громаді функціонують: 1 заклад загальної середньої освіти I ступеня, 3 заклади загальної середньої освіти I – II ступенів, 2 гімназії, 7 закладів загальної середньої освіти I – III ступенів, 3 спеціалізовані школи I-III ступенів, 6 ліцеїв. На початок навчального року відкрито 483 класи, в яких навчається 12 315 учнів Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади, з них 1 272 першокласника.

Станом на 01.10.2020 р. в Мукачівській міській об'єднаній територіальній громаді функціонують три навчальні заклади недержавної форми власності (ліцей ім. Св. Іштвана з профільним навчання інформатики та іноземних мов, приватний навчально-виховний комплекс «Дошкільний навчальний заклад – загальноосвітня школа I-III ступенів «Еммануїл» та приватна гімназія «Індиго»), два - обласного підпорядкування (Закарпатський обласний ліцей-інтернат з посиленою військовою фізичною підготовкою та Мукачівська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат I-II ступенів). 3 вересня місяця 2020 р. проведено запуск електронної обліково-інформаційної системи «Моя школа» в закладах загальної середньої освіти.

У 2020-2021 навчальному році організовано перевезення до закладів загальної середньої освіти м. Мукачева 22-х учнів, що проживають в мікрорайоні «Шипка» та 26 учнів до Нижньокоропецької ЗОШ I-II ступенів із сіл Дерцен, Гать та Павшино.

У новому навчальному році інклюзивним навчанням в закладах освіти громади охоплена 161 дитина, з них 123 - учні в закладах загальної середньої освіти. Фахівці інклюзивно-ресурсного центру проводять комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дітей з особливими освітніми потребами, надають рекомендації щодо навчання та розвитку таких дітей, проводять корекційно-розвиткові заняття.

Наявна мережа закладів дошкільної освіти відповідає регіональним особливостям, забезпечує потреби громадян в освітніх послугах, враховуючи індивідуальні та національні інтереси, здібності і обдарування дітей. Станом на 01.10.2020 р. в Мукачівській міській об'єднаній територіальній громаді функціонує 34 заклади дошкільної освіти, з яких 1 приватної форми власності. Протягом останніх років є тенденція до збільшення кількості дітей та відповідно кількості груп в дошкільних навчальних закладах громади. Станом на 01.10.2020 р. у закладах дошкільної освіти працюють 182 групи (з 10,5 та 12 год. перебуванням дітей), у яких виховуються 4 246 дітей, що становить: 100 відсотків - дітей віком від 3 до 6 років, 99,5 відсотків - дітей 5-річного віку. Працюють заклади, у яких освітній процес здійснюється на угорській мові навчання (ЗДО № 4, ДНЗ № 17 та Дерценський ЗДО). У закладах дошкільної освіти організовано роботу 38 інклюзивних груп, в яких виховується 42 дітей. У закладах дошкільної освіти організовано триразове харчування. Денна вартість харчування становить 38 грн., з якої 80 відсотків за перебування дітей сплачують батьки, 20 відсотків оплати здійснюється з міського бюджету.

У зв'язку із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19) управлінням освіти, молоді та спорту Мукачівської міської ради проведено відповідні протиепідемічні заходи згідно постанов Головного державного санітарного лікаря України від 21.05.2020 № 25 та від 22.08.2020 № 50. Придбано для закладів освіти засобів індивідуального захисту на суму 1 693,1 тис. грн.

Закуплено для закладів освіти: канцелярського та навчального приладдя на суму 484,1 тис. грн., спортивних товарів на суму 256,2 тис. грн., будівельних матеріалів на суму 298,0 тис. грн., меблів шкільних на суму 181,8 тис. грн., трактор-газонокосарка та косарки на суму 238,0 тис. грн. Оголошено тендерні закупівлі на реалізацію концепції Нова Українська школа, а саме: придбання меблів шкільних (парта із стільцем, стінка) - очікуваною вартістю 3 473 тис. грн.; придбання комп'ютерного обладнання - очікуваною вартістю 1 595,5 тис. грн.; придбання дидактичних матеріалів - очікуваною вартістю 801,3 тис. грн. Проведено поточні ремонти приміщень закладів освіти на суму 8 736,3 тис. грн., придбано протипожежне обладнання та оплачено послуги перезарядки вогнегасників на суму 249,4

тис. грн., оплачено послуги на підготовку до нового опалювального сезону на суму 438,1 тис. грн.

Всього на реалізацію регіональних програм управління освіти, молоді та спорту Мукачівської міської ради передбачено з міського бюджету 8 986,2 тис. грн., станом на 30.09.2020 р. профінансовано – 1 534,5 тис. грн.

Основні проблемні питання: зміцнення навчально-матеріальної бази закладів освіти Мукачівської міської територіальної громади в частині створення відповідних умов навчання і виховання учнів, вихованців; недостатня забезпеченість закладів освіти сучасним навчальним приладдям й унаочненням, меблями; необхідність подальшого розвитку мережі закладів дошкільної освіти.

Основні завдання на 2021 рік: реалізація концепції Нової Української школи; підвищення якісного рівня освітніх послуг; вивчення та впровадження в педагогічну практику досвіду використання іновативних технологій і сучасних форм організації навчально-виховного процесу, формування та удосконалення професійних компетентностей учителів початкових класів в умовах Нової Української школи; створення профільного ліцею на базі Мукачівської гімназії №15; реорганізація закладів освіти відповідно до типів навчальних закладів; впровадження системи заходів, направлених на створення відкритого інформаційного освітнього ресурсу; спрямування діяльності педагогічних колективів на реалізацію Концепції національно-патріотичного виховання, впровадження у практику нових форм, методів національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді; забезпечення учнів широким спектром гуртків, для створення оптимального поєднання навчальної та позанавчальної сфер діяльності учнів на базі закладів освіти; формування творчої особистості, збагачення її духовного потенціалу та формування навичок здорового способу життя; збереження і пропаганда історико-культурної спадщини та традицій українського народу; формування екологічної компетентності дошкільників; формування навичок практичного життя у дошкільників; сприяння подальшому розвитку у закладах освіти учнівського самоврядування, виховання в учнів активної громадянської позиції; співпраця педагогічних колективів з громадськими організаціями та батьківською громадськістю; розвиток та підтримка волонтерського руху; виявлення і підтримка талановитої та обдарованої учнівської молоді, активізація співпраці закладів позашкільної освіти та закладів загальної середньої освіти щодо залучення дітей до гурткової роботи; забезпечення права дітей з особливими освітніми потребами на здобуття дошкільної та загальної середньої освіти; удосконалення та розвиток напрямку соціально-психологічної допомоги сім'ям, які опинилися в складних життєвих обставинах; розробка та впровадження програми розвитку психологічних компетенцій та підтримки педагогічних працівників, що працюють в інклюзивних класах; удосконалення роботи психологічної служби з питань профілактики і превенції протиправної, агресивної, жорсткої, насильницької поведінки серед школярів.

Ресурсне забезпечення: реалізація заходів:

Програми розвитку освіти Мукачівської міської територіальної громади на 2021-2023 роки;

Програми оздоровлення та відпочинку дітей Мукачівської міської територіальної громади на 2020-2022 роки;

Програми організації безкоштовного харчування дітей пільгових категорій у закладах освіти Мукачівської міської територіальної громади на 2020-2022 роки;

Програми «Подарунки для дітей закладів освіти Мукачівської міської територіальної громади на 2020-2022 роки»;

Програма впровадження молодіжної політики Мукачівської міської територіальної громади на 2020-2022 роки;

Програма розвитку фізичної культури і спорту Мукачівської міської територіальної громади.

4.2.3. Підтримка сім'ї, дітей та молоді

Головна мета: створення сприятливих умов для всебічного розвитку дітей, молоді, сім'ї, підтримки громадянської активності молоді, спрямованої на самовизначення і самореалізацію, формування необхідних правових, гуманітарних та економічних передумов надання соціальних гарантій та соціальних послуг; здійснення соціального супроводу, надання соціальних послуг та здійснення інших заходів щодо відновлення соціальних функцій, психологічного та психічного стану сімей, дітей та молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги.

Оцінка поточної ситуації: на виконання Програми впровадження молодіжної політики Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади на 2020-2022 роки передбачено з міського бюджету - 430,0 тис. грн. Станом на 30.09.2020 р. профінансовано 62,8 тис. грн. У січні 2020 р. з метою пошуку та підтримки обдарованих дітей та підлітків, сприяння естетичному і духовному розвитку підростаючого покоління проведено Всеукраїнський відкритий дитячо-юнацький фестиваль-конкурс естрадної пісні "Різдвяна зіронька – 2020".

На території громади працює 7 громадських об'єднань у молодіжній сфері. В січні 2020 р. для дітей Мукачівського осередку ПЛАСТ-НСОУ Станиця Мукачево в кількості 29 чоловік було організовано вишколо-тренінг в станичному лещетарському (лижному) таборі «Снігова школа 2020». в с. Орявчик Львівської області. Впродовж звітнього періоду проведено конкурси з соціальної реклами щодо протидії булінгу у молодіжному середовищі.

На обліку служби у справах дітей Мукачівської міської ради перебувають 163 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Всім дітям забезпечене право на здобуття освіти.

З метою профілактики злочинності та правопорушень серед дітей за звітний період проведено 112 індивідуальних бесід з дітьми та 133 бесіди з батьками. З початку року службою у справах дітей Мукачівської міської ради спільно з працівниками Мукачівського відділу поліції ГУНП у Закарпатській області проведено 12 профілактичних заходів, під час яких виявлено та вилучено з загрозливого середовища 10 дітей.

На території міста функціонують 6 дитячих будинків сімейного типу та 5 прийомних сімей, в яких виховується 39 дітей-вихованців та 10 осіб з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування. На обліку служби перебуває 56 опікунів та піклувальників, 4 подружні пари перебувають на обліку в усиновлювачі. У місті проживають 47 усиновлених дітей.

За звітний період відповідно до Програми захисту прав дітей на 2020-2022 роки, затвердженої профінансовано з міського бюджету – 162,9 тис. грн. (придбання 45 електронних книг для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, придбання ноутбуку для дітей, що проживають у дитячому будинку).

Основні проблемні питання: певний рівень безробіття в молодіжному середовищі, значна зайнятість молоді в тіньовому секторі економіки; недостатній реалізації освітнього потенціалу молоді через невідповідність між системою освіти і потребами ринку праці; посилення соціально - негативних явищ у молодіжному та дитячому середовищі: швидке поширення шкідливих звичок, соціально-небезпечних хвороб, насамперед туберкульозу, венеричних, ВІЛ/СНІДУ, розладів психіки та поведінки через вживання психоактивних речовин (наркологічні розлади) , скоєння злочинів.

Основні завдання на 2021 рік: проведення заходів (молодіжні фестивалі, інтелектуальні ігри, конкурси, турніри), спрямованих на інтелектуальне самовдосконалення молоді, творчий розвиток особистості; організація інформаційно-просвітницьких заходів з питань формування здорового способу життя; проведення місячника правових знань для учнівської та студентської молоді для становлення духовності, моральності, формування загальнолюдських цінностей; розвиток громадської активності молоді, надання підтримки молодіжним та дитячим громадським організаціям у проведенні різних заходів для молоді; виготовлення та розповсюдження соціально рекламної продукції, спрямованої на реалізацію

основних напрямів молодіжної політики; висвітлення в ЗМІ заходів для молоді; залучення молоді до розробки проєктів покращення благоустрою громади з метою розвитку юного творчого потенціалу; забезпечення раннього виявлення, обліку та здійснення соціальної роботи з різними категоріями сімей та осіб, які опинилися в складних життєвих обставинах; здійснення роботи щодо профілактики раннього соціального сирітства, соціально-небезпечних хвороб та негативних явищ в дитячому та молодіжному середовищі; сприяння розвитку та функціонуванню сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (створення прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу), запровадження нових соціальних послуг.

Ресурсне забезпечення: реалізація заходів:

Програми впровадження молодіжної політики Мукачівської міської територіальної громади на 2020-2022 роки;

Програми захисту прав дітей на 2020-2022 роки.

4.2.4. Культура і мистецтво

Головна мета: здійснення заходів щодо реалізації державної політики у галузі культури, збереження культурного потенціалу громади, всебічного задоволення культурно-мистецьких та інформаційних потреб населення.

Оцінка поточної ситуації: культурно-дозвілєві та інформаційні потреби населення громади забезпечують: Палац культури і мистецтв, клубні заклади с. Павшино, с. Шенборн, с. Нижній Коропець, с. Нове Давидково с. Дерцен, с. Лавки; Центр культури і відпочинку “Паланок”; Центр громадськості та національних культур; Мукачівська міська централізована бібліотечна система, у структурі якої діють Центральна міська бібліотека ім. О.Духновича, міська бібліотека для дітей, бібліотека-філія № 7, бібліотеки-філії в с. Павшино, с. Шенборн, с. Н. Коропець, с. Н. Давидково, с. Дерцен; Мукачівський драматичний театр; Мукачівський історичний музей.

Станом на 01.10.2020 р. мистецьку освіту в Мукачівській міській об’єднаній територіальній громаді забезпечують 3 початкові мистецькі навчальні школи: Мукачівська дитяча школа мистецтв ім. С. Мартона, Мукачівська дитяча художня школа ім. М. Мункачі, Мукачівська хорова школа хлопчиків та юнаків. У березні 2020 року у зв’язку із запровадженими карантинними обмеженнями (до кінця травня 2020 року) було скасовано батьківську плату за навчання в початкових мистецьких закладах.

В червні 2020 року було відкрито Палац культури і мистецтв — сучасний культурно-мистецький простір, діяльність якого спрямована на задоволення культурних потреб жителів Мукачівської міської об’єднаної територіальної громади.

З метою створення необхідних умов для позитивних змін у галузі культури громади згідно Програми розвитку культури і мистецтв Мукачівської міської об’єднаної територіальної громади на 2020-2022 роки за 9 місяців 2020 р. профінансовано з міського бюджету 1 289,5 тис. грн., які були спрямовані на покращення якості культурно-мистецького життя громади, вдосконалення матеріально-технічної бази закладів культури і мистецтв.

У зв’язку з карантинними обмеженнями масові культурно-мистецькі заходи були відмінені, однак, навчання в мистецьких школах, концерти, вистави та інші культурні заходи проводилися в онлайн-форматі. Також викладачі та учні мистецьких шкіл окрім дистанційного навчання, приймали активну участь у дистанційних он-лайн конкурсах, здобуваючи почесні призові місця.

Окрім Програми розвитку культури і мистецтв Мукачівської міської об’єднаної територіальної громади, з метою підвищення рівня комфорту перебування в закладах культури, покращення матеріально-технічної бази, проведення поточних ремонтів за звітний період з міського бюджету виділено кошти на: поточний ремонт систем автоматичної пожежної сигналізації у Центрі культури і відпочинку “Паланок”, центральній бібліотеці, хоровій школі хлопчиків та юнаків - 135,8 тис. грн.; поточний ремонт покрівлі у Мукачівській

дитячій школі мистецтв №1 ім. С. Мартона - 35,6 тис. грн.; поточний ремонт приміщення та електропроводки в приміщеннях бібліотеки та Будинку культури с. Нижній Коропець - 199,8 тис. грн.; поточний ремонт даху будівлі клубу с. Шенборн - 199,5 тис. грн.; поточний ремонт приміщення клубу с. Павшино - 183,9 тис. грн.; поточний ремонт у Мукачівській хоровій школі хлопчиків та юнаків - 40,0 тис. грн.; поточний ремонт системи водопостачання, встановлення обладнання обліку, встановлення насоса у палаці культури і мистецтв - 51,1 тис. грн.; придбання предметів та матеріалів, оплата послуг для Палацу культури і мистецтв - 737,3 тис. грн.; придбання меблів для Центру громадськості та національних культур - 72,0 тис. грн.; придбання вікон та дверей для Мукачівської дитячої школи мистецтв №1 ім. С.Мартона, Мукачівської хорової школи хлопчиків та юнаків - 166,0 тис. грн.; придбання відеоапаратури для Мукачівського драматичного театру - 51, 3 тис. грн.; проведення локальної мережі для Центру громадськості та національних культур - 39, 6 тис. грн.

Мукачівський історичний музей, в оперативному управлінні якого знаходиться Мукачівський замок “Паланок”, за звітний період відвідало 81 767 осіб, з них: 55 124 - дорослих, 8 151 - пільгові категорії (студенти, пенсіонери), 13 057 - дітей, 5 435 - безкоштовно (учасники АТО, інваліди I, II груп, інваліди війни, чорнобильці, діти-сироти та ін.). Під час карантинних обмежень з 17.03.2020 р. по 11.05.2020 р. Мукачівський історичний музей був зачинений для відвідувачів. Планові доходи Мукачівського історичного музею на 2020 рік за спеціальним фондом місцевого бюджету становлять 13 500,0 тис. грн. За звітний період надійшло доходів на загальну суму 4 395,6 тис. грн., здійснено видатків на загальну суму - 4 576,5 тис. грн. Протягом звітного періоду проходили активні роботи по реконструкції будівлі Мукачівського замку «Паланок» та благоустрою території. За час карантину музей почав більше працювати з онлайн-форматами. Було проведено ряд віртуальних екскурсій та заходів.

Мукачівський історичний музей отримав грантове фінансування в рамках проєкту “Реміснича мануфактура «Паланок» з Українського культурного фонду в межах програми “Культура. Туризм. Регіони”. Бюджет проєкту - 613,0 тис. грн., з яких грантове фінансування складає 499,9 тис. грн. На виконання проєкту проведено історичний фестиваль-реконструкцію весілля Ілони Зріні та Імре Текелі, середньовічні забави, квести, майстер-класи з різних ремесел тощо.

Основні проблемні питання: потреба у капітальних ремонтах окремих приміщень закладів культури і мистецтв; потреба у нових музичних інструментах та сценічних костюмах; потреба у поповненні бібліотечних фондів новими документами, передплата більшої кількості періодичних видань для задоволення читацького попиту.

Основні завдання на 2021 рік: матеріально-технічне забезпечення, модернізація матеріально-технічної бази закладів культури і мистецтв, оснащення сучасним обладнанням, придбання музичних інструментів, сценічних костюмів тощо; організація та проведення культурно-мистецьких заходів (в т. ч. Дні села); фестивалів, конкурсів (в т. ч. запровадження нових проєктів — Дерцен-фест, мігруючий фольклорно-етнографічний фестиваль селами громади); забезпечення участі учнів мистецьких шкіл, творчих колективів та індивідуальних виконавців закладів культури і мистецтв у конкурсах, фестивалях, виставках, мистецьких акціях; підтримка та сприяння творчому розвитку дітей та молоді, відзначення творчих особистостей (стипендії та премії у галузі культури учням мистецьких шкіл громади, міська літературна премія ім. Ю. Мейгеша, Мукачівська міська премія ім. О.Духновича); видання книг, спеціалізованої літератури, методичних розробок; підтримка на базі Центру громадськості та національних культур діяльності національно-культурних товариств, громадських організацій, місцевих діячів культури і мистецтв, професійних та творчих спілок; розвиток та забезпечення діяльності бібліотек громади (передплата періодичних видань, придбання книг); розвиток міжнародного співробітництва, обмін творчим досвідом, створення сприятливих умов для проведення гастрольної діяльності колективів,

забезпечення участі учнів мистецьких шкіл закладів культури у міжнародних конкурсах, фестивалях; створення міжгалузевої системи підготовки педагогічних кадрів, підвищення кваліфікації працівників закладів культури і мистецтв; створення муніципальних колективів, оптимізація мережі закладів культури відповідно до потреб населення (в т.ч. створення Центрів культури і дозвілля в окремих селах громади); здійснення поточних ремонтів закладів культури і мистецтв; проведення реставраційних робіт будівлі Мукачівської ДХШ ім. М.Мункачі; проведення поточних ремонтів сільських бібліотек-філій та клубних закладів; покращення матеріально-технічної бази закладів культури.

Ресурсне забезпечення: реалізація заходів Програми розвитку культури і мистецтв Мукачівської міської територіальної громади на 2021-2023 роки.

4.2.5. Розвиток інформаційного простору

Головна мета: створення умов для реалізації конституційних прав громадян Мукачівської міської територіальної громади на інформацію, впровадження державної політики в інформаційній сфері на території Мукачівської міської територіальної громади, забезпечення відкритості і прозорості у діяльності Мукачівської міської ради, її виконавчих органів, посадових осіб та депутатів шляхом залучення засобів масової інформації до висвітлення їх діяльності; створення якісних інформаційних продуктів, розробка програмного комплексу веб-порталу «Smart-City» Мукачівської міської територіальної громади, що забезпечує доступ населення до всіх електронних сервісів - звернень, петицій, послуг.

Оцінка поточної ситуації: впродовж 9 місяців 2020 р. значна увага приділялася висвітленню діяльності та відповідних нормативно-правових актів органів державної влади та місцевого самоврядування в умовах загальнонаціонального карантину; координації та висвітленню роботи виконавчих органів Мукачівської міської ради, центру громадськості та національних культур з відзначення важливих державних свят та подій, які проводилися з відповідними обмеженнями, однак широко висвітлювалися у засобах масової інформації; створенню програмного комплексу веб-порталу «Smart-City» Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади. Станом на 01.09.2020 р. офіційний портал Мукачівської міської ради запущено в режимі тестування та наповнення.

Програмою висвітлення діяльності та розробки програмного забезпечення Мукачівської міської ради на 2020-2022 роки передбачено з міського бюджету на 2020 р. 1 542,0 тис. грн. Станом на 01.10.2020 р. профінансовано 1 113,0 тис. грн.: 40,0 тис. грн. – опублікування офіційних документів органів місцевого самоврядування про діяльність Мукачівської міської ради, її виконавчих органів в друкованих засобах масової інформації; 90,0 тис. грн. – виготовлення та трансляція телевізійних програм про діяльність Мукачівської міської ради, її виконавчих органів, інформаційних повідомлень про діяльність Мукачівської міської ради, її виконавчих органів та посадових осіб в аудіовізуальних засобах масової інформації; 90,0 тис. грн. – виготовлення та трансляція соціальної реклами; виготовлення та трансляція привітань з нагоди державних, місцевих свят та пам'ятних дат, анонсування програм заходів, участь в яких приймає Мукачівська міська рада, її виконавчі органи, висвітлення іншої соціально-важливої інформації; 833,0 тис. грн. – послуги з розробки пакетів програмного забезпечення (розробка програмного комплексу веб-портал «Smart-City»); 60,0 тис. грн. – послуги у сфері глобальних мереж (інформаційна діяльність - соціальні мережі).

Основні проблемні питання: необхідність забезпечення доступу мешканців громади до інформації, подальшого розвитку інтернет-мережі в сільських населених пунктах Мукачівської міської територіальної громади, створення платформ для комунікацій з громадкістю.

Основні завдання на 2021 рік: задоволення інформаційних потреб мешканців Мукачівської міської територіальної громади, всебічне та об'єктивне висвітлення всіх

аспектів діяльності Мукачівської міської ради та її виконавчих органів, забезпечення прозорості діяльності міської ради та прийнятих нею рішень, надання офіційної інформації, створеної в процесі діяльності органу місцевого самоврядування, забезпечення стабільного функціонування веб-порталу «Smart-City» Мукачівської міської територіальної громади та доступу мешканців громади до публічної інформації та електронних послуг, які надаватимуться на веб-порталі, створення фото та відеоматеріалів щодо розвитку громади та їх розповсюдження в електронних ЗМІ і соціальних мережах.

Ресурсне забезпечення: реалізація заходів Програми висвітлення діяльності та розробки програмного забезпечення Мукачівської міської ради на 2020-2022 роки.

4.2.6. Фізична культура і спорт

Головна мета: створення необхідних соціально-економічних заходів для стабільного розвитку сфери фізичної культури та спорту, максимальне залучення до здорового способу життя всіх категорій населення громади.

Оцінка поточної ситуації: значна увага приділяється розвитку фізичної культури і спорту, покращенню матеріально-технічної бази відповідних закладів, вдосконаленню всіх напрямків фізкультурно-спортивної діяльності.

Протягом звітної періоду в м. Мукачеві функціонує СОК ДЮСШ Мукачівської міської ради, де працює 6 відділень з наступних видів спорту: баскетбол, бокс, велоспорт, гімнастика художня, легка атлетика та пауерліфтинг та займається 380 учнів в 40 групах. Також в Мукачівській міській об'єднаній територіальній громаді діють 30 спортивних клубів: м. Мукачево – 26; с. Нове Давидково – 1; с. Дерцен – 1; с. Нижній Коропець – 1; с. Лавки – 1, в яких займається 1 560 вихованців. Станом на 01.10.2020 р. в Мукачівській міській об'єднаній територіальній громаді функціонують 85 спортивних споруд, зокрема: м. Мукачево - 3 стадіони, 4 плавальні басейни, 6 футбольних полів, 49 спортивних майданчиків, 19 спортивних залів; в приєднаних селах функціонують 4 футбольні поля, зокрема: с. Нове Давидково – 1; с. Дерцен – 1; с. Нижній Коропець – 1; с. Лавки – 1.

Відповідно до Програми розвитку фізичної культури і спорту Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади на 2020-2022 роки станом на 30.09.2020 р. профінансовано 135,0 тис. грн. - відзначення кращих тренерів та спортсменів, обдарованої учнівської молоді щомісячними стипендіями.

Забезпечено проведення спортивно-масових заходів з олімпійських та неолімпійських видів спорту. Протягом звітної періоду проведено наступні спортивні заходи: змагання з легкоатлетичного багатоборства; міжнародний різдвяний турнір з баскетболу серед ветеранів; всеукраїнський шаховий фестиваль «Різдвяне Мукачево 2020»; зимовий чемпіонат України з легкої атлетики (метання); відкритий турнір з карате (серія C) – «FIGHT CUP»; проведено першість області з баскетболу серед юнаків та дівчат; міська спартакіада з волейболу серед юнаків ЗЗСО; відкритий дитячо-юнацький футзальний турнір з міні-футболу «Кубок ДЮХФШ «Синай – 2020»; відкритий дитячо-юнацький футзальний турнір з міні-футболу «Кубок Закарпаття – 2020»; груповий етап чемпіонату України з футболу серед ветеранів 55+ років пам'яті Юрія Войнова та інші.

Основні проблемні питання: невідповідність сучасним вимогам кількості та оснащеності спортивних споруд; недостатність кваліфікованих фізкультурних кадрів, тренерів.

Основні завдання на 2021 рік: проведення системної роботи, направленої на зростання авторитету фізичної культури та спорту, збільшення кількості населення, яке веде системний здоровий спосіб життя; покращення якості надання населенню спортивно-оздоровчих послуг, роботи комплексної дитячо-юнацької спортивної школи, спортивно-оздоровчих клубів; залучення молодих перспективних кадрів до роботи в сфері фізичної культури і спорту Мукачівської міської територіальної громади; удосконалення умов для оздоровлення людей похилого віку, осіб з інвалідністю, сиріт, багатодітних, малозабезпечених осіб; удосконалення

наявного спортивно-оздоровчого комплексу, у т.ч. проведення капітальних ремонтів об'єктів спортивно-оздоровчої інфраструктури, підвищення рівня проведення спортивно-оздоровчих заходів; сприяння високим спортивним досягненням та зростанню іміджу громади на вітчизняному та міжнародному рівні.

Ресурсне забезпечення: реалізація заходів Програми розвитку фізичної культури і спорту Мукачівської міської територіальної громади на 2020-2022 роки.

5. Забезпечення умов для економічного розвитку та структурні перетворення

5.1. Регуляторна політика та розвиток підприємництва

Головна мета: створення належних умов для всебічного розвитку малого та середнього підприємництва як складової економічного потенціалу Мукачівської міської територіальної громади та підвищення його ролі у вирішенні соціальних проблем громади, забезпечення дотримання принципів державної регуляторної політики, сприяння збільшенню загальної кількості суб'єктів малого підприємництва, зростання чисельності працюючих на малих підприємствах, закріплення системних підходів при здійсненні місцевих регулювань, які суттєво впливають на здійснення підприємницької діяльності.

Оцінка поточної ситуації: послідовно проводиться політика, спрямована на підтримку та сприяння розвитку малого і середнього підприємництва, яке є провідним сектором розвитку економіки громади та забезпечує насиченість ринку товарами і послугами, впливає на ринок монопольних утворень, створює додаткові робочі місця, має високу мобільність та формує ринкові конкурентоздатні відносини. Здійснення регуляторної політики в громаді спрямовано, насамперед, на недопущення прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів, забезпечення дотримання процедур підготовки регуляторних актів, скасування нормативно-правових актів, що стримують розвиток підприємництва.

Впродовж 9 місяців 2020 р. прийнято 17 регуляторних актів, з них виконавчим комітетом Мукачівської міської ради - 12, Мукачівською міською радою – 5, проведено відстежень - 16, з них: базових – 10, повторних - 4, періодичних - 2. На виконання вимог Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” за звітний період до Державної регуляторної служби України було направлено: 5 проєктів регуляторних актів - проєктів рішень Мукачівської міської ради для надання пропозицій щодо удосконалення проєктів відповідно до принципів державної регуляторної політики та 2 рішення виконавчого комітету Мукачівської міської ради, 1 рішення Мукачівської міської ради на визначення в останніх наявності ознак регуляторного акта. Впродовж 9 місяців 2020 р. було прийнято 10 рішень про внесення змін до планів діяльності з підготовки регуляторних актів та графіку проведення відстежень їх результативності на 2020 рік, з них Мукачівською міською радою – 3, виконавчим комітетом Мукачівської міської ради – 7.

Інформація щодо здійснення регуляторної політики Мукачівською міською радою та виконавчим комітетом Мукачівської міської ради розміщена на веб-порталі Мукачівської міської ради www.mukachevo-rada.gov.ua в розділі «Управління містом. Регуляторна діяльність». Реєстр регуляторних актів, плани діяльності з підготовки регуляторних актів та графіків проведення відстежень їх результативності Мукачівської міської ради та її виконавчого комітету розміщено на єдиному державному веб-порталі відкритих даних <https://data.gov.ua>. Громада зареєстрована на платформі загальнодержавної системи оприлюднення і систематизації регуляторних актів - Платформа ефективного регулювання. Посилання на Платформу та банер розміщено на офіційному порталі Мукачівської міської ради.

Відповідно до Положення «Про бюджет громадських ініціатив Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади» проведено інформаційно-роз'яснювальну роботу серед

мешканців громади щодо участі в конкурсі. Також організовано та проведено підготовку по забезпеченню доступу мешканців сіл громади до участі в конкурсі на платформі інструментів електронної демократії. Для участі в конкурсі заявниками було подано 38 проєктів, з яких допущено до голосування 35. Під час голосування мешканцями громади за проєкти віддано 13 345 голосів, з яких 4 685 за малі проєкти та 8 660 за великі. За результатами загальноміського голосування сформовано рейтинг проєктів, який і є, відповідно до Положення, основним фактором при виборі проєктів рекомендованих для реалізації у 2021 році. Рішенням Мукачівської міської ради затверджено перелік проєктів, які реалізовуватимуться відповідальними виконавчими органами Мукачівської міської ради у 2021 році за рахунок бюджету громади в рамках конкурсу Бюджету громадських ініціатив.

Станом на 01.11.2020 р. у відділі «Центр надання адміністративних послуг» Мукачівської міської ради мешканці громади та суб'єкти господарювання мають можливість отримати 336 адміністративних послуг.

Впродовж 9 місяців 2020 р. відділом «Центр надання адміністративних послуг» Мукачівської міської ради надано 35 693 адміністративних послуг. Загальна кількість звернень до ЦНАП в середньому складає 149 громадян в день.

За надання адміністративних послуг протягом січня-вересня 2020 р. до бюджету Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади надійшло коштів на загальну суму 4 175,1 тис. грн.

ЦНАП працює за принципом “єдиного вікна”, актуальними залишаються онлайн консультації.

Центр продовжує співпрацювати з міжнародними програмами. За результатами IV раунду Програми «U-LEAD з Європою» Мукачівська міська рада стала учасником проєкту з покращення якості надання адмінпослуг для населення. Мета проєкту – модернізація існуючого Центру надання адміністративних послуг та створення віддалених робочих місць адміністратора, проведення тренінгових навчань працівників ЦНАПу з метою підвищення їх кваліфікації

За підсумками 9 місяців 2020 р. в структурі Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України в м. Мукачеві кількість юридичних осіб станом на 01.10.2020 р. становить – 2 226 од.

Розпорядники та одержувачі бюджетних коштів громади здійснюють публічні закупівлі товарів, робіт та послуг через електронну систему закупівель Prozorro відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі». За результатами проведення закупівель розпорядниками бюджетних коштів з використанням електронної системи закупівель PROZORRO станом на 01.10.2020 р. заощаджено майже 20,9 млн. грн. За 9 місяців 2020 р. проведено 1 406 успішних закупівель на загальну суму майже 277,7 млн. грн., зокрема: 733 допорогових закупівель зі звітами про укладені договори на суму 9,4 млн. грн.; 498 торгів по спрощеній процедурі на суму 52,4 млн. грн.; 110 відкритих торгів на суму 156,1 млн. грн.; 51 переговорна процедура на суму 35,1 млн. грн.; 14 відкритих торгів з публікацією англійською мовою на суму 24,7 млн. грн.

Найбільшу економію бюджетних коштів при здійсненні закупівель через систему PROZORRO отримано управлінням освіти, молоді і спорту Мукачівської міської ради на суму майже 11,0 млн. грн., комунальним некомерційним підприємством «Мукачівська центральна районна лікарня» в сумі більше 4,1 млн. грн., управлінням міського господарства Мукачівської міської ради на суму 3,2 млн. грн.

Моніторинг публічних закупівель розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів громади проводиться шляхом використання інструментів моніторингу: офіційного порталу використання публічних коштів - Prozorro.gov.ua, публічного модулю аналітики - Bi.prozorro.org тощо. Щотижневий звіт щодо здійснення закупівель розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів через електронну систему закупівель «Prozorro» висвітлюється на порталі Мукачівської міської ради в розділі «Публічні закупівлі».

Проводиться також моніторинг щодо реєстрації та систематичного наповнення службових кабінетів на Єдиному веб-порталі використання публічних коштів розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів громади.

У зв'язку з необхідністю забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19) Мукачівською міською радою прийнято рішення «Про внесення змін до прийнятих рішень про встановлення місцевих податків щодо зменшення ставок єдиного податку», яким було встановлено з 01.05.2020 р. по 30.06.2020 р. ставку єдиного податку для фізичних осіб – підприємців платників I групи спрощеної системи оподаткування на території Мукачівської міської ОТГ - 0 відсотків до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року та відповідно для платників II групи - 0 відсотків до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року.

Рішенням 74 сесії Мукачівської міської ради 7-го скликання від 20.02.2020 р. № 1789 затверджено Стратегію розвитку Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади до 2027 року.

На головній сторінці офіційного веб-порталу Мукачівської міської ради розміщено посилання на платформу СمارтБізнесЧеллендж, яка допомагає відкрити власний бізнес

З метою задоволення потреб Мукачівської міської ради та її виконавчих органів у сучасній інформації, нових технологіях, інвестиціях, обміну досвідом з українськими та закордонними партнерами у сфері розвитку електронного врядування та електронної демократії, а також для розвитку платформи електронної демократії e-DEM прийнято рішення 82 сесії Мукачівської міської ради 7-го скликання від 20.08.2020 р. № 2009 «Про вступ Мукачівської міської ради до Місцевої асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація відкритих міст».

Для підтримки розвитку малого та середнього підприємництва громади було проведено ряд безкоштовних семінарів, тренінгів, навчань з питань новацій податкового законодавства, прийняття рішень під час кризи, прогнозування ринків збуту в умовах економічної рецесії, ефективного управління фінансами, участі в державній програмі доступного кредитування, ефективного ведення готельного та ресторанного бізнесу в умовах карантинних обмежень.

Основні проблемні питання: недостатня активність громадськості щодо застосування на практиці права участі в регуляторній діяльності; відсутність дешевих кредитних ресурсів для розвитку малого і середнього підприємництва; низький рівень професійної підготовки кадрів малого і середнього бізнесу та іноваційно-інвестиційної активності суб'єктів малого і середнього підприємництва; недостатня інформаційна та правова обізнаність суб'єктів підприємництва.

Основні завдання на 2021 рік: створення сприятливого підприємницького середовища шляхом забезпечення прозорого і чіткого механізму взаємодії органів місцевої влади та суб'єктів підприємницької діяльності; розвиток системи інформаційного забезпечення підприємців; організація та проведення круглих столів, семінарів, обговорення нагальних питань розвитку підприємництва; постійне консультування представників бізнесу, їх громадських організацій щодо змін законодавчої та нормативно-правової бази з питань підприємництва; забезпечення виваженого підходу до планування та проведення регулювань господарської діяльності на території громади, збалансованості інтересів міської влади, суб'єктів господарювання та населення громади в процесі здійснення регуляторної діяльності; проведення заходів з відстеження ефективності діючих регуляторних актів, з обов'язковим дотриманням порядку та термінів, визначених Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»; розширення переліку, якості та оперативності надання адміністративних послуг; підтримка діяльності суб'єктів малого і середнього бізнесу.

Ресурсне забезпечення: реалізація заходів Програми розвитку економічної, міжнародної та інвестиційної діяльності Мукачівської міської територіальної громади на 2021-2023 роки, кошти не заборонені законодавством.

5.2. Управління об'єктами комунальної власності, містобудування

5.2.1. Нерухомість

Головна мета: підвищення ефективності управління комунальним майном громади, дотримання прозорості процедури передачі в оренду та приватизації об'єктів комунальної власності з метою підвищення ефективності їх подальшого функціонування, а також збільшення бюджетних надходжень від приватизації та оренди комунального майна для забезпечення соціально-економічного розвитку громади.

Оцінка поточної ситуації: стабільному розвитку економіки сприяє забезпечення ефективного використання комунальної власності, прозорість діяльності підприємств комунального сектору, вироблення нових підходів і принципів у реалізації своїх функцій власника та збільшення надходжень до бюджету громади.

Станом на 01.10.2020 р. нараховується 17 унітарних комунальних підприємств, що створюють сектор економіки та надання послуг населенню.

Надходження до міського бюджету від використання майна комунальної власності на правах оренди за 9 місяців 2020 р. склали 561,9 тис. грн.

За 9 місяців 2020 р. до міського бюджету надійшло 8 179,1 тис. грн від відчуження майна, що перебувало в комунальній власності.

Відповідно до Закону України “Про приватизацію державного та комунального майна” управлінням комунальної власності та архітектури Мукачівської міської ради здійснюватимуться заходи щодо продажу об'єктів комунальної власності, за результатами яких планується залучити кошти в сумі 13 млн. грн.

Основні проблемні питання: відсутність документального оформлення права комунальної власності на об'єкти нерухомого майна територіальної громади.

Основні завдання на 2021 рік: забезпечення ефективного управління об'єктами комунальної власності; створення єдиного реєстру об'єктів комунальної власності; інвентаризація об'єктів комунальної власності та виготовлення технічної та юридичної документації на ці об'єкти; збільшення надходжень до міського бюджету.

Ресурсне забезпечення: реалізація заходів Програми забезпечення діяльності Мукачівської міської територіальної громади в сфері містобудування, архітектури, земельних відносин та комунальної власності на 2020-2022 роки, кошти не заборонені законодавством.

5.2.2. Земельні ресурси та земельні відносини

Головна мета: розвиток земельних відносин, упровадження правових, організаційних, економічних, технологічних та інших заходів, спрямованих на раціональне використання земель, встановлення меж населених пунктів, проведення нормативно-грошової оцінки земель населених пунктів, проведення інвентаризації населених пунктів, збільшення надходжень від плати за землю до міського бюджету, підвищення ефективності оренди землі, створення ринку землі та отримання доходів від продажу земель несільськогосподарського призначення, а також забезпечення цілеспрямованої діяльності органу місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, громадян, об'єднань громадян по створенню повноцінного життєвого середовища, яка включає прогнозування розвитку і планування територій, проектування будівництва і реконструкцію об'єктів житлово-цивільного, виробничого призначення, спорудження інших об'єктів, створення інженерної і транспортної інфраструктури.

Оцінка поточної ситуації: за даними оцифрованої версії карти Мукачево в системі «Digitals», Геодезичні інформаційні системи-6, земельний фонд міста Мукачево в межах

населеного пункту становить 2 825,88 га і відповідно до цільового використання земель поділяється на 9 категорій. Найбільшу частку займають землі житлової та громадської забудови.

Земельний фонд Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади станом на 01.10.2020 р. складає орієнтовно 12 514,98 га за даними Головного управління Держгеокадастру у Закарпатській області. Структура земельного фонду відповідно до цільового використання земель складає орієнтовно: забудовані землі – 2 987,5874 га; сільськогосподарські угіддя – 6 437,2279 га; ліси і інші лісовкриті площі – 1 995,2 га; землі водного фонду – 233,038 га.

Затверджено технічну документацію нормативно-грошової оцінки земель с. Н. Давидково, с. Павшино, здійснюються заходи з розробки технічної документації з нормативної грошової оцінки земель м. Мукачево. Здійснюється безоплатна передача земельних ділянок комунальної власності мешканцям громади за цільовим призначенням: для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель та споруд (присадибна ділянка) та для ведення особистого селянського господарства.

За 9 місяців 2020 р. укладено 80 договорів оренди земельних ділянок комунальної власності Мукачівської міської ради на загальну суму 8 703,8 тис. грн.

За січень-вересень 2020 р. Мукачівською міською радою були прийняті рішення про надання дозволів на виготовлення проєкту землеустрою щодо встановлення (зміни) меж населених пунктів с. Дерцен та с. Н. Давидково Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади.

Вартість продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення, що перебувають в комунальній власності за 9 місяців 2020 р. становить 19 534,7 тис. грн.

Надходження по платі за встановлення земельного сервіту за 9 місяців 2020 р. склали в сумі 606,4 тис. грн. Всього за звітний період укладено 180 сервітутних договорів.

Відшкодування втрат сільськогосподарського виробництва, спричинених вилученням сільськогосподарських угідь для потреб, не пов'язаних із сільськогосподарським виробництвом за 9 місяців 2020 р. становить 101,9 тис. грн.

Основні проблемні питання: недосконала законодавча та нормативно-правова база щодо ринку землі; відсутність правоустановчих документів, які б посвідчували право користування земельними ділянками, що знаходяться під об'єктами Міністерства оборони України, Держжордону, МВС України, а також інших державних та комунальних установ; банкрутство та ліквідація постійних користувачів земельних ділянок комунальної власності та відсутність договірного оформлення користування земельними ділянками новими власниками нерухомого майна.

Основні завдання на 2021 рік: збільшення дохідної частини міського бюджету за рахунок надходжень від плати за землю, своєчасне надходження орендної плати, оформлення документів щодо користування земельними ділянками під об'єктами комунальної власності; проведення інвентаризації земель населених пунктів; забезпечення проведення нормативно-грошової оцінки земель; оформлення документів на земельні ділянки усіх наявних землекористувачів; затвердження генерального плану забудови міста Мукачево; удосконалення порядку справляння плати за землю; недопущення порушень земельного законодавства; посилення контролю за виконанням інвесторами умов договорів купівлі-продажу; встановлення дієвого контролю за використанням відчужених земельних ділянок для підприємницької діяльності; проведення заходів щодо виконання аукціонної програми; сприяння обласних та загально - державних структур по залученню довгострокових інвестицій по об'єктах; здійснення комплексу робіт щодо регулювання надходжень в міський бюджет від сплати земельного податку, орендної плати за користування землею та нерухомістю, здачі в оренду площі нерухомого майна фізичних осіб на території громади, укладення земельних сервітутів для розміщення об'єктів інженерної, транспортної, енергетичної інфраструктури та зв'язку.

Ресурсне забезпечення: реалізація заходів Програми забезпечення діяльності Мукачівської міської територіальної громади в сфері містобудування, архітектури, земельних відносин та комунальної власності на 2020-2022 роки, кошти не заборонені законодавством.

5.2.3. Містобудування

Головна мета: впровадження інформаційно-аналітичних сервісів для подальшого розвитку містобудівного кадастру, створення певного матеріального середовища, у якому потреби людей повинні задовольнятися у найкращий спосіб шляхом проведення містобудівної політики, яка полягає у розробці державних стандартів, норм і правил, пов'язаних з плануванням, забудовою й іншим використанням території, у підготовці і впровадженні містобудівної документації та інвестиційних програм розвитку населених пунктів, а також у створенні системи моніторингу і контролю за дотриманням містобудівного законодавства та документації.

Оцінка поточної ситуації: впродовж звітнього періоду видано вихідні дані для проектування наступних об'єктів: реконструкція вбудованих нежитлових приміщень по вул. Береста Олексія, 32/17; реконструкція цеху літера З з влаштування офісних приміщень у піддаховому просторі по вул. Гоголя Миколи, 24; реконструкція нежитлових приміщень під навчальні класи по вул. Миру, 19Б; будівництво боксів для автотехобслуговування та допоміжних будівель по вул. Пряшівська, 5; реконструкція першого поверху хірургічного корпусу під відділення екстренної (невідкладної) медичної допомоги комунального некомерційного підприємства «Мукачівська центральна районна лікарня» по вул. Пирогова Миколи, 8-13; будівництво багатоквартирного житлового будинку з вбудованими торгово-офісними приміщеннями по вул. Миру, 11С, будівництво багатоквартирного житлового будинку по вул. Духновича Олександра, 93Г, будівництво багатоквартирного житлового будинку по вул. Духновича Олександра, 93Д, будівництво багатоквартирного житлового будинку по вул. Духновича Олександра, 93 В, реконструкція будівлі комплексу під магазин продовольчих та непродовольчих товарів по вул. Берегівська, 70, влаштування споруди тепло-генераторної (котельні) модульного типу по вул. Лермонтова Михайла, 35Б, будівництво торгових приміщень по вул. Мігая Мункачі, 5, будівництво торгово-офісних приміщень по вул. Духновича Олександра, 79, будівництво складів по вул. Свалаявська, 10 та по вул. Об'їзна, 94, реконструкція цеху під торгово-складські приміщення по вул. Крилова Івана, 70, будівництво комерційного закладу громадського харчування з виробничо-складськими приміщеннями по вул. Духновича Олександра, 89А, будівництво багатоквартирного житлового будинку з комерційними будівлями по вул. Маргітича Івана, 39, будівництво спортивного залу з кімнатами відпочинку по вул. Манайла Федора, 39-41, будівництво газової котельні по вул. Миру, 86Е, будівництво багатоквартирного житлового будинку з вбудованими приміщеннями по вул. Зріні Ілони 67з, будівництво Новодавидківського дошкільного навчального закладу Мукачівської міської ради в с. Нове Давидково, будівництво молитовного будинку по вул. Трудова, 15.

Надано дозволи на розроблення містобудівної документації місцевого рівня: «Виготовлення генерального плану суміщеного з детальним планом території села Шенборн Мукачівського району Закарпатської області»; про розроблення детального плану території по вул. Миру, 7 в місті Мукачево; «Виготовлення генерального плану суміщеного з детальним планом території села Лавки Мукачівського району Закарпатської області»; надання дозвол на розроблення детальних планів на території міста Мукачево територій земельної ділянки обмеженої вулицями Лермонтова Михайла, Духновича Олександра, Дулова Василя; про розроблення детального плану території по вул. Крилова Івана в місті Мукачево для будівництва сміттєспалювального заводу. Проведено 27 архітектурно-містобудівних рад з питань розміщення об'єктів архітектури та містобудування.

Відповідно до Програми забезпечення діяльності Мукачівської міської об'єднаної

територіальної громади в сфері містобудування, архітектури, земельних відносин та комунальної власності на 2020–2022 роки за 9 місяців 2020 р. використано 1 088 тис. грн. на: виготовлення технічних паспортів на об'єкти комунальної власності, на проектно-планувальні роботи детальних планів території Мукачівської міської ради; виготовлення звітів з експертно-грошової оцінки земельних ділянок та інше.

Основні проблемні питання: відсутність єдиної геоінформаційної системи об'єктів містобудування та інженерних мереж громади, відсутність єдиних вимог до геопросторових даних проектної документації та необхідність проведення відповідно до ст. 22 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» організаційної роботи щодо створення містобудівного кадастру.

Основні завдання на 2021 рік: ведення постійного контролю за забудовою населених пунктів громади; впровадження програми співфінансування капітальних ремонтів будівель, капітальний ремонт фасадів у центральній частині міста Мукачева; освоєння вільних земельних ділянок, приведення паперових та растрових матеріалів містобудівної документації у вигляд геопросторових даних; проведення комплексу робіт з розроблення генеральних планів: с.Лавки, с.Павшино, с. Дерцен, с. Нижній Коропець, с. Нове Давидково, с. Шенборн; проведення громадських обговорень містобудівної документації, координування роботи, пов'язаної з розробленням та актуалізацією містобудівної документації міста Мукачева та сіл, що входять до складу Мукачівської міської територіальної громади; проведення комплексу робіт з розроблення схеми планування території Мукачівської міської територіальної громади; впровадження системи містобудівного кадастру, посилення роботи, спрямованої на впорядкування розміщення малих архітектурних форм і тимчасових споруд сфери торгівлі в населених пунктах громади.

Ресурсне забезпечення: реалізація заходів Програми забезпечення діяльності Мукачівської міської територіальної громади в сфері містобудування, архітектури, земельних відносин та комунальної власності на 2020-2022 роки, кошти не заборонені законодавством.

5.2.4.Фінансові ресурси

Головна мета: формування достатніх ресурсів для фінансування пріоритетних напрямів соціально-економічного розвитку Мукачівської міської територіальної громади та підвищення ефективності використання бюджетних коштів.

Оцінка поточної ситуації: впродовж 9 місяців 2020 р. в Мукачівській міській об'єднаній територіальній громаді здійснювались всі необхідні видатки для забезпечення функціонування бюджетних установ основних галузей соціально-культурної сфери: освіти, охорони здоров'я, культури, соціального захисту та соціального забезпечення, фізичної культури і спорту, вдалось акумулювати фінансові ресурси та спрямовувати їх на забезпечення своєчасної виплати заробітної плати працівникам бюджетних установ та оплату енергоносіїв і комунальних послуг цих установ.

Забезпечено належне фінансування заходів з утримання та розвитку комунального дорожнього господарства, з оновлення інфраструктури, благоустрою, ЖКГ, тощо.

За січень - вересень 2020 р. до загального фонду бюджету Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади надійшло 493 857,2 тис. грн. податків, зборів та інших доходів, при затвердженому плані 542 406,4 тис. грн. Рівень виконання становить 91,0 відсоток. До плану не надійшло 48 549,3 тис. грн. У порівнянні до аналогічного періоду минулого року надходження зросли на 21 979,9 тис. грн. або на 4,7 відсотка.

З державного бюджету одержано офіційних трансфертів на загальну суму 174 399,5 тис. грн., при уточненому плані 174 401,3 тис. грн. Рівень виконання становить 100,0 відсотків. В порівнянні з відповідним періодом минулого року надходження офіційних трансфертів зменшились на 172 973,0 тис. грн. або на 49,8 відсотка.

За січень - вересень 2020 р. до спеціального фонду бюджету Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади надійшло 43 896,2 тис. грн., при затвердженому плані 79 070,4 тис. грн. Виконання становить 55,5 відсотка. Приріст надходжень у порівнянні з відповідним періодом минулого року склав в сумі 3 692,0 тис. грн. або на 9,2 відсотків більше.

В цілому надходження по загальному та спеціальному фондах міського бюджету (без урахування міжбюджетних трансфертів) склали в сумі 537 753,4 тис. грн., при затвердженому плані 621 476,7 тис. грн. Рівень виконання за 9 місяців 2020 р. до затвердженого плану складає 86,5 відсотка. В звітному періоді приріст надходжень міського бюджету у порівнянні з аналогічним періодом минулого року склав в сумі 25 671,9 тис. грн. при темпі росту 5,0 відсотків.

Вжиття карантинних заходів суттєво вплинуло на виконання бюджету Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади в цілому, а саме: скасовано плату за землю та податок на нерухомість за березень місяць; зниження промисловими підприємствами обсягів виробництва та скороченням працівників, що спричинило зменшення обсягу фонду оплати праці на економічно-активних підприємствах громади, звільнено від сплати єдиного податку фізичних осіб-підприємців I та II групи за травень, червень; зменшився обсяг доходів до оподаткування платників III групи єдиного податку; звільнено від сплати за договорами сервітного землекористування для розміщення тимчасових споруд (teras) фізичних та юридичних осіб, діяльність яких тимчасово призупинена у зв'язку з дією карантину (з 01 травня по 31 грудня 2020 року); суттєво зменшився обсяг реалізації підакцизних товарів суб'єктів господарювання роздрібною торгівлю; зменшився обсяг надання адміністративних послуг з оформлення та обміну документів (ЦНАП, міграційна служба).

Через запровадження карантинних заходів за цей період бюджет Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади недоотримав 49 928,0 тис. грн.

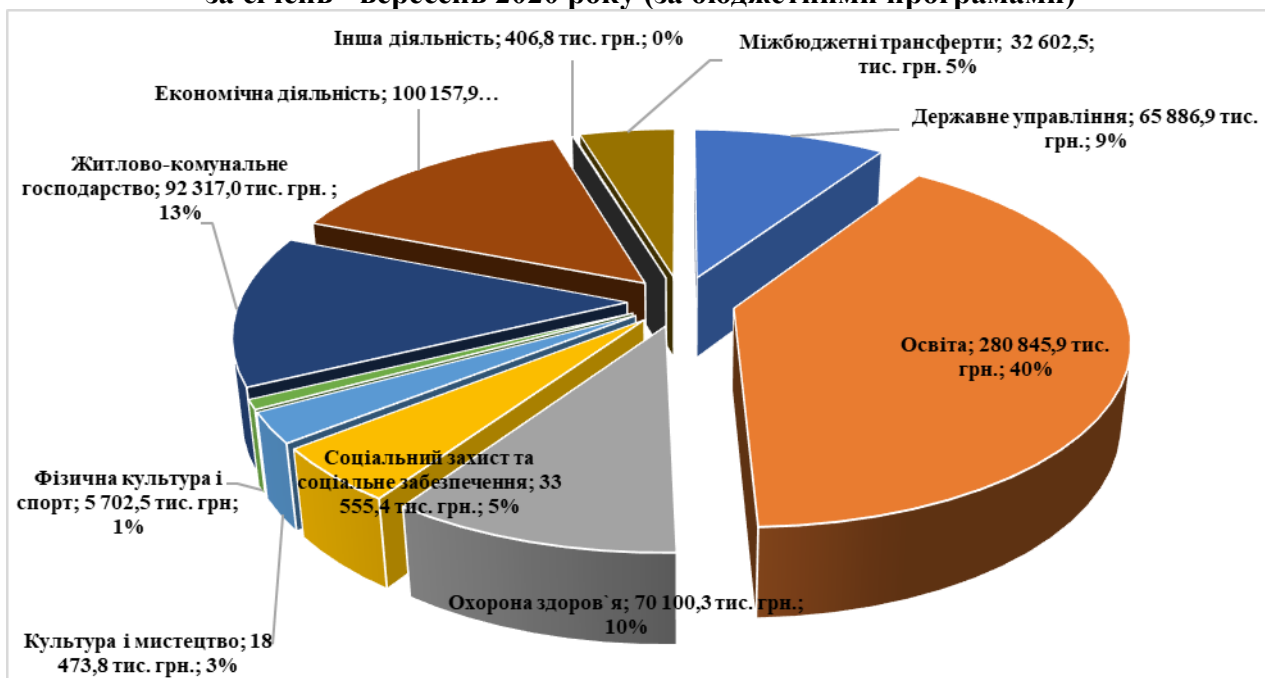
Бюджет Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади на 2020 р. за видатками з урахуванням змін затверджено в сумі 1 093 029,9 тис. грн, в тому числі загальний фонд – 854 273,4 тис. грн. та спеціальний фонд – 238 756,5 тис. грн.

Видатки міського бюджету (разом загальний і спеціальний фонд) за січень – вересень 2020 р. склали 700 049,0 тис. грн., в тому числі видатки загального фонду – 576 217,9 тис. грн. або 67,5 відсотка затвердженого плану з урахуванням змін за 2020 рік, спеціального – 123 831,1 тис. грн. (51,4 відсотка), в т.ч. бюджет розвитку – 111 759,8 тис. грн.

За січень - вересень 2020 р. видаткова частина бюджету зберігала соціальну спрямованість: 58 відсотків видатків спрямовувалися на такі галузі, як «Соціальний захист і соціальне забезпечення», «Соціально-культурна сфера» (освіта, охорона здоров'я, культура та мистецтво, фізична культура та спорт).

Фінансовий ресурс бюджету в першочерговому порядку направлявся на захищені видатки бюджету Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади. По загальному фонду виконання по окремим захищеним видаткам за січень – вересень 2020 р. склало 406 156,3 тис. грн., або 70,5 відсотків від обсягу видатків бюджету, у т. ч.: заробітна плата з нарахуваннями – 331 837,3 тис. грн., або 81,7 відсотків; медикаменти – 11 078,2 тис. грн., або 2,7 відсотків; продукти харчування – 3 387,0 тис. грн., або 0,8 відсотків; оплата енергоносіїв – 16 232,3 тис. грн., або 4,0 відсотків, видатки соціального характеру (дороговартісне лікування, пільгові рецепти, пільговий проїзд мукачівців) – 43 621,5 тис. грн. – 10,7 відсотків.

Структура видатків бюджету Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади за січень - вересень 2020 року (за бюджетними програмами)

Основні проблемні питання: податковий борг з податків і зборів (обов'язкових платежів) до державного та міського бюджетів; заборгованість із виплати заробітної плати економічно активних підприємств.

Основні завдання на 2021 рік: забезпечення у повному обсязі потреби в асигнуваннях: на оплату праці працівників бюджетних установ відповідно до встановлених чинним законодавством умов праці та розміру мінімальної заробітної плати відповідно до змін станом на 1 січня 2021 року; на проведення розрахунків за енергоносіями, які споживаються бюджетними установами; забезпечення ефективного освоєння коштів спеціального фонду міського бюджету та інших захищених статей бюджету.

Ресурсне забезпечення: реалізація заходів Програми управління місцевим боргом на 2020-2022 роки.

6. Охорона навколишнього природного середовища, безпека життєдіяльності

6.1. Охорона навколишнього природного середовища

Головна мета: створення сприятливого середовища для життєдіяльності громадян, забезпечення екологічної безпеки, захисту життя і здоров'я мешканців громади від негативного впливу, зумовленого забрудненням навколишнього природного середовища.

Оцінка поточної ситуації: збереження та охорона навколишнього природного середовища, раціональне використання природних ресурсів є особливо важливими

питаннями, невід'ємною частиною соціально-економічного розвитку громади, забезпечення екологічної безпеки її населення.

Основний вплив на водні ресурси зумовлюється скиданням забруднених стічних вод у поверхневі водні об'єкти без очищення. Головними причинами цього є відсутність або незадовільний технічний стан функціонуючих каналізаційно - очисних споруд та зменшення їх потужності.

Основні проблемні питання: незадовільний технічний стан функціонуючих каналізаційно-очисних споруд та мереж.

Основні завдання на 2021 рік: робота по очищенню та підтриманню належного санітарного стану дамб та пойми р. Латориця (вирубка та вирізка чагарників, проведення санітарної очистки сміття та наносів води); постійне проведення робіт по озелененню громади; запровадження новітніх технологій утилізації твердих побутових відходів; створення сприятливих умов для відпочинку жителів громади; заміна застарілого існуючого насосного обладнання на всіх КНС; заміна застарілого електрообладнання із забезпеченням роботи насосного обладнання в автоматичному режимі.

Ресурсне забезпечення: реалізація заходів Програми покращення екологічного стану території Мукачівської міської територіальної громади на 2020-2022 роки та інші джерела, не заборонені законодавством.

6.2. Техногенна безпека та цивільний захист населення

Головна мета: зменшення ризику виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, створення умов для ефективного використання сил цивільного захисту Мукачівської територіальної громади, їх матеріального забезпечення.

Оцінка поточної ситуації: впродовж 9 місяців 2020 р. відділом з питань надзвичайних ситуацій, мобілізаційної та оборонної роботи Мукачівської міської ради відпрацьовані планові завдання відповідно до Плану основних заходів цивільного захисту на території Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади на 2020 рік. Здійснені заходи щодо підтримання в постійній готовності місцевої системи централізованого оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку цивільного захисту. Проведена робота по уточненню фонду захисних споруд на території Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади, внесено зміни у Книгу обліку захисних споруд. Прийнято участь в планових антитерористичних навчаннях на території м. Мукачева та Мукачівського району, а також у військових навчаннях «Об'єднані зусилля – 2020». Розроблено документи для проведення евакуаційних заходів у випадку виникнення НС на об'єктах, уразливих у терористичному відношенні, розташованих на території Мукачівської міської об'єднаної територіальної громади.

Через інформаційні сайти та засоби масової інформації проводилась інформаційна робота серед населення громади з питань запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру. Особлива увага зверталась на дотримання мешканцями громади протиепідемічних та карантинних заходів у зв'язку з епідемією, спричиненою коронавірусною інфекцією COVID-19.

Спільно з Мукачівським відділом поліції ГУНП в Закарпатській області, відділом з питань надзвичайних ситуацій, мобілізаційної та оборонної роботи Мукачівської міської ради проводиться облік, координація роботи громадських формувань з охорони громадського порядку.

На Програму удосконалення цивільного захисту міста Мукачева на 2020 – 2022 роки за 9 місяців 2020 р. використано 152,8 тис. грн. на послуги з технічного обслуговування засобів зв'язку та системи оповіщення, придбання друкарської продукції, приладу вимірювання радіації, ноутбуки та військового комплексу хімічної розвідки.

Основні проблемні питання: не в повному обсязі дотримання законодавства у сфері цивільного захисту суб'єктами господарювання всіх форм власності; необхідність перегляду

законодавчих актів щодо утримання захисних споруд цивільного захисту; необхідність впровадження у навчально-методичні плани закладів освіти дисципліни з цивільного захисту

Основні завдання на 2021 рік: створення ефективних сил цивільного захисту для зменшення ризику виникнення надзвичайних ситуацій та досягнення належного рівня захисту населення і території громади від їх наслідків; удосконалення механізму взаємодії органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій у процесі здійснення заходів цивільного захисту; забезпечення і функціонування системи оповіщення цивільного захисту; підготовка до впровадження нової місцевої автоматизованої системи централізованого оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій на території Мукачівської міської територіальної громади; створення та поповнення матеріальними цінностями міського матеріального резерву.

Ресурсне забезпечення: реалізація заходів Програми удосконалення цивільного захисту та оборонної роботи Мукачівської міської територіальної громади на 2021-2023 роки та інші джерела, не заборонені законодавством.

7. Розвиток транскордонного співробітництва

Головна мета: розвиток зовнішньоекономічної діяльності, міжнародної і міжрегіональної співпраці, транскордонного співробітництва, збереження експортного потенціалу підприємств громади, розширення міжрегіональних зв'язків, формування позитивного іміджу та інвестиційного клімату; забезпечення всебічного розвитку партнерських відносин з різними країнами світу та містами-побратимами.

Оцінка поточної ситуації: транскордонне співробітництво є одним з пріоритетних напрямків розвитку громади. Воно забезпечується шляхом налагодження партнерських зв'язків між прикордонними регіонами, активізацією співробітництва на міжміському та міжрегіональному рівні у всіх сферах господарювання, розробкою спільних стратегій розвитку.

Станом на 01.10.2020 р. місто Мукачєво має налагоджені партнерські відносини з такими містами-побратимами: Пряшів (Словаччина), Гуменне (Словаччина), Матесалка (Угорщина), Нірмедеш (Угорщина), Егер (Угорщина), Кішварда (Угорщина), Целдьомолк (Угорщина), Будовар (Угорщина), Добош (Угорщина), Мілець (Польща), Зента (Сербія), Суботіца (Сербія), Пелгржімов (Чеська Республіка), Паг (Хорватія), Коломия (Україна).

Протягом звітного періоду було проведено ряд офіційних зустрічей міським головою з представниками міжнародних організацій, закордонними делегаціями для обговорення економічних, культурно-освітніх, соціальних питань та налагодження подальших партнерських відносин.

Впродовж звітного періоду проводилась робота по моніторингу та пошуку можливостей щодо залучення міжнародної технічної допомоги та інших фінансових ресурсів не заборонених законодавством.

Виконавчий комітет Мукачівської міської ради є бенефіціаром грантового проєкту «Транскордонна зелена транспортна мережа» CGTN, який було подано в рамках Програми прикордонного співробітництва Європейського інструменту сусідства «Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна 2014-2020». Загальний бюджет – 252 724.94 €. В рамках проєкту «Транскордонна зелена транспортна мережа» CGTN було проведено навчально-інформаційний семінар «Розвиток та використання стійкого та кліматично безпечного транспорту в містах транскордонної території». Також відбулася виставка електромобілів, гібридів та інформаційно-промоційні заходи, під час яких було презентовано інформаційні матеріали щодо заходів, які реалізуються в містах-партнерах та місць розміщення електростанцій для електромобілів. В рамках даного проєкту на території міста Мукачєва також передбачено встановлення електростанції для електромобілів та забезпечення можливості зарядки електромобілів на пільгових умовах.

Основні проблемні питання: нестача фінансових ресурсів, що ставить під сумнів

можливість практичного виконання заходів, спрямованих на інтенсифікацію транскордонної взаємодії.

Основні завдання на 2021 рік: розвиток транскордонного та міжнародного співробітництва шляхом організації та проведення зустрічей з іноземними партнерами та делегаціями, міжнародних конференцій, фестивалів та візитів представників громади за кордон в рамках виконання підписаних угод про партнерство з метою пошуку нових партнерів та джерел фінансування для вирішення нагальних проблем розвитку громади; розширення географії міжнародної співпраці Мукачівської міської територіальної громади в рамках виконання партнерських угод.

Ресурсне забезпечення: реалізація заходів Програми розвитку економічної, міжнародної та інвестиційної діяльності Мукачівської міської територіальної громади на 2021-2023 роки, інших джерел не заборонених законодавством.

Секретар міської ради

Я.Чубирко